అధ్యాయం 6 - దస్తావేజులు రాసే పద్ధతులు

విషయ క్రమం

6.0 ఉద్దేశం
6.1 ప్రవేశిక
6.2 దస్తావేజుల రచనా నిర్మాణం
6.2.1 దస్తావేజుల స్వభావం
6.2.2 తేదీ
6.2.3 పార్టీ
6.2.4 దస్తావేజు కారణాలు
6.2.5 టాస్తాటం
6.2.6 హాబెండం
6.2.7 ప్రామాణ్యం
6.2.8 ఆస్తి వివరాలు
6.2.9 స్టాంపు కాగితాలు
6.2.10 సంతకాలు
6.2.11 సాక్ష్యాలు |
6.2.12 లేఖకుడి సంతకం
అభ్యాసాలు చేయండి 1
6.3 కొన్ని రకాల దస్తావేజులు
6.3.1 ఒప్పందం
6.3.1 స్థిరాస్తి విక్రయం ఒప్పందం నమూనా
6.3.2 విక్రయ పత్రం
6.3.3 పార్టీ ఖత్తు
6.3.4 పరిష్కార దస్తావేజు
6.3.5 దానపత్రం
6.3.6 వీలునామా
6.3.7 తనఖా
6.3.8 కౌలు
6.3.9 భాగస్వామ్య పత్రం
6.3.10 పవర్ పట్టా
6.3.11 ప్రమాణ పత్రం
6.3.12 రశీదు
6.4 ముఖ్య విషయాలు గుర్తుంచుకుందాం
అభ్యాసాలకు మాదిరి జవాబులు

6.0 ఉద్దేశం

దస్తావేజుల ప్రాధాన్యాన్ని గురించి, వాటి రకాలను గురించీ, ఆయా దస్తావేజులను రాసే పద్ధతులను గురించి ఈ భాగం చదివాక మీరు గ్రహించగలుగుతారు. అవసరం వచ్చినపుడు వాటిని నిర్దుష్టంగా రాయగలుగుతారు.

6.1 ప్రవేశిక

దస్తావేజు అనేది అధికార పత్రం. అది న్యాయ సంబంధమైన పత్రంకూడా కావచ్చు. సాక్ష్యాన్నో, అవసరమైన విషయాన్నో రాతపూర్వకంగా కానీ, ముద్రణ

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

పూర్వకంగా కాని పొందుపరిచే పత్రాన్ని దస్తావేజు అని స్థూలంగా అనవచ్చు. ఈ రోజుల్లో ఎన్నో సందర్భాల్లో మనకు దస్తావేజుల అవసరం ఉంది. అది ఋణ పత్రం రాసే సందర్భం కావచ్చు. స్థిరచరాస్తులకు సంబంధించిన లావాదేవీల విషయంగా రాసుకునే ఇతర పత్రాలు కావచ్చు. ఒక్కొక్కరకం దరఖాస్తును రాసే పద్ధతి ఒక్కొక్క విధంగా ఉంటుంది. విషయ ప్రధానమైన ఈ రచనల నిర్మాణము, వాటిలో వాడే భాషా పరిశీలించదగ్గవి. ఈ భాగంలోని రెండవ విభాగంలో దస్తావేజుల రచనా నిర్మాణాన్ని గురించి మీరు తెలుసుకోగలుగుతారు. మూడవ విభాగంలో పన్నెండు రకాల దరఖాస్తుల రచనా నిర్మాణాలనూ, వాటి నమూనాలనూ పరిచయం చేసుకోగలుగుతారు. ఈ భాగంలో దరఖాస్తులలోని భాషను గురించి మేము విడిగా చర్చించలేదు. ప్రథమ ఖండంలో గ్రహించిన విషయాల పరంగా ఈ భాగంలోని రచనలను పరిశీలించినట్లయితే తెలుగు భాష వాడుకకు సంబంధించిన కొన్ని మెలకువలను మీరు గ్రహించగలుగుతారు. దరఖాస్తులలో అంకెల వాడకానికి సంబంధించిన కొన్ని పద్ధతులను మీరు గుర్తించగలుగుతారు.

6.2 దస్తావేజుల రచనా నిర్మాణం

దస్తావేజులలో విషయం ఖచ్చితంగా, స్పష్టంగా సూటిగా ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే వాటి రచనా నిర్మాణంలోని అంశాలను ఒక క్రమ పద్ధతిలో రాయవలసిన అగత్యం ఉంది. ఈ విభాగంలోని పన్నెండు ఉప విభాగాల్లో మీరు దస్తావేజుల స్వరూపాన్ని తెలుసుకోగలుగుతారు.

6.2.1 దస్తావేజు స్వభావం

దస్తావేజు ప్రారంభంలో ఆ దస్తావేజు ఏ విషయానికి సంబంధించినదో తెలుపుతూ సొమ్ము ఇంత అని మొదటి పంక్తిలో పేర్కొంటారు.

ఉదాహరణ గమనించండి:

రు.15,000/- లకు అయిదెకరాల భూమి విక్రయం"

ఈ ఉదాహరణలో ముందు సొమ్ము పేర్కొని ఆ తర్వాత విక్రయించిన భూమి ఇచ్చారు.

6.2.2 తేదీ

రెండో పంక్తిలో తేదీ రాస్తారు. సంవత్సరం, నెల, తారీఖు పేర్కొంటారు. దస్తావేజు ఎప్పటి నుంచి అమల్లోకి వచ్చేది అన్న విషయం దస్తావేజులో ప్రత్యేకంగా ఉదహరించినట్లయితే దస్తావేజు రాసిన తేదీ లగాయతు ఆ దస్తావేజు అమలులోకి వస్తుంది. దస్తావేజుల్లో ఇంగ్లీషు కాలెండరు ప్రకారం ఇంగ్లీషు సంవత్సరం, నెల, తేదీ రాయాలి. కావాలంటే తెలుగు తేదీ రాయవచ్చు. ఉదాహరణ చూడండి:

"(అ) పందొమ్మిది వందల ఎనభై నాలుగో సంవత్సరం, జనవరి నెల ఒకటో తారీఖున

(ఆ) ఆన 1984 సంవత్సరం జూన్ 5 వ తేదీన

(ఇ) ది 20 డిశంబరు 1985 నం. తేదీని

(ఈ) ఆన 1985 సం॥ రం ఆగస్టు 26 తేదీకి సమానమైన క్రోధన నామ సంవత్సరం శ్రావణ బ॥ సోమవారం రోజున...".

6.2.3 పార్టీలు

తేదీ రాసిన తరువాత దస్తావేజు రాయించుకునే వారి వివరాలూ అంటే దస్తావేజు ద్వారా ఫలితాన్ని పొందే వారి వివరాలు, రాసి లేదా రాయించి ఇచ్చేవారి వివరాలూ ఉంటారు. అ పార్టీలను ఎప్పుడైనా గుర్తుపట్టటానికి వీలుగా వాళ్లను గురించిన పూర్తి వివరాలు అంటే ఇంటి పేరు, పేర్లు, తండ్రి లేదా భర్త పేరు, వయస్సు, వృత్తి, నివాసం (గ్రామం / పట్టణం), మండలం, జిల్లా మొదలైన వివరాలు ఉంటాయి. నివాసం పెద్ద పట్టణమైతే ఇంటి నెంబరు, వార్డు నెంబరు, రోడ్డు పేరు, పేట పేరు మొదలైన వివరాలు కూడా రాయాలి.

ఉదాహరణ చూడండి:

"కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం మండలంలోని కేసరపల్లి గ్రామం కాపురస్తుడు గొల్లపూడి నరసయ్య గారి కుమారుడు నలభై రెండేళ్ల వయసు కలిగి వ్యవసాయదారుడైన వెంకటసుబ్బయ్య గారికి కృష్ణాజిల్లా టంగుటూరు మండలం తెలప్రోలు గ్రామం మన్నె చిన్న అబ్బులుగారి కుమారుడు వ్యవసాయం వృత్తిగాగల ఏభై ఏండ్ల వయసు వీరయ్య రాసి యిచ్చిన ప్రామిసరీ నోటు:"

6.2.4 దస్తావేజు కారణాలు

పుచ్చుకునేవారు ఇచ్చేవారు మొదలైన వాళ్ల వివరాలు చేసిన తరువాత ప్రామిసరీ నోటు, తనఖా మొదలైన దస్తావేజుల్లో అప్పు ఎందుకు చేయవలసి వచ్చింది. క్రయ దస్తావేజు అయితే ఎందుకు అమ్మవలసి వచ్చిందో, ఇతర దస్తావేజుల్లో అయితే వాటి సందర్భాన్ని బట్టి, దస్తావేజు ఎందుకు పుట్టిందో ఆ కారణాలు వివరించాలి. ఈ భాగంలో ఉభయ పార్టీలకు స్వయంగా కానీ, వాటి పూర్వుల ద్వారా కానీ అదివరకు వ్యవహారం జరిగి ఉంటే దాని పర్యవసానంగా పుడితే పూర్వ సంబంధాన్ని క్లుప్తంగా వివరించాలి. ప్రస్తుత దస్తావేజు

ప్రామిసరీ నోటులో వివరణ కింది విధంగా ఉంటుంది:

"ఈరోజున నాకుటుంబ ఖర్చులకుగాను (నా కుమారుని వివాహ ఖర్చుకుగాను / నా వ్యవసాయ పెట్టుబడులకుగాను) మీవద్ద అప్పుగా పుచ్చుకున్న మొత్తం రు 1000/- లు అక్షరాల వెయ్యి రూపాయలు ముట్టాయి.

6.2.5 టెస్టాటం (Testatum)

టెస్టాటం అంటే ప్రామిసరీ నోటులో అయితే బాకీ తీర్చే విధంగా రాస్తారు. తనఖా దస్తావేజు మొదలైన వాటిల్లో ఆస్తి బదిలీకిగాను నిర్ణయించుకున్న ప్రతిఫలం గురించి వివరిస్తారు.

ప్రామిసరీ నోటులో అయితే టెస్టాటం ఈ రకంగా ఉంటుంది:

"ఇందుకు నెలకు నూటికి రెండు రూపాయలు వడ్డీగా ఇచ్చే నిర్ణయానికి అంగీకరించడమైంది. ఏ సంవత్సరానికైన వడ్డీ ఆ సంవత్సరం ఆఖరున ఇచ్చివేసి ప్రతిసంవత్సరం అమలులో రు. 200/- లు అక్షరాలా రెండువందల రూపాయలు చొప్పున తీర్చివేస్తాను."

తనఖా దస్తావేజు అయితే ఈరకంగా ఉంటుంది:

"నాకిచ్చిన పైకానికి నూటికి నెలకు రెండు రూపాయలు వడ్డీగా అంగీకరించి సదరు పైకానికి హామీగా ఈకింది షెడ్యూలులో పేర్కొన్న నా స్వార్జితపు ఆస్తిలోని నాహక్కులను సామాన్య తనఖా ద్వారా బదిలీ చేయడమైంది. సదరు బాకీ మొత్తానికి పై ఉదాహరించిన వడ్డీతో సహా... సంప త్సరాలలోగా అనగా ... సంవత్సరం నెల... తేదీ నాటికి నేను మీకు పూర్తిగా చెల్లించగలవాడను."

6.2.6 హెడెండం (Hedendum)

ఇది టెస్టాటం అంతర్భాగమే. కాబట్టి అదే పేరాలో ఉంటుంది. ఈ భాగంలో దస్తావేజులో ప్రస్తావితమైన ఆస్తినీ, దాని హక్కునూ శాశ్వతంగా లేదా జీవిత పర్యంతం బదిలీ చేయబడిన విషయాన్ని స్పష్టీకరించాలి. సదరు ఆస్తికి సంబంధించి అంతకుముందు ఇతరులకు హక్కులు ఇవ్వబడి ఉంటే ఆ విషయం ప్రస్తావించాలి. అలాగే సదరు ఆస్తిమీద ఎలాంటి పరాధీనాలు లేకుంటే ఆ విషయాన్ని కూడా స్పష్టంగా ఇక్కడ పేర్కొంటారు.

ప్రామిసరీ నోటులో అయితే హెడెండం ఈరకంగా ఉంటుంది

"ఈనోటు తాలుకు అసలు, వడ్డీ మీకుగాని మీ అనుమతి పొందినవారికి గాని తీర్చడానికి నేనూ నా వారసులు పూచీ పడతాము. ఈ బాకీ మాసొంత పూచీమీద మాతాలూకు చర,

స్థిరాస్తులూ వెచ్చించి తీర్చగలవారము. నేను చెల్లించిన సొమ్ము ఈ నోటుకింద చెల్లు రాయించగలవాడను కాని మరోవిధంగా ఇచ్చేనని వాదించను. మొదటి వాయిదా తప్పిపోతే ముందు వచ్చే వాయిదాలతో నిమిత్తం లేకుండా యావత్తు అసలు, వడ్డీలు ఒక్కమారే మీరడిగిన తక్షణం చెల్లిస్తాను."

తనఖా దస్తావేజులో అయితే హాడెండం ఈ రకంగా ఉంటుంది:

"పైన పేర్కొన్న షరతుల ప్రకారం బాకీని తీర్చకపోతే తనఖా పెట్టిన కింది షెడ్యూలులోని ఆస్తిని అమ్ముకొనడానికి మీకుగానీ, మీ వారసులకుగానీ సర్వాధికారాలు ఉంటాయి. నా వారసులు కూడ ఈ బాకీ తీర్చడానికి బాధ్యులై ఉంటారు. ఈ తనఖా ఆస్తి ఇదివరకు ఎవ్వరికీ తనఖాలు ఉంచలేదు. ఈ ఆస్తికి నేను పరిపూర్ణమైన హక్కు బాధ్యతలు కలిగి ఉన్నాను."

క్రయదస్తావేజు రాసే పద్ధతి:

"పదివేల రూపాయలకు ఈ కింద (మూడో) పేరాలో వివరించబడిన ఆస్తి ప్రస్తుత ధర ప్రకారం 'విక్రయించి' మీ స్వాధీనం చేశాను. కనుక మీ పుత్ర పౌత్రాది పారంపర్యం దాన విక్రయాది, సమస్త హక్కులతోనూ అనుభవించండి. ఈ క్రయం నేనుకానీ, నా వారసులు కానీ, జ్ఞాతుల మొదలైన వారివల్ల ఏ అవరోధాలు వచ్చిన వాటినన్నిటినీ మాసొంత ఖర్చులతో పరిహరించి మీక్రయం నిరాటంకంగా జరువగలవారము. ఈ ఆస్తి ఇదివరకు ఎవరికినీ తనఖాలు మొదలైన బాధ్యతలతో ఉండలేదు. ఈ ఆస్తిని విక్రయించటానికి మాకు సర్వతంత్రమైన హక్కు ఉంది. ఈ ఆస్తికి సంబంధించిన వెనుకటి క్రయ దస్తావేజులు వగైరాలు ఇందులో మీకు ఇచ్చి వేయడమైంది."

ఈ క్రయపరచే ఆస్తి ఏవిధంగా ఇప్పుడు అమ్మేవారికి లభించిందో ఆ వివరాలు కూడా ఇక్కడ ఉంటాయి. అది పిత్రార్జితమైతే అది పిత్రార్జితమనీ, నేటికి తన హక్కు అనుభవాల్లో ఉందనీ రాస్తారు.

అది స్వార్జితమైతే తాను ఫలానా వ్యక్తివద్ద ఫలానా సంవత్సరం ఫలానా దస్తావేజు ద్వారా (రిజిష్టరైన నెం., ధర వగైరా వివరాలు) కొని ఉన్నానే వివరాలూ తన హక్కు అనుభవంలో ఉన్నటువంటి ఆస్తి వివరాలూ ఉంటాయి.

6.2.7 ప్రామాణ్యం (Testimonium)

'ఇది నా సమ్మతిని రాసి / రాయించి ఇచ్చిన దస్తావేజు' అనేవిధంగా ఉంటుంది.

6.2.8 ఆస్తి వివరాలు

పై అంశాలు రాసిన తరువాత చర స్థిరాస్తుల షెడ్యూలు వివరాలు రాయాలి. ఆస్తి గుర్తు పట్టటానికి వీలుగా గ్రామం, (పట్టణం అయితే వార్డు సంఖ్య, ఇంటి నెంబరు, రోడ్డు పేరు, పేట పేరు, మొదలైన వివరాలు) మండలం, జిల్లా, ఏ సబ్ రిజిస్ట్రార్ ప్రాంతానికి చెందినది మొదలైన విషయాలు, భూములైతే సర్వేనెంబరు, సబ్ డివిజన్ నెంబరు, దాఖలా నెంబరు, ఖాతా నెంబరు, విస్తీర్ణం, భూమికి సంబంధించిన మెరక / పల్లం / బీడు మొదలైన విషయాలు, శిస్తు విషయం, ఇళ్లు వగైరాలైతే పెంకుటిల్లు / పూరిల్లు / డాబా, ఎన్ని దూలాలు కలది మొదలైన వివరాలు ఉంటాయి. ఖాళీస్థలాలూ, ఇళ్ల స్థలాలైతే కొలతలూ, స్థలానికి సంబంధించిన హద్దులు రాయటం అవసరమని గుర్తించగలుగుతారు.

ఉదాహరణ గమనించగలరు.

"ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కృష్ణాజిల్లా విజయవాడ మునిసిపాలిటీ ఏరియాలో చేరిన అయిదవ వార్డు సత్యనారాయణపురం శివాలయం వీధిలోని నెం. 154 రు. గల ఇంటికి, స్థలానికి హద్దులు -

ఉత్తర దిక్కున - బీరం వెంకయ్యగారి భూమి

దక్షిణాన- మున్నా బావయ్యగారి భూమి

తూర్పున - జగాని సామయ్యగారి ఇల్లు

పడమర - గవర్నమెంటు పోరంబోకు”

6.2.9 స్టాంపు కాగితాలు

ఏదైనా ఒక దస్తావేజు రాసేటప్పుడు ఆ దస్తావేజుకు పెట్టవలసిన స్టాంపు సుంకాన్ని భర్తీ చేయ్యటానికి ఒకటికన్నా ఎక్కువ స్టాంపు కాగితాలు వాడుతూ ఉంటే ఆ దస్తావేజులోని అంశాలు ప్రతి స్టాంపు కాగితం మీద కొంతకు కొంత వచ్చేటట్లుగా రాయాలి. దస్తావేజుకు పెట్టవలసిన స్టాంపు సుంకానికి ఒకే స్టాంపు కాగితం సరిపోయి రాయవలసిన అంశాలు ఆ కాగితానికి మించితే ఆ మిగతా అంశాలు మామూలు తెల్లకాగితం మీద రాసికాని టైపు చేసికాని స్టాంపు కాగితానికి జతపర్చవచ్చు. సవరణలు దస్తావేజు ముందుగా నకలు రాసి తుడుపులు, కొట్టివేతలు, హంసపాదులు లేకుండా చూడాలి. ప్రమాదవశాత్తూ దస్తావేజులో ఎక్కడైనా కొట్టివేతలు, చేర్పులూ, మార్పులూ వస్తే ఆ కొట్టివేతలూ, చేర్పులూ, మార్పులూ ఏ పంక్తిలో ఉన్నాయో స్పష్టంగా ఆపేజీ చివర రాసి లేఖకుడు సంతకం చేయ్యాలి. ఆ కొట్టివేతలూ, మార్పులు, చేర్పులవద్ద రాసి ఇచ్చేవాళ్లు సంతకాలు చేయాలి. లేదా పొట్టి సంతకాలు (initials) చేయాలి.

6.2.10 సంతకాలు

సంతకాలు మూడు రకాలు: 1. దస్తావేజు రాసి ఇచ్చే వాళ్ల సంతకం. 2. సాక్షుల సంతకాలు 3. సంతకం, ఒకటికి మించిన స్టాంపు కాగితాల మీద కానీ ఒక స్టాంపు కాగితంతో పాటు ఇంకాకొన్ని తెల్లకాగితాల మీద కానీ దస్తావేజు రాస్తే ఆ దస్తావేజు రాసి ఇచ్చేవాళ్లు ఆ దస్తావేజు ప్రతి పేజీ చివర సంతకం చేయ్యాలి. రెవిన్యూ స్టాంపుల మీద సంతకం చేసేటప్పుడు తెల్లకాగితం మీద మొదలు పెట్టి స్టాంపు మీదుగా కుడిపక్కనున్న తెల్లకాగితం మీదకు వచ్చేటట్లుగా సంతకం చేయాలి. వేలిముద్ర అయితే కొంతస్టాంపు మీద మిగతాది తెల్లకాగితం మీద పడేటట్లుగా వేయించాలి. అంటించబడిన బిళ్లలన్నిటిమీదా సంతకం చేయ్యడం ద్వారాకానీ, గీతలు కొట్టటం ద్వారాకాని మళ్లీ ఉపయోగించడానికి వీలు లేకుండా రద్దుపరచాలి.

6.2.11 సాక్ష్యాలు

చట్టప్రకారం సాక్ష్యం అవసరమని నిర్దేశించబడ్డ దస్తావేజుల విషయంలో క్రయం, తనఖా మొదలైన వాటిలో సాక్షుల సంతకాలు తప్పనిసరిగా ఉండాలి. అలాంటి సాక్ష్యం లేకుంటే రాసి ఇచ్చేవారు ఒప్పుకున్నప్పటికీ ఆ దస్తావేజులు చెల్లవు. కనీసం ఇద్దరు సాక్షులుండాలి. దస్తావేజు రాసి ఇచ్చేవాళ్ల ఎదుటే సాక్షులు సంతకాలు చేయ్యాలి. ఇతర దస్తావేజుల్లో సాక్షిసంతకాలు లేకపోయినా చెల్లుతాయి. సాక్షులు ఇద్దరకు తక్కువకాకుండా ఉండాలి. దస్తావేజు ఎన్ని పుటలమీద రాయబడుతుందో అన్ని పుటలమీద సాక్షులందరి సంతకాలు ఉంటే మంచిది. సాక్షిదారుని తండ్రిపేరు, నివాసగ్రామం, హోదా, మొదలైన వివరాలు రాస్తే మంచిది.

6.2.12 లేఖకుడి సంతకం

చివర లేఖకుడు సంతకం చేయ్యాలి.

సూచనలు : దస్తావేజు స్వభావం, తేదీ, పార్టీ వివరాలు దస్తావేజులో మొదటి పేరాగా రాయవచ్చు. దస్తావేజులు పుట్టటానికి కారణాలు, టెస్టాటం, హెబెండం, ప్రామాణ్యం ఇవన్నీ ఒకే పేరాలో కానీ రెండు పేరాలుగా కానీ రాయవచ్చు. ఈ సంగతులను ప్రత్యేకమైన పేరాలుగా రాసినా ఫరవాలేదు. మూడో పేరాలో ఆస్తి వివరాలు, పార్టీల సంతకాలు, సాక్షుల సంతకాలు వగైరాలుంటాయి.

అభ్యాసాలు చేయండి :

దస్తావేజులోని ముఖ్యాంశాలను పేర్కొనండి.

....
..

....
..
....
..
....
..
....
..
....
..

క్రింది విషయాలను గురించి 25 పదాల లోపు వివరించండి.

(అ) తేదీలు రాసే పద్ధతులు

(ఆ) పార్టీల వివరాలు రాసేటప్పుడు పేర్కొనవలసిన ముఖ్యాంశాలు.

(ఇ) దస్తావేజు పుట్టటానికి కారణాలు రాసేటప్పుడు పాటించే పద్ధతులు

(ఈ) ఆస్తి వివరాలు రాసేటప్పుడు పేర్కొనవలసిన అంశాలు.

....
..
....
..
....
..
....
..
....
..
....
..

6.3 కొన్ని రకాల దస్తావేజులు

ఈ విభాగంలో కొన్ని రకాల దస్తావేజులు రాసే పద్ధతిని గమనించగలరు. వాటి నమూనాలను ఇచ్చాము. పరిశీలించగలరు. మీ దృష్టికి తెస్తున్న దస్తావేజుల రకాలు: 1. ఒప్పందం 2. విక్రయపత్రం 3. పారీఖత్తు 4. పరిష్కార దస్తావేజు 5. దానపత్రం 6. వీలునామా '7. తనఖా 8. కౌలు 9. భాగస్వామ్య పత్రం 10. పవర్ పట్టా 11. ప్రమాణపత్రం 12. రశీదు

6.3.1 ఒప్పందం

ఇద్దరు కానీ, అంతకన్నా ఎక్కువమంది వ్యక్తులు కానీ పరస్పరం చేసుకునే వాగ్దానాలను ఒప్పందం అంటారు. ఒప్పందం అగ్రిమెంటు, ఖరారునామా అనే మాటలు సమానార్థకాలు. అగ్రిమెంటు ఇంగ్లీష్ పదం ఖరారునామా హిందుస్తానీ పదం.

మైనరులు (18 సంవత్సరాలు నిండనివారు) చేసుకునే ఒప్పందాలు చట్టప్రకారం చెల్లవు. మేజరులు (18 సంవత్సరాలు నిండినవారు) ఏవిధమైన నిర్బంధం లేకుండా ఒప్పందాలు చేసుకోవచ్చు. అగ్రిమెంటు రాసుకునే వ్యక్తులు వారివారి షరతులను ప్రత్యేకంగా రాసి ఇవ్వవచ్చు. లేదా ఉభయులూ కలిసి ఎవరి బాధ్యతలను వారు వివరించి రెండు కాపీలు రాయించి చెరొకటి తీసుకోవచ్చు. అగ్రిమెంటుమీద సాక్షులు సంతకాలు చేయవలసిన అవసరం లేదు. అయితే సాక్షులతో సంతకాలు చేయించటం శ్రేయస్కరం. అగ్రిమెంటును రిజిష్టరు చేయించనవసరంలేదు. కానీ స్థిరాస్తికి సంబంధించిన హక్కు సంక్రమింపచేసే అగ్రిమెంట్లను రిజిస్టరు చేయించటం అవసరం. అగ్రిమెంటు కాలపరిమితి మూడు సంవత్సరాలు.

6.3.1. (1) స్థిరాస్తి విక్రయ ఒప్పందం నమూనా

రూ. 10,000/-లు పదివేలు రూపాయలకు స్థిరాస్తి విక్రయ ఒప్పందం.

పందొమ్మిది వందల ఎనభై అయిదో సంవత్సరం మే నెల నాలుగో తేదీని కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం మండలం గన్నవరం గ్రామ కాపురస్తులు కూర్మాల గోపాల కృష్ణయ్య గారి ద్వితీయ పుత్రుడు, నలభై సంవత్సరాలు వయస్సు కలిగి వర్తకం వృత్తిగా గల సోమశేఖరయ్య గారికి కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ మండలం జొన్నపాడు గ్రామ కాపురస్తుడు బత్తుల సాంబిరెడ్డి గారి ప్రథమ పుత్రుడు నలభై మూడు సంవత్సరాల వయస్సు వ్యవసాయం జీవనంగా గల వీరరాఘవరెడ్డి రాయించి ఇచ్చిన స్థిరాస్తి విక్రయ ఒప్పందం,

నాకు గన్నవరంలో స్వార్జితమైన ఈ కింద వివరించిన షెడ్యూలు దాఖలా భూమి ఉంది. నేను మాగ్రామంలో భూమి కొనుక్కునే నిమిత్తం మీకు ఎకరా పదివేలు చొప్పున అయిదెకరాలు అమ్మదలిచాను. మీరు అందుకంగీకరించినారు. దానికిగాను అయిదువేల రూపాయలు ఈ రోజును నాకు మీరు బయానాగా ఇచ్చారు. మిగతా పైకం నలభై అయిదువేల రూపాయలు ఆరు నెలలలోగా విక్రయ దస్తావేజును రిజిస్టరు చేయించుకునే సమయంలో సబ్ రిజిస్ట్రారు సమక్షంలో ఇచ్చి మీ స్వంత ఖర్చులతో రిజిస్టరు చేయించుకునేటట్లు నిర్ణయించడమైంది. అలా చేయని పక్షంలో మీరు ఇచ్చిన అడ్వాన్సుకు రెట్టింపు పైకం నష్టపరిహారంగా నేను ఇచ్చేటట్లు నిర్ణయం. నిర్ణయించిన గడువులోపల మిగతా క్రయధనం చెల్లించి, మీరు రిజిస్ట్రేషన్లు చేయించుకోని పక్షంలో మీరు ఇచ్చిన బయానాకు మీకు తిరిగికోరే హక్కు లేదు. తిరిగి మీకు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత నాకు లేదు. ఈ అగ్రిమెంటు గడువు పూర్తి అవగానే రద్దు అమతుంది. .

ఈ ఆస్తిపై నాకు సంపూర్ణ హక్కు భుక్తాలున్నాయని, దీన్ని ఇంతవరకు ఏవిధమైన అన్యాక్రాంతం. చేయలేదని మిమ్ము నమ్మించి మీకు ఈభూమి విక్రయ ఒప్పందం మనస్ఫూర్తిగా రాయించి ఇవ్వడమైంది. ఇది నా సమ్మతిని రాయించి ఇచ్చినది.

షెడ్యూల్

కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం మండలం, గన్నవరం సబ్ రిజిస్ట్రారు ఏరియాలో చేరిన గన్నవరం గ్రామంలో చింతలపేటకు ఉత్తరం సర్వే నెంబరు 10/3 గల

ఉత్తరం- చెరువు

తూర్పు -జాస్తి నరసయ్యగారి పొలం

పడమర- వీరయ్య గారి ఇల్లు

దక్షిణం- మేడా పావయ్యగారి పాటం. ఈ హద్దుల మధ్య ఉన్న అయిదెకరాల భూమి

సం॥ సోమశేఖరయ్య

సాక్షులు

1.xxxxx

2.xxxxx

దస్తూరి-xxxxxx

6.3.1 అద్దె ఖరారునామా నమూనా

అద్దె ఖరారు నామా

పందొమ్మిది వందల ఎనభై అయిదో సంవత్సరం జూన్ నెల ఒకటో తేదీని కృష్ణాజిల్లా విజయవాడ వాస్తవ్యులు మాదిరెడ్డి నరహరిగారి కుమారుడు ఏభై సంవత్సరాలు వయసు కలిగిన మురహరి గారికి

కృష్ణాజిల్లా ఉయ్యూరు మండలం కుందేరు వాస్తవ్యులు కలగోట వాస్తవ్యులు కలగోట రాఘవయ్య కుమారుడు ముప్ఫైయేండ్ల వయసు కలిగిన చంద్రయ్య రాయించి యిచ్చిన అద్దె ఖరారు నామా

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

విజయవాడ సత్యనారాయణపురం శివాలయం ఏదో నెంబరు 56 గల డాబా ఇంటికి నెల ఒకటికి రూ॥ 350/- అక్షరాల మూడు వందల ఏభై రూపాయలు చొప్పున అద్దె ఇవ్వడానికి ఒప్పుకొని సదరు ఇంటిని మూడు సంవత్సరాలు అంటే 1-6-1988 వరకు అద్దెకు అద్దెకు చేరుకున్నాను. ప్రతినెల పదోతేదీ లోపుగానే రు 350/- అక్షరాల మూడువందల ఏబైరూపాయలు ఇచ్చి మీవల్ల క్రమమైన రశీదు పొందుతాను. ఏ కారణం చేతనైనా నావరతు ప్రకారం అద్దె ఇవ్వకపోతే రాగల వాయిదాతో పనిలేకుండా మూడు నెలల బాకీ మించకుండా ఇచ్చివేస్తాను. ఆవిధంగా ఇవ్వకపోతే నా ఇతర ఆస్తుల ద్వారా మీ బాకీ రాబట్టుకొని మీ ఇల్లు ఖాళీ చేయించవచ్చు. నేను ఉన్నంతకాలం ఈ ఇంటికి కలిగే మరమ్మత్తులు యావత్తు నేను చేయించుకుంటాను. మరొకరికి అద్దెకు ఇవ్వను. ఈ ఇంటికి చెల్లించవలసిన పన్నులు యావత్తూ మీరే చెల్లించాలి. షరతు ఆఖరున నోటీసుతో పనిలేకుండా మీ ఇంటిని మీకు ఖాళీ చేసి ఒప్పించగలను. ఇది నా సమ్మతిని రాయించి ఇచ్చిన అద్దె ఖరారునామా..
ఇందుకు సాక్షులు
1.xxxxxx
2. xxxxx

సం॥ కలగోట చంద్రయ్య

6.3.2 విక్రయ పత్రం

చెల్లించిన ధరకు మారుగా ఆస్తిమీద ఒకరికున్న హక్కును మరొకరికి బదలాయించటాన్ని విక్రయమంటారు.

భూములు, ఇళ్లస్థలాలు, ఇళ్లు ఇలాంటి వాటిని స్థిరాస్తులంటారు. స్థిరాస్తికి సంబంధించిన విలువ రూ. 100/- లు, అంతకు మించిన రిజిష్టరు దస్తావేజు ద్వారానే బదలాయింపు జరగాలి. వందరూపాయల విలువకు తక్కువగా ఉన్న స్థిరాస్తికి సంబంధించిన బదలాయింపు ఆస్తిని స్వాధీనపరచటం వల్ల బదలాయింపు జరుపుకోవచ్చు. స్థిరాస్తిని కొనేటప్పుడు ఆ ఆస్తికి సంబంధించిన అన్ని వివరాలు పరిశీలించడం అవసరం. లేకుంటే తరువాత చిక్కులు వస్తాయి. నగదు, ఆభరణాలు, సైకిలు, గడియారాలు, బట్టలు, పుస్తకాలు, పెరుగుతున్న పైరులు - ఇలాంటివన్నీ చరాస్తులు. ధరను చెల్లించి వస్తువులను తీసుకోవడం ద్వారా వీటి విక్రయాలు జరుగుతాయి, చరాస్తుల బదలాయింపు విషయంలో దస్తావేజులు రాసుకోవలసిన అవసరంలేదు. అయితే ఆ వస్తువులు అమ్మేవారి వద్దనుంచి ఆ వస్తువులు ప్రతిఫలం వారికి ముట్టినట్లు రెవెన్యూ స్టాంపు అంటించిన రశీదు తీసుకోవాలి. కొత్తవస్తువులు దుకాణాల్లో కొన్నప్పుడు షాపులవాళ్లు ఇచ్చే బిల్లులు సరిపోతాయి.

విక్రయ దస్తావేజుల్లో ఉండవలసిన కొన్ని ముఖ్య విషయాలు :
1. అమ్మవారికి ఆ ఆస్తిపై హక్కు ఏవిధంగా సంక్రమించింది.
2. ఆస్తిని అమ్మటానికి కారణాలు చెప్పాలి. మైనరులకు అమ్మే ఆస్తిలో హక్కు ఉంటే అమ్మకం మైనరుల శ్రేయస్సు కోసం చేసిన విషయం రాయాలి. కోర్టు అనుమతి లేకుండా మైనరు గార్డియన్ ఆస్తిని అమ్మడానికి హక్కులేదు.
3. ప్రతిఫలం ముట్టిన వివరం.
4. ఆస్తి వివరాలు వివరంగా రాయాలి.

విక్రయపత్రం నమూనా

రు.... విలువగల విక్రయ దస్తావేజు తేదీ - ఫలానా వారికి ఫలానావారు రాయించి / రాసి యిచ్చిన స్థిరాస్తి విక్రయ దస్తావేజు,

ఈ రోజున నేను ఇల్లు కొనుక్కోడానికి డబ్బు అవసరమై నాపిత్రార్జితమై, నాస్వాధీన హక్కు భుక్తాలలో ఉంటున్న ఈ కింద పేర్కొన్న షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తి

రు. 15,000/- లు అక్షరాల పదిహేను వేల రూపాయలను విక్రయించి సూర్యాపేట సబ్‌జిస్ట్రారు వారి సమక్షములో ఆ ధనం.. పుచ్చుకున్నాను. ముట్టింది. కాబట్టి సదరు షెడ్యూలు దాఖలా భూమిని ఈ రోజునే మీకు స్వాధీనం చేయడమైంది. కనుక నేటినుంచి సదరు భూమికి సర్కారు శిస్తులు వగైరాలను మీరే చెల్లించు కుంటూ, మీ పుత్ర పౌత్ర పారంపర్యంగా తత్ఫలసాయం, దానం, విక్రయం మొదలైన సర్వహక్కులతో అనుభవించగలరు. ఈ విషయమై నేనుగాని, నా వారసులుగాని ఏవిధమైన అభ్యంతరాలు కలిగించము. ఈ విక్రయం అమలు జరుగుటలో ఏవైనా తగాదాలు వస్తే వాటిని నా స్వంత ఖర్చులతో పరిష్కరించి ఈ విక్రయాన్ని మీకు నిరాటంకంగా జరుపగలవాడను. ఈ భూమికి సంబంధించి లోగడ ఏవిధమైన మనువర్తి డిక్రీలు, కోర్టు జప్తులు, తనఖా వగైరాలు ఏమీలేవని మిమ్ములను నమ్మించి నానమ్మతిని మీకు రాయించి ఇచ్చిన స్థిరాస్తి విక్రయ దస్తావేజు,

షెడ్యూలు వివరం

xxxxxxx

విక్రయదారుని సం.... వ్రాలు

ఇందుకు సాక్షులు

1. xxxxxx
2. xxxxxx

దస్తూరి:

6.3.3 పారీఖత్తు

ఉమ్మడి కుటుంబానికి చెందిన ఆస్తులను ఆ కుటుంబ సభ్యులు వాటాలవారీగా పంచుకొని, రాసుకున్న దస్తావేజును పారీఖత్తు అంటారు. అంటే ఇది ఆస్తి విభజన సంబంధమైన ధరఖాస్తు అన్నమాట. సమిష్టి కుటుంబంలో కొందరు లేదా ఏ ఒక్కరైనా కూడా తమకు రావలసిన వాటాలను విడిగా తీసుకొని పారీఖత్తు (పార్టిషన్ డీడ్) రాసుకోవచ్చు. అయితే ఆ కుటుంబ సభ్యులందరూ కుటుంబానికుండే అప్పులనూ, రావలసిన సొమ్ములనూ పంచుకోవాలి.

హిందూ అవిభక్త కుటుంబానికి చెందిన ఆస్తులను మాత్రమే పంచుకోవటానికి వీలుంది. ఉమ్మడి కుటుంబానికి చెందిన ఒక సభ్యుడు ప్రత్యేకంగా ఆస్తిని సంపాదించుకున్నట్లయితే అలాంటి భాగం కోరటానికి స్వార్జితమైన ఆస్తి ఆ సభ్యుడికే చెందుతుంది. కానీ మిగతా సభ్యులు అందులో వీలుండదు. ఆ సభ్యుడు తన స్వార్జితపు ఆస్తిని ఉమ్మడి కుటుంబ ఆస్తులతో కలిపితే దాన్ని సమిష్టి ఆస్తిగా పరిగణించవచ్చు. ఆవిధంగా కలవకుండా ప్రత్యేకంగా పంచుకుంటే అది పార్టిషన్ కిందికి రాదు. హిందూ అవిభక్త కుటుంబం ఆస్తులను పంచుకుని రాసుకున్న పారీఖత్తు దస్తావేజులోని ఆస్తుల విలువ రూ. 50,000/- లు మించినప్పటికీ ఆదాయం పన్ను చట్టం 230-A విభాగాన్ని అనుసరించి సర్టిఫికెట్ దాఖలా చేయవలసిన అవసరంలేదు.

పారీఖత్తు దరఖాస్తు నమూనా

రూ...విలువగల విభజన దస్తావేజు

---సంవత్సరం - ---నెల తేదీన----- జిల్లా మండలం------ గ్రామం కాపురస్తులు -----గారి కుమారులు 1. --- 2.---- 3. ------అనే ముగ్గురు ఏకస్తులై రాసుకొన్న విభజన దస్తావేజు.

మన ముగ్గురం సోదరులం. మన తండ్రిగారు మూడు సంవత్సరాల క్రితం మరణించారు. ఈ కింది షెడ్యూలులో కనపరచిన పిత్రార్జితమైన ఆస్తిని మనం ఉమ్మడిగా అనుభవిస్తూ హిందూ అవిభక్త కుటుంబ సభ్యులుగా ఉంటున్నాం. అయితే మన కుటుంబంలో ఈనాడు ఏర్పడిన భేదభావాలను బట్టి ఎవరికి వారే వేరువేరుగా జీవించటం మంచిదని తోస్తున్నది. ఈ ఉద్దేశం. కలిగి మనముగ్గురమూ సంప్రదించుకుని సదరు ఆస్తిని సమానంగా మూడు వాటాలుగా పంచుకున్నాం..

రు- లు కిమ్మత్తుగల షెడ్యూలులోని 'అ' గుర్తు ఆస్తి మనలో ఒకటో వారు,

రు- లు కిమ్మత్తుగల షెడ్యూలులోని 'ఆ' గుర్తు ఆస్తి మనలో రెండోవారు,

రు-లు కిమ్మత్తు గల షెడ్యూలులోని 'ఇ' గుర్తు ఆస్తి మనలో మూడోవారు,

స్వీకరించడానికి ఏర్పాటు చేసుకోవడమైంది. చరాస్తులైన బీరువాలు, బల్లలు, పాత్ర సామగ్రి మొదలైన వాటిని ఇదివరకే పంచుకుని వాడుకుంటున్నాం. వాటి విషయమై మనకెలాంటి తగాదాలు లేవు.

ఇది మన సోదరులు ముగ్గురం సమ్మతించి రాయించుకొనిన విభాగము దస్తావేజు.

అ షెడ్యూలు ఆస్తి.... కిమ్మత్తు రు...

ఆ. షెడ్యూలు ఆస్తి ... కిమ్మత్తు రు...

ఇ. షెడ్యూలు ఆస్తి... కిమ్మత్తు రు .....

మొత్తం కిమ్మతు రు

సంతకాలు

1.xxxxxxxx

2. xxxxxxxx

3. xxxxxxxx

ఇందుకు సాక్షులు

1. xxxxxxxx

2. xxxxxxxx

3. xxxxxxxx

దస్తూరి :

6.3.4 పరిష్కార దస్తావేజు (Settlement deed)

తన కుటుంబ సభ్యులకు కానీ, తనపై ఆధారపడిన వారికికానీ, మతసంబంధమైన ధర్మకార్యాల నిమిత్తం కాని స్థిర చరాస్తులను రాత పూర్వకంగా దాఖలు పరిస్తే దాన్ని పరిష్కారం అంటారు. ఈ నిర్వచన కిందికి రాని దస్తావేజులను దాన పట్టాలుగా పరిగణిస్తారు. ఒకవ్యక్తి కొంత ఆస్తిని తనతో ఎట్టి సంబంధం లేని వ్యక్తికి ఉచితంగా దాఖలు పరుస్తూ రాసిన దస్తావేజు దానపట్టా (Gift deed)

పరిష్కార దస్తావేజుకూ, వీలునామా (మరణశాసనం) కూ ముఖ్యంగా రెండు తేడాలున్నాయి. రాసిన వెంటనే పరిష్కారం దస్తావేజు అమల్లోకి వస్తుంది. రాసి ఇచ్చిన వారి మరణానంతరం వీలునామా అమలులోకి వస్తుంది. పరిష్కార వ్యవహారాలు ఒకసారి పూర్తి అయ్యాయంటే ఆ తర్వాత ఉపసంహరణ హక్కులేదు. వీలునామాలో ఉపసంహరణ హక్కు ఉంటుంది.

వర్తిష్కార దస్తావేజు రాసిన వ్యక్తి తాను జీవించినంతకాలం ఆస్తిని అనుభవించే హక్కును ఉంచుకోవచ్చు. ఆ వ్యక్తి మరణానంతరం రాయించుకున్న వ్యక్తికి ఆ ఆస్తి దఖలు పడుతుంది. ఆస్తి హక్కులు మాత్రం దస్తావేజు రాసి ఇచ్చిన తేదీ నుంచి దఖలు పడతాయి.

పరిష్కార దస్తావేజు నమూనా (సెటిల్మెంటు దస్తావేజు)

ఫలానా తేదీ ఫలానావారికి -- ఫలానావారు — రాయించిన / రాసి ఇచ్చిన స్థిరాస్తి పరిష్కార దస్తావేజు

నేను నాకుమారుని ఏకైక పుత్రుడైన మనుమడవై ఉన్నావు. నీ తండ్రి అయిన నాకుమారుడు చనిపోయిన తరువాత నాకు నీకంటే ముఖ్యమైన వారసులు ఎవ్వరూ లేరు. ఆ కారణంగా నీవంటే నాకుండే ప్రేమాతిశయం వల్ల నేటివరకు నా సంపూర్ణ యాజమాన్య హక్కు భుక్తాలలో ఉంటూ వచ్చిన ఈ కింది షెడ్యూలులో పేర్కొన్న నాస్వార్జితమైన యావదాస్తిని సర్వాధికారాలతో ఈ పరిష్కార దస్తావేజు ద్వారా

ఈరోజుననే నీకు స్వాధీనం చేశాను. నేటినుంచి సదరు ఆస్తికి చెల్లించవలసిన సర్కారు శిస్తులు వగైరాలు నీవే చెల్లిస్తూ నీ పుత్రపౌత్ర పారంపర్యం దానదమన వినిమయ విక్రయాది సర్వహక్కులతో అనుభవించవలసినది. ఈ ఆస్తికి నా దాయాదులెవరూ ఎంతమాత్రం అర్హులు కాజాలరు. కాబట్టి వారెవ్వరూ ఏవిధమైన తగాదాలు చేయరాదు. చేసినా చెల్లనేరవు. ఈ ఆస్తికి లోగడ ఎలాంటి దావాలుగానీ, తనఖాలు గానీ లేవు. నాకు ప్రస్తుతం 60 సంవత్సరాల వయస్సు. ఈ వృద్ధాప్యంలో నాకు కావలసిన సపర్యాలు చేస్తూ నేను జీవించినంతకాలం నీవే నన్ను పోషించాలి. ఆవిధంగా పోషించనిచో ఆతేదీ మొదలు నాజీవితాంతం నెల ఒక్కటికి రూ. 200/- లు రెండువందల రూపాయల చొప్పున నాకు సంరక్షణ చేసేవారికి చెల్లించాలి.

మంచి వ్యక్తతతో నా మనస్ఫూర్తిగా నా సమ్మతిని రాయించి ఇచ్చిన స్థిరాస్తి పరిష్కార దస్తావేజు ఇది.

షెడ్యూలు వివరాలు

సం...
తేదీ...

ఇందుకు సాక్షులు
1.xxxxxxx
2.xxxxxxx

దస్తూరి:

6.3.5 దానపత్రం (Gift deed)

దాత (donors) ప్రతిఫల రహితంగా స్వచ్ఛందంగా తన స్థిరాస్తిని కానీ, చరాస్తిని కానీ ఇతరులకు సంక్రమింప చేసినపుడు దానగ్రహీత (donor) ఆ ఆస్తిని స్వీకరిస్తే దాన్ని దానపత్రం అంటారు.

దానం చేసేనాటికి దానానికి ఉద్దేశించిన ఆస్తి ఉండి ఉండాలి. దాత జీవించి ఉన్నప్పుడే దానగ్రహీత దానాన్ని అంగీకరించాలి. ఆ విధంగానే దానగ్రహీత దానాన్ని అంగీకరించడానికి పూర్వమే చనిపోయి ఉంటే దానం ప్రయోజన రహితం అమతుంది. అయితే పుట్టబోయే సంతానానికి ఉద్దేశించిన దానాలను ట్రస్టుద్వారా సంక్రమింపచేయవచ్చు. రిజిస్టరు చేయకుండా స్వాధీన పరచవచ్చు. స్థిరాస్తి అయితే విధిగా రిజిస్టరు చేయాలి. కనీసం ఇద్దరు సాక్షులు దానపట్టా మీద సంతకాలు చేయాలి. దానాన్ని అంగీకరించిన తరువాత ఉపసంహరించుకోవటానికి వీలులేదు. దానగ్రహీత దానాన్నిరు విలువ కలిగించిన అస్వాధీన తనఖా పత్రం తేదీ... ఫలానా వారికి ఫలానావారు రాయించి/రాసి ఇచ్చిన అస్వాధీన తనఖా పత్రం. అంగీకరించక పూర్వం ఉపసంహరించుకోవచ్చు. అలాగే దానగ్రహీత దానాన్ని మోసం వలనో, బలవంతం వల్లనో పొందితే దాన్ని ఉపసంహరించుకునే హక్కు దాతకు ఉంది.

దానాలకు సంబంధించిన పన్ను వసూలు చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చట్టం చేసింది. బీదల సహాయ నిమిత్తమూ, విద్యా వైద్య సౌకర్యాల నిమిత్తమూ చేసే దానాలపై పన్ను మినహాయింపు లున్నాయి. పదివేల రూపాయలకు మించకుండా వివాహ సందర్భంలో తనమీద ఆధారపడిన బంధుమకిచ్చే దానంమీద పన్నులేదు. మరికొన్ని మినహాయింపులు కూడా ఉన్నాయి.

దానపత్రం నమూనా

రు. 10,000/- లు విలువగల దానపత్రం

ఫలానా తేదీ.. ఫలానా వారికి.... ఫలానావారు రాయించి ఇచ్చిన దానపత్రం.

మీరు ఈ గ్రామంలో ఉన్న కస్తూరిబా విద్యాలయానికి మేనేజింగ్ ట్రస్టీగా వ్యవహరిస్తున్నారు. సదరు విద్యాలయానికి తూర్పుదిక్కుగా నేటివరకు నా హక్కు

భుక్తాలలో ఉన్న ఈ కింది షెడ్యూలులో ఉదహరించిన ఖాళీ స్థలాన్ని పాఠశాల గదులు మరికొన్ని కట్టడానికిగాను దానంగా ఇవ్వమని మీరు కోరి ఉన్నారు. పాఠశాల గదులు నిర్మించడానికి సదరు స్థలాన్ని మీకు దానమిచ్చి స్వాధీన పరచడమైంది. ఈ స్థలాన్ని మీరు పాఠశాల గదుల నిర్మాణానికి మాత్రమే ఉపయోగించాలి. నా తరువాత వచ్చే మేనేజింగ్ ట్రస్టీలు కూడా ఈ షరతుకు లోబడి స్థలాన్ని ఉపయోగించుకుంటూ. అనుభవించగలరు.

దీని గురించి నేను కాని, నా వారసులు కాని, ఈ ఆస్తి ఇతర విధంగా ఉపయోగించబడితే తప్ప ఏవిధమైన తగాదాలు చేయం

ఇది నా సమ్మతిని రాసి ఇచ్చిన స్థిరాస్తి దానపత్రం/

షెడ్యూలు వివరాలు

ఇందుకు సాక్షులు

1. xxxxxxx
2. xxxxxxx

దస్తూరి:

6.3.6 వీలునామా (will deed)

ఒక వ్యక్తి తన మరణానంతరం తన స్థిర చరాస్తులలో ఏది ఎవరెవరికి చెందాలో తాను బతికుండగానే రాసుకునే శాసనాన్ని (ప్రకటన) వీలునామా అంటారు. వీలునామాను కనీసం ఇద్దరు సాక్షుల సమక్షంలో రాష్ట్ర సంతకం చేయాలి. సాక్షులూ సంతకం పెట్టాలి.

మైనరు దాటిన స్త్రీపురుషులెవరైనా వీలునామా రాయవచ్చు. మానసికమైన లోపాలూ, జబ్బులూ, లేని గుడ్డివారు, మూగవారు, చెవిటివారు కూడా వీలునామా రాయవచ్చు. తాగిన మైకంలో ఉన్నవారూ, పిచ్చివారూ, మైనర్లూ రాసిన వీలునామాలు చెల్లవు. పిచ్చివారు మతిస్థిమితంగా ఉన్న సమయంలో వీలునామా రాయవచ్చు. బలవంతం వల్లగానో, మోసంతోగాని రాయించబడ్డ వీలునామాలు చెల్లవు.

వీలునామాలు మరణ శాసనాలు, కాబట్టి వాటిని రాసిన వారు మరణించిన అనంతరం మాత్రమే అవి అమలులోకి వస్తాయి. వీలునామా రాసిన వ్యక్తి దాన్ని తన జీవిత కాలంలో ఎప్పుడైనా ఉపసంహరించుకోవచ్చు. కాకుంటే కొత్తగా మార్చి రాసుకోవచ్చు. లేదా మార్పు చేయవచ్చు. అదనపు విషయాలు చేర్చి రాయవచ్చు. అలా అదనపు విషయాలు చేర్చడాన్ని ‘కొడిసిలు’ అంటారు. కొడిసిలుకు వీలునామా రాసినవారూ, సాక్షులూ సంతకాలు చేయాలి...

వీలునామాను కానీ, కొడిసిలును కానీ స్టాంపు డ్యూటీ చెల్లించి తప్పనిసరిగా రిజిష్టరు చేయించనవసరం లేదు. వీలునామాను సాధారణ కాగితాల మీదనైనా రాయవచ్చు. అయితే నల్లసిరానుకానీ, నీలిరంగు సిరాను కానీ వాడాలి.

వీలునామాలో వీలునామా రాసిన వ్యక్తి తన మరణం అనంతరం జరగవలసిన ఏర్పాట్లను అమలు జరపడానికి ఒక వ్యక్తికి అధికారం ఇవ్వవచ్చు. వీలునామాను ఇద్దరు వ్యక్తులు ఉమ్మడిగా రాసుకోవచ్చు. అలాంటి వీలునామా రాసిన వ్యక్తులలో ఏ ఒక్కరు మరణించినా వీలునామా అమలులోకి వస్తుంది. వీలునామాలోని విషయాలు రహస్యంగా ఉంచాలనుకుంటే వీలునామాను సీలు వేసిన కవరులో ఉంచి జిల్లా రిజిస్ట్రారు వారి కార్యాలయంలో డిపాజిట్లు చేస్తారు. అది రాసినవారు బతికుండగా వీలునామాల నకళ్లను ఇవ్వరు రాసినవారు చనిపోయిన తరువాత మాత్రమే ఇస్తారు.

విక్రయపత్రాలు మొదలైన వాటిలో రాసిన విధంగా వీలునామాలో స్థిరాస్తుల కొలతలు, హద్దులు మొదలైనవి రాయనవసరంలేదు. ఆస్తిని గుర్తించడానికి సరిపడే వివరం రాస్తే సరిపోతుంది. వీలునామా ఎలాంటి సందేహాలకు అవకాశం లేకుండా వివరంగా రాయటం మంచిది.

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

వీలునామాకు కాలపరిమితంటూ లేదు. వీలునామా రాయటానికి నిర్ణీతమైన నమూనా లేదు. ఫలానా పదజాలాన్ని వాడాలనే నియమమూ లేదు.

వీలునామా నమూనా

వీలునామా

.... సంవత్సరం.............. నెల .... తేదీన. .... జిల్లా.. .... మండలం . ... గ్రామ కాపురస్తుడు .. .. గారికుమారుడు .. .. సంవత్సరాలు వయను కలిగి వ్యవసాయ వృత్తిద్వారా జీవనం చేసే............... రాసిన / రాయించుకున్న వీలునామా.

మా తండ్రిగారికి 1. .... 2. .... అనే పేరుగల మేమిద్దరం కుమారులం. మానాన్నగారికి స్త్రీ సంతానం లేదు. అన్నదమ్ములైన మేమిద్దరమూ మాకున్న ఆస్తులను వంచుకుని 10-8-83 తేదీని పారిఖత్తు దస్తావేజు రాసుకుని... సబ్ రిజిస్ట్రారు వారి ఆఫీసులో రిజిష్టరు చేయించుకుని ఎవరి ఆస్తులను వారు అనుభవిస్తున్నాము. పెద్దవాడనైన నేను వయసుమీద పడటంవల్లా, నాకు పుత్రసంతానం లేని కారణం వల్లా ఈ కింది షెడ్యూలులో పేర్కొనిన నా ఆస్తిని నాభార్య అయిన.............. హక్కులతో అప్పగిస్తున్నాను. ఆమె ఈ ఆస్తిని దాన దమన వినిమయ విక్రయానికి సమస్త అధికారాలతో బతికినంత కాలం అనుభవించవచ్చు,

ఇది నేను సరి అయిన మన స్థితిలో నా స్వంత సమ్మతితో స్వేచ్ఛగా రాసిన వీలునామా నా జీవితకాలంలో ఈ వీలునామాను నా ఇష్టం వచ్చినట్లు మార్చటానికి కానీ, రద్దు చేయటానికి కానీ నాకు సర్వాధికారాలున్నాయి.

షెడ్యూలు వివరాలు

....
వీలునామా రాసినవారి సంతకం

ఇందుకు సాక్షులు

1. ....
2. ....
3. ....

దస్తూరి....

6.3.7 తనఖా (mortgage deed)

స్థిరాస్తిని హామీగా చూపి అప్పుగా పైకం పుచ్చుకోవటాన్ని తనఖా అంటారు. తనఖా అనే మాటను సూచించే మరొక మాట తాకట్టు, తనఖాలు ముఖ్యంగా రెండు రకాలు: 1, అస్వాధీన తనఖా లేదా సామాన్య తనఖా అంటే అప్పు ఇచ్చిన వ్యక్తికి హామీగా చూపిన ఆస్తిని స్వాధీనపరచకుండా బాకీ చెల్లించే పద్ధతి. 2. స్వాధీన తనఖా అంటే తనఖా ఆస్తిని అప్పు ఇచ్చిన వారికి స్వాధీనం చేసే పద్ధతి. అప్పు ఇచ్చినవారు సదరు ఆస్తిపై వచ్చే ఫలసాయం, అద్దె మొదలైన వాటిని తీసుకుంటారు. అయితే ఈ పద్దతిలో అప్పుగా ఇచ్చిన సొమ్ముపై వడ్డీ చెల్లించే అవసరం ఉండదు.

ఇన్ని సంవత్సరాల్లో బాకీ తీర్చకపోతే, తనఖా చిత్రాన్ని విక్రయ పత్రంగా భావించి అందులో పేర్కొన్న ఆస్తిని అప్పు ఇచ్చినవారు శాశ్వతంగా సర్వహక్కులతో అనుభవించే నిర్ణయంకూడా తనఖా పత్రాల్లో రాస్తుంటారు. ఆవిధంగా రాస్తే షరతుల ప్రకారం అమలు జరుగుతుంది.

తనఖా దస్తావేజులను తప్పకుండా రిజిస్టరు చేయించాలి. కనీసం ఇద్దరు సాక్షులుండాలి.

తనఖా నమూనా

రూ................విలువ కలిగిన అస్వాధీన తనఖా పత్రం తేదీ ఫలానావారికి ఫలానావారు రాయించి / రాసి ఇచ్చిన అస్వాధీన తనఖా పత్రం,

నా అవసరం నిమిత్తం అంటే నా వ్యవసాయ సంబంధమైన ఖర్చులకు గాను మీరు నాకు రూ .... అక్షరాల............ ఇవ్వగా ముట్టాయి. నాకిచ్చిన పైకానికి నెలకు నూటికి రెండు రూపాయలు వడ్డీగా అంగీకరించి సదరు పైకానికి హామీగా ఈ కింది షెడ్యూలులో పేర్కొన్న నా స్వార్జితపు ఆస్తిలోని నా హక్కులను సామాన్య తనఖా ద్వారా బదిలీ చేయడమైంది.

సదరు బాకీ మొత్తానికి పై ఉదాహరించిన వడ్డీతో సహా సంవత్సరాలలోగా అంటే సంవత్సరం ------ నెల తేదీ నాటికి నేను మీకు పూర్తిగా చెల్లించగలవాడను. పైన పేర్కొన్న షరతుల ప్రకారం బాకీని తీర్చకపోతే తనఖా పెట్టిన కింది షెడ్యూలులోని ఆస్తిని అమ్ముకొనడానికి మీకు కానీ, మీ వారసులకు కానీ సర్వాధికారాలుంటాయి. అలా అమ్మగా వచ్చిన పైకంలో మీ బాకీ వడ్డీతో సహా మినహాయించుకొని, బాకీ తీరగా మిగిలిన పైకాన్ని నాకు చెల్లించే నిర్ణయం, అలా అమ్మిన దాని ప్రతిఫలం మీకు రావలసిన బాకీకే చాలకపోతే, నా ఇతర స్వార్జితపు ఆస్తినుంచి పైకం రాబట్టుకునే హక్కు మీకుంది. సదరు తనఖా ఆస్తికి సంబంధించి ఇదివరలో ఏవిధమైన లావాదేవీలు లేవని మిమ్ములను నమ్మించి సదరు ఆస్తిని నా అధీనంలోనే ఉంచుకునే షరతుపై ఈ అస్వాధీనపు తనఖా దస్తావేజు రాయించి ఇవ్వడమైంది. ఇది నా నమ్మతిని రాయించి ఇచ్చిన స్థిరాస్తి అస్వాధీన తనఖా దస్తావేజు

షెడ్యూలు వివరాలు

....

సంతకం

తనఖా దారుడు

ఇందుకు సాక్షులు

1.

2.

దస్తూరి.................

6.3.8 కౌలు (lease)

ప్రతిఫలం పుచ్చుకొని ఒకరు తన ఆస్తి హక్కును మరొకరి హక్కు భుక్తం కోసం బదలాయించటాన్ని కౌలు అంటారు. దీనికి కాలపరిమితిని నిర్దేశిస్తారు. అంటే కౌలు ఏనాటినుంచి మొదలై ఎప్పటి కంతమౌతుందన్న విషయం నిర్దేశిస్తారు. కౌలు ప్రతిఫలాన్ని కూడా కౌలుదారు నియమిత కాలంలో చెల్లిస్తాడు. అంటే నెలకు ఇంత అనే సంవత్సరానికి ఇంత అనో ప్రతిఫలం చెల్లిస్తాడు. ప్రతిఫలం పైకం రూపంలోకానీ, పంటలో భాగం రూపంలోకానీ, విలువ కలిగిన వస్తువు రూపంలోకానీ సేవలు మొదలైన వాటి రూపంలో కానీ ఉండవచ్చు.

కౌలు దస్తావేజులు సహజంగా స్థిరాస్తులకు సంబంధించి ఉంటాయి. కౌలుకి సంబంధించి సొంతదారుని (కౌలుదాత) అనుమతిని, ఆస్తిని ఉపయోగించుకొనదలచిన వారి (కౌలుదారు) సమ్మతినీ, ఈ విషయంగా నిర్ణయించుకున్న షరతులను కౌలు దస్తావేజులో ప్రస్తావిస్తారు. కౌలుదాత, కౌలుదారు కలిసి కౌలు దస్తావేజులను రాసుకోవాలి. కౌలుపత్రం మీద ఉభయులూ సంతకాలు చెయ్యాలి. కౌలుదారు కౌలుదాతకు రాసి ఇచ్చినట్లు కౌలు దస్తావేజు ఉండదు. ఆవిధంగా ఉంటే అది అద్దె ఖరారు నామా అవుతుంది. దస్తావేజుకు రెండు కాపీలు రాసి కౌలుదాత, కౌలుదారు చెరొకటి ఉంచుకోటం మంచిది. కౌలుకాలం సంవత్సరం దాటినదయితే రిజిష్టరు చేయించాలి. వ్యవసాయ భూములకు కౌలుదారీ చట్టాలు వర్తిస్తాయి. తక్కినవి ఇచ్చిపుచ్చుకొనే వారి షరతుల ప్రకారం అమలు జరుగుతాయి.

భూములకు కౌలుదారీ చట్టాలు వర్తిస్తాయి. తక్కినవి ఇచ్చిపుచ్చుకొనే వారి షరతుల ప్రకారం అమలు జరుగుతాయి.

అద్దె దస్తావేజు నమూనా

అద్దె దస్తావేజు

పందొమ్మిది వందల ఎనభైఆరో సంవత్సరం జూన్ నెల మూడోతేదీన

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ శ్రీరామనగర్ కాలనీ వదిహేనవ నంబరులో కాపురముండే నాళా రామయ్యకుమా రుడు భీమశంకరం గారు (ఇక నుంచి సౌకర్యార్థం ‘సొంతదారు’ అనబడతారు.

గుడివాడ జనతానగర్ 20 నెంబరు ఇంట్లో కాపురముండే పెరవలి పేరయ్యగారి కుమారుడు సోమలింగం (సౌకర్యార్థం ఇకమీదట కౌలుదారు అనబడుతారు) కలిసి రాయించుకున్న అద్దె దస్తావేజు..

మనలో సొంతదారుకు శ్రీరామనగర్ కాలనీలో 10 వ నెంబరు కొట్టు వుంది. అందులో కౌలుదారు వ్యాపారం చేసుకొనడానికి అద్దెకు ఇవ్వవలసిందిగా కోరినందున స్వంతదారు అంగీకరించక ఉభయులూ నమ్మతించి ఈ కింది షరతులతో రాయించుకున్న అద్దె దస్తావేజు.

1. కొట్టును 1-11-1985 లగాయితు 31-10-1990 వరకు అంటే అయిదు సంవత్సరాలు సొంతదారు కౌలుదారుకు అద్దెకు ఇచ్చి సదరు కొట్టును ఈరోజే స్వాధీన పరచటమైంది.
2. కొట్టుకు అద్దె నెల ఒకటికి రు.1,000/- లు అక్షరాల వెయ్యిరూపాయిలు)గా నిర్ణయించుకోవటమైంది. ప్రతినెల అద్దెను తరువాత నెలమొదటి వారంలో అంటే ఏడవ తేదీ లోపుగా కౌలుదారు సొంతదారుకు ఇచ్చి రశీదు పొందాలి.
3. వాయిదా తేదీకి కౌలుదారు అద్దె ఇవ్వక పోతే, వాయిదా తేదీ నుంచి పైకం చెల్లించే తేదీ వరకు నెల ఒకటికి నూటికి రూ.2/- లు రెండు రూపాయలు వడ్డీతో ఇవ్వగల నిర్ణయం,
4. అద్దె అడ్వాన్సుగా కౌలుదారు 3 నెలల అద్దె అంటే రు.3,000/- లు మూడువేల రూపాయలు ---అడ్వాన్సుగా సొంతదారుకు ఇవ్వటమైంది. సదరు అడ్వాన్సు షరతు ఆఖరున కొందరు కొట్టు ఖాళీ చేసిన వెంటనే సొంతదారుకు ఇవ్వాలని నిర్ణయం.
5. కొట్టుకు కట్టవలసిన మునిసిపాలిటీ పన్నులు, ఇన్సూరెన్సు ప్రీమియములు, వగైరాలను సొంతదారు చెల్లించుకుంటాడు.
6. కొట్టుకు సంబంధించిన మార్పులు కౌలుదారు చేసుకోవాలంటే సొంతఖర్చులతో సొంతదారు అంగీకారం తీసుకొని చేయాలి.
7. కొట్టును కౌలుదారు సొంతానికి ఉపయోగించుకోవాలి. సదరు కొట్టులో ఏభాగాన్ని కూడా ఇతరులకు తిరిగి అద్దెకివ్వరాదు.
8. కౌలుదారుకు కొట్టు అవసరం లేదనుకుంటే ఖాళీ చేయటానికి మూడు నెలల ముందు నోటీసు ఇవ్వాలి.
9. షరతులు ఆఖరున నోటీసుతో నిమిత్తం లేకుండా కౌలుదారు కొట్టు ఖాళీ చేసి సొంతదారుకు అప్పగించాలి.

ఇందులోని షరతులను దేనినీ ఉల్లంఘించినా కౌలును రద్దువరచి సొంతదారు కౌలుదారుని కొట్టునుంచి తొలగించే హక్కు ఉంచుకోవటమైంది.

ఇది సొంతదారు, కౌలుదారు వారిద్దరి మధ్య వారి సమ్మతితో స్వేచ్ఛగా కుదిరిన ఒప్పంద కౌలు దస్తావేజు.

సం॥ నాళం భీమ శంకరం వ్రాలు -కొట్టు సొంతదారు.

సం ॥ పెరవళి సోమలింగం వ్రాలు కొట్టు కౌలుదారు

ఇందుకు సాక్షులు

1.xxxxxxx

2.xxxxxxx

దస్తూరి

6.3.9 భాగస్వామ్య పత్రం (Partnership deed)

ఇద్దరికి తక్కువ కాకుండా ఇరవైమందికి ఎక్కువకాకుండా కలసి (వాటాదారులుగా చేరి) ఏదో వ్యాపారమో, పరిశ్రమో ప్రారంభించి నిర్వహించటం, దానిద్వారా వచ్చే లాభనష్టాలను వాటాల వారిగా పంచుకోవాలనుకోటం జరుగుతుంది. ఇందులో వాటాదారులు సొమ్మునుకాని, వస్తువులను కాని, శ్రమకాని పెట్టుబడిగా పెడతారు. దీన్నే భాగసామ్యం అంటారు.

భాగస్వాములందరూ కలసి ఏర్పాటు చేసుకొన్న సంస్థ నిర్వహణ కోసం కొన్ని షరతులు పెట్టుకొని, రాసుకొనే పత్రానికి భాగస్వామ్య పత్రం అని అంటారు.

సాక్ష్యమూ, రిజిస్ట్రేషనూ అవసరం లేదు కాని భవిష్యత్తులో చిక్కులు రాకుండా ఉండటం కోసం వ్యాపార సంస్థల రిజిస్ట్రారు (Registrar of Fims) వద్ద రిజిష్టరు చేయించుకుంటారు. భాగస్వామ్య వ్యవహారాలు పరిచితులు కలిసి చేసుకుంటారు. కాబట్టి వారి హక్కులు, వారందరూ అంగీకరించి రాసుకునే షరతులమీద ఆధారపడి ఉంటాయి. భాగస్వామ్యానికి కాలపరిమితి లేదు. రద్దు చేసుకొనటానికి తెచ్చే దావాకు కాల పరిమితి ఉంది. అది మూడేండ్లు, భాగస్థుడు ఉండటానికి మైనరుకు హక్కులేదు. భాగస్వామ్యపు లాభాలు మైనరుకు చెందేటట్లు చేయవచ్చు.

భాగస్వామ్య పత్రం నమూనా

ఒక లక్షరూపాయలు మూలధనం గల భాగస్వామ్యం దస్తావేజు.

పందొమ్మిది వందల ఎనభై అయిదో సంవత్సరం ఆగస్టు నెల ఇరవయ్ ఒకటో తేదీని

కృష్ణాజిల్లా, జగ్గయ్యపేట పోస్టు, రంగుల బజారు కాపురస్తులు మాదల నరసయ్య గారి కుమారుడు నలభై సంవత్సరాలు వయసు కలిగిన వీరయ్య,

కృష్ణాజిల్లా జగ్గయ్యపేట పోస్టు, సీతారామపురం కాపురస్తులు మట్టే సోమయ్యగారి కుమారుడు. ఇరవయ్ అయిదు సంవత్సరాలు వయస్సు కలిగిన రామయ్య కలిసి ఈ దిగువ పేర్కొనిన షరతుల ప్రకారం ఉమ్మడి వ్యాపారం చేసుకోడానికి నిశ్చయించుకొని ఉభయులూ సమ్మతితో రాయించుకున్న భాగస్వామ్య దస్తావేజు.

మనముభయులం కలిసి ఒక్కొక్కరం రు.50,000/- లు (అక్షరాలా యాభైవేల రూపాయలు) చొప్పున పెట్టుబడి పెట్టి జగ్గయ్యపేట పెద్దబజారు వీధిలోని 50వ నెంబరు ఇంటిలో ధాన్యం వ్యాపారం చేసుకోటానికి నిశ్చయించుకున్నాము. సదరు వ్యాపారంలో మొదటి వ్యక్తి అయిన వీరయ్య దుకాణంలో ఉండి సరుకులు విడుదల చేస్తూ సరి అయిన లెక్కలు రాస్తూ ఉండటానికి రెండవ వ్యక్తి అయిన రామయ్య పరిసర గ్రామాలనుంచి పట్టణాలనుంచి సరుకులను ఖరీదు చేసి దుకాణానికి పంపుతూ ఉండటానికి నిర్ణయం. ఇద్దరు కూడా లెక్కలు చూసుకొనే వరకు సంస్థనుంచి ఖర్చులకు వాడుకోనడానికి నిర్ణయం. సంవత్సరాంతాన అంటే ప్రతిసంవత్సరం జనవరి మొదటి తేదీ నాటికి లెక్కలు చూచుకొని, ఖర్చులుపోగా మిగిలిన లాభాన్ని ఇద్దరూ సరిసమానంగా పంచుకోటానికి నిర్ణయం. సదరు వ్యాపారంలో ఖాతాలు, ఎగుమతి, దిగుమతి, రవాణా పద్దులు మొదలైనవి మన ఇద్దరి పేరున జరపడానికి నిర్ణయించు కొనడమైంది.

ఏ కారణంగానైనా ఎప్పుడయినా మనలో ఎవరికైనా వ్యాపారం విరమించడానికి ఉద్దేశం కలిగితే ఆయన వాటా రెండో వ్యక్తికి లాభనష్టాలన్నీ భరించే షరతు మీద రాసి ఇవ్వవచ్చు. ఆ విధంగా రాసి పుచ్చుకొనటానికి ఆ రెండవ వ్యక్తి అంగీకరిస్తే సదరు షరతులతోనే ఇష్టపడ్డ మరొకరికి బదిలీ చేయవచ్చు.

ఇది మన ఉభయుల సమ్మతిని రాయించుకున్న భాగస్వామ్య దస్తావేజు..

సం:॥ మాదాల వీరయ్య   సం:॥ మట్టి రామయ్య

ఇందుకు సాక్షులు

1. xxxxx

చిరునామా

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

2. xxxxx
చిరునామా

దస్తూరి

6.3.10 పవర్ పట్టా

ఒకరు కానీ అంతకంటే ఎక్కువ కానీ తమ తరపున పనులు నిర్వహించటానికి మరొక వ్యక్తికో కొందరు వ్యక్తులతో అధికారం ఇస్తూ రాసే పత్రాన్ని పవర్ పట్టా అంటారు. ముఖ్యారునామా, అధికార దత్తపత్రం అనేది నామాంతరాలు. ప్రత్యేకమైన పనినో/పనులనో నిర్వహించడానికి ఇచ్చే అధికార పత్రం ఇది. దీనిని రిజిస్టరు చేయించనవసరం లేదు. సాక్ష్యం కూడా అవసరం లేదు. సాక్షి సంతకాలు పెట్టించి రిజిస్ట్రేషన్ చేయించటం శ్రేయస్కరం. కనీసం ముఖ్యారునామా రాసికొని, రాయించికొని ఇచ్చేవారు సదరు ముఖ్యారునామా తాను రాసి ఇచ్చినట్లుగా సబ్ రిజిస్ట్రారు ఎదుట ప్రమాణం చేసి సంతకం చేస్తే సదరు సబ్ రిజిస్ట్రారు ఆ విషయం ముఖ్యారునామా మీద రాసి వారి సంతకం చేసి ఆఫీసు సీలు వేస్తారు. సాక్షి సంతకంతో ధ్రువీకరించడం మంచిది. ఈ పత్రానికి కాలపరిమితి అంటూ లేదు. అయితే ఈ పత్రాన్ని రద్దువరచుకునే అధికారం దాన్ని రాసి యిచ్చిన వారికి ఉంది. దురదృష్టవశాత్తు రాసి ఇచ్చిన వారు మరణిస్తే పనులు నిర్వహించే అధికారాన్ని ఆ ప్రతినిధి ఏజెంట్ (agent) కోల్పోతాడు.

పవర్ పట్టా నమూనా

పవర్ పట్టా

............తేదీన జిల్లా. గలవారు........... మండలంలోని....... గ్రామంలో .... గారి కుమారుడు ....ఏండ్ల వయసు గలవారు

........చిరునామాలో ఉండే ....గారి కుమారుడు ....గారికి రాసి ఇచ్చిన అధికార దత్తపత్రం.

నాకు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా తాడేపల్లిగూడెం మండలం నల్లచెర్లగ్రామంలో స్థిరాస్తులున్నాయి. సదరు ఆస్తులన్నీ నా స్వార్జితాలు. ఈ ఆస్తులన్నిటినీ ఇంతవరకు నేనే స్వయంగా చూసుకుంటున్నాను. నాకు వృద్ధాప్యం వచ్చిన కారణంగా నేను సదరు ఆస్తులను నిర్వహించుకోవడం వీలుకాకుండా పోయింది. నీమీద నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసం ఉన్న కారణంగా నా ఆస్తులన్నిటినీ నా తరఫున నిర్వహించడానికి నిన్ను నా ప్రతినిధిగా నియమించాను. నాకు సంబంధించిన అన్ని పనులను అంటే నాకు రావలసిన బాకీలను వసూలు చేయటానికి, వసూలు చేసింది. నా పేర బ్యాంకులో వేయటానికి, ఖర్చులకుగాను బ్యాంకు నుంచి తీసుకోవటానికి అవసరమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవటానికి నా తరఫున అమ్మటానికి, కొనటానికి, దావాలు వేయటానికి అధికారమిస్తున్నాను. ఈ అధికారాన్ని పురస్కరించుకొని నాకోసం మీరు చేసే ప్రతి కార్యాన్ని నేను చేసినట్లుగానే బాధ్యత వహించగలను.

ఇది నాసమ్మతిని రాసి ఇచ్చిన పవర్ పట్టా

సం|| ....

ఇందుకు సాక్షులు
1.
చిరునామా
2.
చిరునామా

దస్తూరి

ప్రత్యేక పవర్ పట్టా నమూనా

ప్రత్యేక పవర్ పట్టా

.................తేదీన జిల్లా .... మండలంలోని. .... గ్రామంలో గారి కుమారుడు . ... ఏండ్ల వయసుగల

.................చిరునామాలో ఉండే ....గారి కుమారుడు ....గారికి రాసి ఇచ్చిన అధికార దత్త పత్రం,

.... తేదీన విజయవాడ సత్య నారాయణ పురంలో నాకున్న ఇల్లును యాభై వేల రూపాయలకు గారికి అమ్మాను. వారి వద్ద నుంచి మొత్తం డబ్బు తీసుకొని రశీదు కూడా ఇచ్చాను. దీని రిజిస్ట్రేషనుకు నిర్ణయించుకున్న తేదీకి అతిముఖ్యమైన పనిమీద నేను మద్రాస్ వెళ్ళవలసి ఉంది. కాబట్టి ఇందులో అధికారం ఇచ్చిన. ....గారికి నా తరఫున నాస్థానే నాకు బదులుగా అవసరమైన ప్రతికాగితం మీద సంతకం చేసి రిజిష్టరు చేయించి పైపేర్కొన్న ఇంటి అమ్మకానికి ఆ సంబంధించిన పనులన్నీ చేయటానికి అధికారం ఇవ్వటమైంది.

నా సమ్మతిని రాసి ఇచ్చిన ప్రత్యేక పవర్ పట్టా.

ఇందుకు సాక్షులు

1. xxxxxxx

చిరునామా

2. xxxxxxx

చిరునామా

స్వదస్తూరి

6.3.11 ప్రమాణ పత్రం (Affidavit)

ప్రమాణం చేయించటానికి అధికారమున్న అధికారి ఎదుట ప్రమాణం చేసి చిత్తశుద్ధితో ధ్రువీకరించి రాతపూర్వకంగా ఇచ్చే ప్రకటనను ప్రమాణ పత్రం అని అంటారు. దీన్నిహలఫ్ నామా అనికూడా పిలుస్తారు.

ఇద్దరో అంతకు మించిన వ్యక్తులో ఒకే ప్రమాణ పత్రాన్ని రాయిస్తే ప్రతి వ్యక్తి తనకు సంబంధించిన విషయాలను ప్రత్యేకంగా ధ్రువపరచాలి. ప్రమాణపత్రం ఒక పుటకు మించి రాయవలసి వచ్చినపుడు ప్రతి పుటమీద వాంగ్మూలదారు సంతకం చేయాలి.

ప్రమాణ పత్రం నమూనా

ప్రమాణ పత్రం

.................జిల్లా .... మండలం ....గ్రామకాపురస్తుడు................. గారి కుమారుడు వయసు కలిగి ఉపాధ్యాయుడుగా పనిచేస్తున్న..................... (పేరు) అనే నేను .... పేరుగలిగిన నా రెండవ -తమ్ముడు 1972 సంవత్సరం అలీఘడ్ ముస్లిం యూనివర్సిటీ నుంచి ఇంగ్లీషు లిటరేచర్లో ఎం.ఏ. పట్టా పొందాడని చిత్తశుద్ధితో ధ్రువీకరించి తెలియజేస్తున్నాను...

ఈ పై విషయాలన్నీ యథార్థాలనీ, (ప్రమాణంతో) మేజిస్ట్రేట్ వారి సమక్షంలో ధ్రువీకరిస్తున్నాను.

సం||.................

విజయవాడ July-12-1985

నా సమక్షంలో ధ్రువీకరించబడింది.

xxxxxxxx

మేజిస్ట్రేటు సంతకం

కోర్టు వారి సీలు

ఆదాయ సంబంధిత ప్రమాణపత్రం నమూనా

ఆదాయ సంబంధిత ప్రమాణ పత్రం

..................జిల్లా .... మండలం .... గ్రామం కాపురస్తుడు .... గారి కుమారుడు..... వయసు కలిగి. ఉపాధ్యాయుడుగా పనిచేస్తున్న.................. నేను కింద పేర్కొన్న విషయాలను ప్రమాణం చేసి ధ్రువీకరిస్తున్నాను.

1. నా కుమారుడు.................. ను జాతీయ ఉపకారవేతనము ఇవ్వటానికి 1983-84 పదవ తరగతి పరీక్ష ఫలితాల ననుసరించి ఎంపిక చేసారు. అతడు ప్రస్తుతం తిరుపతిలోని కేంద్రీయ విద్యాలయంలో పదకొండవ తరగతి చదువుతున్నాడు.

2. ఈ కింది షెడ్యూలులో పేర్కొన్న వివరాలననుసరించి 1983 మార్చి 31 వ తేదీతో ముగిసే ఆర్థిక సంవత్సరములో నా సాలుసరి ఆదాయం రు.5,000/- లు (అక్షరాలా అయిదువేల రూపాయలు) నా ఆస్తి వివరాలన్నీ షెడ్యూలులో చూపించాను. నేను కట్టే భూమిశిస్తు, ఇతర పన్నుల వివరాలు తెలియపరచాను.

షెడ్యూలు వివరాలు

ఈ పై విషయాలన్నీ యధార్థాలనీ ప్రమాణంతో మాజిస్ట్రేటువారి సమక్షంలో ధ్రువీకరిస్తున్నాను.

విజయవాడ

తేదీ..................

ఈ పై విషయాలన్నీ యధార్థాలని ప్రమాణంతో మాజిస్ట్రేటువారి సమక్షంలో ధ్రువీకరిస్తున్నాను

సంతకం..

పూర్తి పేరు.

నా సమక్షంలో ధ్రువీకరించబడింది.

విజయవాడ

xxxxxxxxx

తేదీ..................

మాజిస్ట్రేటు వారి సంతకం

కోర్టు వారి సీలు

6.3.12 రశీదు (Receipt)

పైకం కానీ, చరాస్తికానీ ముట్టినట్లు తెలియజేస్తూ రాతపూర్వకంగా ఇచ్చేది రశీదు, నగదు, వినిమయ పత్రం, చెక్కు (Cheque), ప్రామిసరి నోటు మొదలైనవి ముట్టినట్లుగా తెలియజేస్తూ రాసి/ రాయించి ఇస్తారు. ఇతర చరాస్తులకు సంబంధించి ముట్టినట్లుగా తెలియజేస్తూ రశీదు రాసి/రాయించి ఇస్తారు. బాకీ పూర్తిగా కానీ, కొంత భాగంకానీ ముట్టినట్లుగా తెలియజేస్తూ కూడా రశీదు రాసి ఇస్తారు. అప్పుతీర్చి వేయటానికి బాకీదారుడు చరాస్తి ఇచ్చే సందర్భాలలో రశీదులో 'బాకీ పరిష్కార నిమిత్తం' అని రాయాలి. ఇరవై రూపాయల విలువకు మించిన ఎంత మొత్తానికైనా ఇరవై పైసాల స్టాంపు బిళ్ల రశీదుమీద అంటించాలి. దీనికి సాక్ష్యం అవసరం లేదు. రిజిస్ట్రేషన్ కూడా అవసరం లేదు.

రశీదు నమూనా

రశీదు

1985 సంవత్సరం డిశంబరు 10 వ తేదీన

నెల్లూరు జిల్లా సర్వేపల్లి మండలం వరకవిపూడి కాపురస్తుడు చింతమరెడ్డి వెంకటరెడ్డి కుమారుడు

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

నెల్లూరు టమను తిప్పరాజుగారి వీధి డోరు నెం. 50 లో ఉండే బండి వెంకట నారాయణగారి కుమారుడు యతిరాజులు రాసి ఇచ్చిన రశీదు,

నెల్లూరు చిన్నబజారు (5వ వార్డులో 25 నంబరుగల డాబా ఇంటికి 10-3-85 నుండి 10-6-45 వరకు అద్దె రు.900/- లు (అక్షరాల తొమ్మిది వందల రూపాయలు) ఇచ్చినారు. ముట్టినాయి.

నా సమ్మతితో రాసి ఇచ్చిన రశీదు ఇది.

సం॥ బండి యతి రాజులు
10-12-85

దస్తూరి: స్వహస్తం

రశీదు నమూనా మరొక రకం

రశీదు

వైశ్య రత్న ప్రింటర్స్ విజయవాడ
లేఖ నం. 405 తేదీ:

నగదు రశీదు
శ్రీ వి. లక్ష్మణరెడ్డికి

మీరు చక్కని తెలుగు రాయటమెలా? అనే పుస్తకం మా ప్రింటింగ్ ప్రెస్సులో అచ్చు వేయించటానికి గాను ఈ రోజున అడ్వాన్సుగా రు.500/- లు (అక్షరాలా అయిదువందల రూపాయలు) సదరు రాతప్రతితో కూడా ఇచ్చినారు. ముట్టాయి.

సం॥ నాళం సీతారామ చంద్రమూర్తి మేనేజర
వైశ్యరత్న ప్రింటర్స్,

అభ్యాసాలు చేయండి 2

ఈ కింది దస్తావేజులో ముఖ్యాంశాలు విభజించి చూపండి

ప్రామిసరీ నోటు

ఈ రోజు అనగా పందొమ్మిది వందల ఎనభై అయిదవ సంవత్సరం, సెప్టెంబరు నెల పదహారవ తేదీన కృష్ణాజిల్లా, గన్నవరం మండలం, వీరవనేని గూడెం గ్రామ కాపురస్తుడు వెంత పేరయ్య రెండవ కుమారుడు నలభై సంవత్సరాల వయసు కలిగి వ్యవసాయం వృత్తిగా జీవనం చేయు కృష్ణగారికి, కృష్ణాజిల్లా టంగుటూరు మండలం, తెలప్రోలు గ్రామ కాపురస్తులు తియ్యగూర రామయ్యగారి ప్రథమ పుత్రుడు నలభై అయిదు సంవత్సరాల వయసు కలిగి వ్యవసాయం వృత్తిగా జీవనం చేసే సోమయ్య రాయించి ఇచ్చిన ప్రామిసరీ నోటు.

నా అవసరం నిమిత్తం అంటే ఇల్లు మరమ్మత్తు చేయించుకునే నిమిత్తం రూ.2000/- లు (అక్షరాల రెండు వేల రూపాయలు) ఈ రోజు మీవద్ద అప్పుగా పుచ్చుకున్నాను. ఇందుకుగాను నెలకు నూటికి రెండు రూపాయలు వడ్డీగా ఇచ్చే నిర్ణయానికి అంగీకరించడమైంది. ఈ నోటు సొమ్మును అసలు వాయిదాలతో నేనుకానీ, నా వారసులు కానీ, మీకు కానీ, మీ అనుమతి పొందిన వారికి కానీ అడిగినప్పుడు ఇచ్చి ఈ నోటు పీఠిని అలా ఇచ్చినట్లు వసూలు రాయించి నా నోటును తిరిగి పుచ్చుకుంటాను. ఇది నా సమ్మతిని రాయించి ఇచ్చిన ప్రామిసరీ నోటు

తియ్యగూర సోమయ్య వ్రాలు

ఇందుకు సాక్షులు

1. xxxxxxx
2. xxxxxxx

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

దస్తూరి (రాసిన వారి సంతకం)

....
..
....
..
....
..
....
..
....
..
....
..

6.4 ముఖ్య విషయాలు గుర్తుంచుకుందాం

- దస్తావేజును పత్రం అనికూడా అంటారు. వ్యక్తిగత, సామాజిక జీవితాలలో దస్తావేజులు రాసే అవసరాలున్నాయి.
- దస్తావేజులలోని ముఖ్యాంశాలు. 1. దస్తావేజు స్వభావం 2. తేదీ 3. పార్టీలు 4. దస్తావేజు పుట్టటానికి కారణాలు 5. టెస్టాటమ్ 6. ఆస్తి వివరాలు.
- దస్తావేజుల రచనలో చట్ట సంబంధమైన నియమాలు పాటించడం అవసరం. విక్రయ పత్రాలు, దాన పట్టాలు మొదలైన వాటిని తప్పనిసరిగా రిజిష్టరు చేయించాలి. వీలునామాను తప్పనిసరిగా రిజిస్టరు చేయించనవసరంలేదు. పారీఖత్తు (పార్టిషన్) హిందూ అవిభక్త కుటుంబానికి చెందిన సభ్యుల మధ్య జరుగుతుంది.
- పరిష్కార పత్రం రాసిన వెంటనే అమలులోకి వస్తుంది. వీలునామా రాసి ఇచ్చిన వారి మరణానంతరం అమలులోకి వస్తుంది. వీలునామాలో ఉపసంహరణ హక్కు ఉంటుంది. సెటిల్మెంటులో ఉపసంహరణ హక్కులేదు.
- దానానికి ఉద్దేశించిన ఆస్తి దానంచేసే నాటికి ఉండి ఉండాలి. దాత జీవించి ఉన్నప్పుడే దాన గ్రహీత దానాన్ని అంగీకరించాలి. పేదలకు సహాయం, విద్యావైద్య సౌకర్యాలు మొదలైన వాటికిచ్చే దానాలపై పన్ను మినహాయింపు ఉంది.
- సామాన్య తనఖా అంటే ఆస్తిని స్వాధీన పరచకుండా రుణదాతకు బాకీ చెల్లించే పద్ధతి. ఆస్తిని రుణదాతకు స్వాధీన పరచటం స్వాధీన తనఖా కాలు దస్తావేజులు సహజంగా స్థిరాస్తులకు సంబంధించి ఉంటాయి.
- భాగస్వామ్యంలో ఇరవై మందికన్నా ఎక్కువ ఉంటే దాన్ని పబ్లిక్ కంపెనీగా పరిగణిస్తారు. భాగస్థులందరూ కొన్ని షరతులు పెట్టుకొని దస్తావేజు రాసుకుంటారు.
- సామాన్యమైన అన్ని పనులూ నిర్వహించటానికి ఇచ్చే అధికార పత్రాన్ని సామాన్య పవర్ పట్టా అంటారు. ప్రత్యేక పనులు నిర్వహించటానికిచ్చే అధికార పత్రాన్ని ప్రత్యేక పవర్ పట్టా.
- ప్రమాణ పత్రంలో ప్రమాణం చేయించటానికి అధికారమున్న అధికారి ఎదుట ధ్రువీకరించి సంతకం చేయాలి.

అభ్యాసాలకు మాదిరి జవాబులు

దస్తావేజులలోని ముఖ్యాంశాలు పన్నెండు. అవి:

i. దస్తావేజు ఏవిషయానికి సంబంధించిందో తెల్పుతూ సొమ్ము ఇంత అని దస్తావేజు ప్రారంభంలో పేర్కొనటం

ii. రెండో పంక్తిలో సంవత్సరాన్నీ, నెలనూ, తారీఖును పేర్కొనటం

iii. దస్తావేజు రాయించుకునే వారి వివరాలు
iv. దస్తావేజు రాయించుకోటానికి గల కారణాలు
v. టెస్టాటం
vi. హాడెండం
vii. ప్రామాణ్యం
viii. ఆస్తి వివరాలు
ix. స్టాంపు సుంకం చెల్లించి వాడే స్టాంపు కాగితాలు
x. దస్తావేజు రాసి ఇచ్చే వాళ్ల సంతకం,
xi. సాక్షుల సంతకాలు
xii. లేఖకుని సంతకం

(అ) దస్తావేజు రెండో పంక్తిలో సంవత్సరం, నెల, తారీఖు పేర్కొనటం రివాజు. దస్తావేజు ఎప్పటి నుంచి అమలులోకి వచ్చేది తెలిపే వివరాలు ఇవి.
(ఆ) దస్తావేజులోని పార్టీలను గుర్తు పెట్టటానికి వీలుగా పార్టీలను గురించిన పూర్తి వివరాలను ఈ క్రమంలో ఇస్తారు. ఇంటిపేరు, పేరు, తండ్రిపేరు లేదా భర్తపేరు, వయస్సు, వృత్తి, నివాసస్థల వివరాలు.
(ఇ) దస్తావేజు పుట్టటానికి కారణాలను దస్తావేజులో వివరించేటప్పుడు అసలు కారణాన్ని ఉభయపార్టీల మధ్య ఉండే పూర్వ సంబంధాలనూ కూడా పేర్కొనాలి. ఉదాహరణకు క్రయ దస్తావేజుల్లో అయితే ఎందుకు అమ్మవలసి వచ్చిందో పేర్కొనాలి.

అభ్యాసాలు చేయండి 2

దస్తావేజులోని ముఖ్యాంశాలు:
1. ప్రామిసరీ నోటు దస్తావేజు స్వభావం
2. ఈ రోజు అనగా పందొమ్మిది వందలా ఎనభై అయిదవ సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెల పదహారవ తేదీ దస్తావేజు పుట్టిన తారీఖు
3. కృష్ణాజిల్లా ....చేయు కృష్ణగారికి కృష్ణాజిల్లా..................సోమయ్య రాయించి దస్తావేజు రాయించుకునే వారి వివరాలు.
4 నా అవసర నిమిత్తం పుచ్చుకున్నాను - దస్తావేజుకు కారణం.
5. ఇందుకుగాను నెలకు నిర్ణయించడమైనది డెస్టాటం:
6. ఈ నోటు సొమ్మును పుచ్చుకుంటాను హాడెండం.
7. ఇది నా సమ్మతిని రాయించి ఇచ్చిన ప్రామిసరీ నోటుప్రామాణ్యం..
8. తియ్య గూర సోమయ్య వ్రాలు దస్తావేజు రాసి ఇచ్చిన వ్యక్తి సంతకం
9. ఇందుకు సాక్షులు ఇద్దరు సాక్షుల సంతకాలు,
10. దస్తూరి దస్తావేజు రాసినవారి సంతకం.

అధ్యాయం 7 - వార్తా రచన – సంపాదకీయాలు - లేఖా రచన

విషయక్రమం

7.0 ఉద్దేశం
7.1 ప్రవేశిక
7.2 వార్త అంటే ఏమిటి?

అభ్యాసాలు చేయండి 1

7.3 వార్తా సేకరణ, వార్తారచనలో పాటించే ప్రాథమిక అంశాలు

అభ్యాసాలు చేయండి 2

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

7.4 వార్తా కథనం
7.4.1 తలకిందులు పిరమిడ్ పద్ధతి
7.4.2 లీడ్
7.4.3 బాడీ
7.4.4 శీర్షికలు
7.4.5 వార్తా కథనం - భాష
ఆకళింపు ప్రశ్నలు
అభ్యాసాలు చేయండి 3
7.5 సంపాదకీయాలు
7.5.1 సంపాదకీయం లక్షణాలు
7.5.2 సంపాదకుడు
7.5.3 తెలుగు పత్రికలు - సంపాదకీయాలు
ఆకలింపు ప్రశ్నలు
అభ్యాసాలు చేయండి 4
7.6 ముఖ్య విషయాలను గుర్తుంచుకుందాం
అభ్యాసాలకు మాదిరి జవాబులు
7.7 లేఖారచన ప్రధాన ప్రయోజనాలు
7.8 లేఖలోని భాగాలు
7.8.1 ఉత్తరం రాసేవారి చిరునామా, తేదీ
7.8.2. పిలుపు
7.8.3 రాయదలచుకున్న విషయం
7.8.4 ముగింపు
7.8.5 సంతకం
7.8.6 ఉత్తరం ఉద్దేశించిన వారి నివాసం
అభ్యాసాలు చేయండి 1
7.9 ఉత్తరాల్లో రకాలు
7.9.1 వ్యక్తిగత లేఖలు
7.9.2 వ్యాపార లేఖలు
7.9.3 అధికారిక లేఖలు
7.9.4 సాంఘిక లేఖలు
అభ్యాసాలు చేయండి 2
7.10 ముఖ్యవిషయాలను గుర్తుంచుకుందాం
7.11 అభ్యాసాలకు మాదిరి జవాబులు.

7.0 ఉద్దేశం

వార్తా రచనలో పాటించే ప్రాథమిక అంశాలనూ, వార్తా, కథన నిర్మాణాన్నీ, వార్తా కథనంలో వాడే భాష లక్షణాలనూ సంపాదకీయ లక్షణాలనూ, తెలుగు పత్రికల్లోని సంపాదకీయాల స్థూలమైన తీరు తెన్నులనూ ఈ భాగంలో పరిచయం చేస్తున్నాము. ఈ భాగం పూర్తి అయ్యేసరికి మీకు పత్రికారచన చేయగలిగిన సామర్థ్యం అలవడుతుంది.

7.1 ప్రవేశిక

కాగితం, సిరా వాడుకలోకి రాకముందే వార్తా ప్రసార సాధనాలుండేవి. అతి ప్రాచీన కాలంలో సంతల్లో వార్తల వినిమయం జరుగుతుండేది. యాత్రికులు కూడా ఆయా ప్రదేశాలకు సంబంధించిన వార్తలు ప్రజలకు అందించేవారు.

మనదేశంలో అశోకుడు రాతి పలకలపైనా, రాతిస్తంభాలపైనా రాజకీయ ప్రకటనలు రాయించి, వాటిని రాజ్యంలో మారుమూల ప్రాంతాల్లో కూడా ప్రతిష్టించాడు. తర్వాత రాజులు కొందరు గోడలపై రంగుల ద్వారా చిత్రలిపి వార్తలు రాసే ఏర్పాటు చేశారు. రోజూ వాటిని తుడిచివేసి తాజా వార్తలు రాసేవారు.

మొగలాయి రాజుల కాలంలోనే విలేఖరులు ఆయా మండలాల్లోని వార్తలు వార్తాలేఖల (News Letters) ద్వారా రాజధానికి అందజేసేవారు. ఆ వార్తా లేఖలను రాత్రి తొమ్మిది గంటలప్పుడు అంతఃపురకాంతలు రాజుగారికి వినిపించే వారని నిక్కోలా మనుక్కి అనే యాత్రికుడు రాశాడు. ఇతను ఔరంగజేబు కాలంలో భారతదేశం దర్శించాడు. పాలకులు దేశంలో జరిగే విషయాలు తెలుసుకోవటానికి ఈ విధానం ఎంతగానో తోడ్పడేది. ఈ వార్తా లేఖలు చేతిరాతలోనే ఉండేవి. ఆ కాలంనాటి కొన్ని వందల వార్తాలేఖలు లండన్లోని రాయల్ ఏషియాటిక్ సొసైటీలో ఉన్నాయి.

ముద్రిత వార్తా పత్రికలు వ్యాప్తిలోకి రాకపూర్వం మన దేశంలో వార్తలు ఇలా ఇచ్చి పుచ్చుకునే వారు.

7.2 వార్త అంటే ఏమిటి?

ఇంగ్లీషులోని న్యూస్ (NEWs) అనే మాటకు సమానార్థకంగా తెలుగులో వార్త అని వాడుతున్నాం. న్యూస్ అనే శబ్దానికి ఇంగ్లీషులో ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యం ఉంది. నాలుగు దిక్కుల నుంచి వచ్చేది న్యూస్. NEWS అనే నాలుగు అక్షరాల్లో N- నార్తు (ఉత్తర దిశ) కూ, E - ఈస్టు (తూర్పుదిశ) కూ, W - వెస్టు (పడమర దిశ) కూ, S - సౌత్ (దక్షిణ దిశ) కూ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాయనీ, అందువల్ల నాలుగూ కలిసి NEWS అయిందని చమత్కరించటం కద్దు. News అంటే కొత్తది అని అర్థం. కొత్తగా కనిపించే విశేషాలూ వింతలూ అన్నీ చేరి బహువచనంలో NEWS అయిందని చమత్కరించే వారూ ఉన్నారు.

వార్తలు అంటే మామూలుగా జరిగే సంగతులు కావు. సముద్రంలో నీరు ఉప్పగా ఉంటుంది. చేపలు నీటిలో బ్రతుకుతాయి. సూర్యుడు తూర్పున ఉదయించి పడమర అస్తమిస్తాడు. ఇలాంటివి వార్తలు కావు.

సంఘటనలో కొత్తదనం, విశేషం ఉంటే వార్త. గ్రహణం పట్టి సూర్యుడు కనబడకుంటే వార్త. మొన్న ఢిల్లీలో బయలుదేరిన రైలు ఈ రోజు మద్రాసు

చేరలేదంటే వార్త. ఆ రైలుబండి దారిలో పట్టాలు తప్పి ప్రాణనష్టం కూడా సంభవిస్తే అది ముఖ్యమైన వార్త. అందుకే "కుక్కమనిషిని కరిస్తే అది వార్తకాదు, మనిషి కుక్కని కరిస్తే వార్త" అంటూ వార్తలోని విశేషాంశాన్ని గుర్తు చేస్తుంటారు. అంటే అసాధారణ సంఘటనలు వార్తలు. మనకు ఆశ్చర్యం కలిగిస్తూ మనం అనుకోకుండా సంభవించే విషయాలే వార్తలు.

రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక విప్లవాలూ, సంక్షోభాలూ, విజ్ఞాన శాస్త్ర పరిశోధనా ఫలితాలూ, ప్రమాదాలూ, సమ్మెలూ, హత్యలూ, ఆత్మహత్యలూ మొదలైనవి ముఖ్యమైన వార్తలు.

శాసన సభా సమావేశాలూ, బహిరంగ సభలూ, మంత్రి వర్గ సమావేశాలూ, ప్రభుత్వం తెచ్చే కొత్త చట్టాలూ, ఉన్న చట్టాల మార్పులూ, న్యాయస్థానం తీర్పులూ, నిషేధాజ్ఞలూ, మొదలైన వాటికి వార్తా విలువ అధికం.

అనేక తరగతుల వారి వృత్తులకూ, అభిరుచులకూ సంబంధించిన వార్తలు పత్రికల్లో ప్రచురితమవుతాయి. ఆర్థిక వర్తక వ్యాపార విషయాలూ, మార్కెట్టు ధరలూ, క్రీడారంగంలో విశేషాలు, సినిమారంగానికి సంబంధించిన విషయాలూ, వ్యవసాయానికి సంబంధించిన అంశాలూ, పత్రికల్లో ప్రచురితమవుతాయి. వాతావరణ పరిస్థితులూ, రేడియో, టీవీ కార్యక్రమాలూ, రైలు, విమానం, ఓడల రాకపోకల వివరాలూ ప్రజోపయోగం కోసం ప్రచురిస్తారు. వార్తలకు సంబంధించిన చిత్రాలను కూడా ప్రచురిస్తే ఆయావిషయాలు మనసుకు హత్తుకుంటాయి.

అభ్యాసాలు చేయండి 1

వార్త అంటే ఏమిటి? క్లుప్తంగా వివరించండి.

....
....
....
....
....

7.3 వార్తా సేకరణ, వార్తారచనలో పాటించవలసిన ప్రాథమిక అంశాలు

వార్తా సేకరణకు ప్రపంచంలో ఫలానా చోటంటూ లేదు. ప్రభుత్వ కార్యాలయాలూ, విద్యాలయాలూ, కర్మాగారాలూ, న్యాయస్థానాలూ, క్రీడా స్థలాలు - ఇలా అనేక ప్రదేశాలకు వెళ్ళి విలేఖరి వార్తలు సేకరించాలి.

జన సామాన్యానికి కుతూహలమూ, అభిరుచీ కలిగే విధంగా వార్తారచన సాగటం అవసరం. జనానికి ఇష్టమని అసభ్యకరాలైన వార్తలు ప్రచురించటం వల్ల సమాజం నష్టపోతుంది. వార్తలు తాజాగా ఉండాలి. వార్తారచనలో పత్రికానీతి ప్రకారం వార్తా విషయం సత్యమైందిగా ఉండాలి. అసత్య వార్తలూ, సగంసగం సత్యంతో కూడిన వార్తలూ ప్రచురించకూడదు. పక్షపాత బుద్ధితో సత్యమైన వార్తలను తారుమారు చేయకూడదు. వార్తా రచన ఉద్రేకం, అలజడి కలిగించే విధంగా రాయకూడదు. పుకారును నిజమని నమ్మి వార్తా రచన చేయకూడదు. వార్తా రచన

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

అనాసక్త శైలిలో సాగాలి. ఎందుకంటే అది విషయ ప్రధాన రచన కాబట్టి. వ్యక్తిగత అభిరుచులకూ ఆత్మాశ్రయ విషయాలకూ వార్తారచనలో స్థానంలేదు.

అభ్యాసాలు చేయండి 2

వార్తా రచనలో పాటించవలసిన ప్రాథమికాంశాలను కొన్నిటిని పేర్కొనండి.

....
....
....
....
....

7.4 వార్తా కథనం [News Story]

ఒకరు ఒక విషయాన్ని గురించి వివరాలు తెలుసుకోవాలంకే తనలో తానే కొన్ని ప్రశ్నలు వేసుకోవటం సహజం. వార్తలు సేకరించి పాఠకులకు అందించే విషయంలో కూడా అలాంటి ప్రశ్నలే మూలాధారాలు అవుతాయి. వార్తా సేకరణలో ఆరు ప్రశ్శలకు సమాధానాలు రాబట్టాలి. అది ఎవరు (who), ఎప్పుడు (when), ఎక్కడ (where), ఎందుకు (why), ఎలా (how) అనేవి. ఏం జరిగిందో తెలుసుకోవాలి. ఎక్కడ ఎప్పుడు జరిగిందో కనుక్కోవాలి. దానివల్ల ఎవరు నష్టపడింది (లేదా లాభపడింది), అది ఎలా సంభవించింది, దానికి కారణం కూడా తెలుసుకోవాలి. ఇవన్నీ వార్తలు సేకరించటంలో ముఖ్యం. అయితే కొన్ని సందర్భాల్లో అన్నిటికీ సమాధానం దొరక్కపోవచ్చు. నేరాలకు సంబంధించిన వార్తల్లో ఎందుకు ఎలాగ అనే ప్రశ్నలకు జవాబు కోర్టులో మాత్రమే తేలుతుంది.

ఉదాహరణకు:

"భారత ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ ఢిల్లీలో 1984 అక్టోబరు ముప్ఫైఒకటో తేదీ ఉదయం పదిగంటలకు దుండగులు తుపాకీ పేల్చటంవల్ల మరణించారు"

ఇందులో పై ప్రశ్నలకన్నిటికీ సమాధానాలు ఉన్నాయి. ఈ వార్తలో మరణించింది ఎవరు? అనే ప్రశ్నకు వచ్చే సమాధానమే ప్రాముఖ్యం వహిస్తుంది. కాబట్టి వార్తలో ఆ విషయం ప్రథమ స్థానం ఆక్రమిస్తుంది. ఒక వార్తలో ఏమి జరిగింది? అనే ప్రశ్నకు వచ్చే జవాబు ప్రాముఖ్యం వహిస్తే వార్తను ఇలా ప్రారంభించవచ్చు:

"ఒక మిలటరీ ట్రక్ ఒక సరుకులు తీసుకు వెళ్లే లారీ ఈ రోజు ఉదయం సికింద్రాబాద్ రాష్ట్రపతి రోడ్డులో ఢీకొన్న కారణంగా మిలటరీ ట్రక్ డ్రైవరుకు బలమైన గాయాలు తగిలాయి. పోలీసులు డ్రైవరును వెంటనే మిలటరీ ఆసుపత్రిలో చేర్చారు. ఆగి ఉండిన సరుకుల లారీని వేగంగా వచ్చిన మిలటరీ ట్రక్ అదుపు తప్పి ఢీకొంది."

ఎప్పుడు? ఈ సంఘటన జరిగింది అనేది ప్రాముఖ్యం వహిస్తే వార్తను ఇలా ప్రారంభింపవచ్చు:

"సికింద్రాబాదు రాష్ట్రపతిరోడ్డులో ఈ రోజు ఉదయం ఆటోమాటిక్ సిగ్నల్లైట్లు ఆరిపోయిన కొద్ది క్షణాల్లో అతివేగంగా వచ్చిన మిలటరీ

ట్రక్ ఆ రోడ్డు పక్కసందులో ఆగిఉండిన సరుకుల లారీని ఢీకొనింది. ట్రక్ డ్రైవరుకు బలమైన గాయాలు తగిలాయి”

ఎక్కడ? సంఘటన జరిగిందనే అంశం ప్రాముఖ్యం వహిస్తే పై వార్తను ఇలా రాయవచ్చు:

“సికింద్రాబాదు రాష్ట్రపతిరోడ్డు బాలభారతి విద్యాలయానికి పక్కనున్న మహంకాళి గుడివీధి మధ్యలో ఈ రోజు ఒక మిలటరీ ట్రక్ మరొక సరుకుల లారీని ఢీకొనింది. మిలటరీ ట్రక్ డ్రైవరుకు బలమైన గాయాలు తగిలాయి”

ఎందుకు? అనే ప్రశ్నకు వచ్చే జవాబు ప్రాముఖ్యం వహిస్తే పై వార్తను ఈ విధంగా రాయవచ్చు:

“అతివేగంగా దూసుకు వచ్చిన మిలటరీ ట్రక్ ఒకటి ఈ రోజు సికిందరాబాదు రాష్టవతి రోడ్డులో మరొక సరుకుల లారీని ఢీకొనింది. ఒక సైనిక అధికారిని సికింద్రాబాదు రైల్వేస్టేషనుకు త్వరగా చేర్చాలనే ఆరుద్దావల్ల ఈ ప్రమాదం సంభవించింది. డ్రైవరుకు బలమైన గాయాలు తగిలాయి”

ఎలా? అనే ప్రశ్నకు వచ్చే సమాధానం ప్రాముఖ్యం వహిస్తే ఆ వార్తనే ఇలా రాయవచ్చు:

“ఒక మిలటరీ ట్రక్ డ్రైవరు ఈ రోజు ట్రక్ నుంచి విసరివేయబడ్డాడు. తలకు బలమైన గాయాలు తగలటం వల్ల స్పృహ కోల్పోయాడు. ఆయన నడపుతుండిన మిలటరీ ట్రక్ సికింద్రాబాదు రాష్ట్రపతి రోడ్డులో మరొక సరుకుల లారీని ఢీకొన్న కారణంగా రెండు బండ్లూ దెబ్బతిన్నాయి.”

7.4.1 తలకిందులు పిరమిడ్ పద్ధతి

జరిగిన సంఘటనను జరిగినట్లు కాలక్రమ పద్ధతిలో (Chronological) రాయటం వార్తా కథనంలో జరగదు. ముఖ్యమైన అంశాలను ముందుకు తెచ్చి తక్కిన వాటి ప్రాధాన్యాన్ని అనుసరించి వెనుకకు జరిపి వార్తా కథనం చేస్తుంటారు. అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైన అంశం వార్తా కథనంలో ప్రథమ స్థానానికి వస్తుంది. వార్తా కథనాన్ని గురించి సాంప్రదాయకంగా వస్తున్న ఈ పద్ధతిని ‘తలకిందులు పిరమిడ్’ ఇలా పద్ధతి అంటారు. ‘తలకిందులైన పిరమిడ్’ రూపం ఇలా ఉంటుంది:

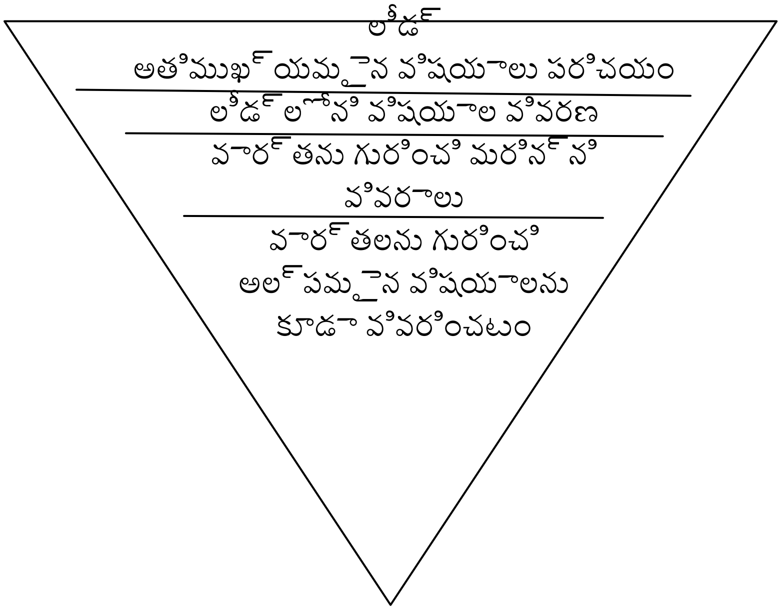

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

ఈ తలకిందులు పిరమిడ్ పద్ధతిలో కిందికి వెళ్లే కొద్దీ విషయాలకు ప్రాధాన్యం తగ్గిపోతుంది. ఒక వార్తను స్థలాభావాన్ని అనుసరించి ఉపసంపాదకుడు సంగ్రహించాలనుకుంటే ప్రాధాన్యం లేని కింది భాగాన్ని తీసివేస్తాడు. అయినా ముఖ్య విషయాలకు ఏ విధమైన భంగం కలగదు.

7.4.2 లీడ్

వార్తా కథనంలో రెండు ముఖ్య భాగాలున్నాయి మొదటిది లీడ్ (విషయ పరిచయం). రెండోది బాడీ (విషయ వివరణ).

వార్తలోని ముఖ్యమైన విషయం పరిచయం చేసే ఒకటి రెండు ప్రారంభ పేరాలను ‘లీడ్’ అని అంటారు. సంగ్రహంగా వార్తా సారాంశం ఈ పేరాల్లో ఉంటుంది. లీడ్ ఆకర్షణీయంగా ఉంటుంది. లీడ్‌లో అనవసర విషయాలకు తావుండదు. సరైన మాటలతో చిన్నచిన్న వాక్యాలతో స్పష్టంగా చెప్పవలసినంత వరకే చెప్పాలి లీడ్.

40-45 పదాలకు ఎక్కువ కాకుండా ఉండాలంటారు. లీడ్ కూడా ఎవరు? ఏమిటి? ఎప్పుడు? ఎందుకు? ఎక్కడ? ఎలా? అనే ఆరు ‘ఎ’ కారాలకు సమాధానంగా ఉండాలనే వారున్నారు. అయితే లీడ్‌లో అనేక అంశాలు చొప్పించి గజిబిజి చేయకూడదు. వార్తలకు ఆధారం ఏమిటి? దాన్ని ఎవరు చెప్పారు? ఇలాంటి విషయాలు లీడ్‌లో చెప్పక్కర్లేదు. సందేహానికి అవసరం ఉంటే తప్ప వాటికంత ప్రాముఖ్యం లేదు. కింది పంక్తుల (పేరా)లో వార్తకు ఆధారం ఏమిటో వార్తను చెప్పిందెవరో చెప్పవచ్చు. ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు అనో, ఫలానా శాఖకు చెందిన ఉన్నతోద్యోగి ప్రకటించారు అనో ఆధారం గురించి రాయాలి. ఆ ఉన్నతోద్యోగి పేరు చెప్పటానికి ఆక్షేపణ లేకుంటే పేరు కూడా చెప్పవచ్చు.

ఈ రోజుల్లో తీరికలేని కారణంగా పాఠకులు లీడ్ మాత్రం చదివేందుకు అలవాటు పడ్డారు. కాబట్టి లీడ్ రాయటంలో పాత్రికేయులు ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపుతున్నారు. నైపుణ్యం ప్రదర్శిస్తున్నారు.

డేట్‌లైన్: లీడ్‌లో భాగంగా డేట్‌లైన్ రాస్తారు. వార్తకు సంబంధించిన స్థలం, తేదీలను డేట్‌లైనులో పేర్కొంటారు.

ఉదాహరణకు: నెల్లూరు, అక్టోబరు 10:

వార్త ప్రచురించే తేదీనే పేర్కొంటారు. సంఘటన ఎప్పుడు జరిగిందనే అంశాన్ని వార్త వివరణలో పేర్కొంటారు.

వార్తా సారాంశం రాయటం ఎలా?

ఒక విషయానికి సంబంధించి ఎందుకు? అనే ప్రశ్న వేస్తే సారాంశం లభిస్తుంది. ఒక హత్య జరిగిందంటే ఎందుకు జరిగిందని ప్రశ్నిస్తే దానికి లభించే సమాధానం సారాంశం అవుతుంది. అయితే రాజకీయాలూ, ప్రమాదాలూ మొదలైన వాటికి సంబంధించిన సంఘటనల్లో ఎందుకు? అని ప్రశ్నించకూడదు.

“అగ్నిపర్వతం ప్రేలటం వల్ల ఆరువేలమంది దుర్మరణం చెందారు’ - ఇలాంటి వార్తలకు సంబంధించి ఎందుకు అనే ప్రశ్నకు తావులేదు.

మానవులకు సంబంధించిన అంశాలకు. సారాంశంలో ప్రాముఖ్యం ఇవ్వాలి.

ఒక ఇంటికి అగ్నిప్రమాదం సంభవిస్తే ఆ ఇంటిని గురించి సారాంశంలో రాయకూడదు. అందులో మరణించిన మనుషుల గురించి రాయాలి. ఇంటికి అగ్నిప్రమాదం సంభవించటం వల్ల పదివేల రూపాయల నష్టం - అనే విధంగా రాయకూడదు.
బిడ్డను రక్షించే ప్రయత్నంలో తల్లి అగ్నికి ఆహుతి - అనే విధంగా సారాంశ రచన సాగాలి.

సమీప భవిష్యత్తులో జరగబోయే విషయాలను. గురించి నాయకులూ. మంత్రులూ చెప్పే విషయాలను సారాంశంగా పరిగణించాలి. “మేము దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడాము” – అని ఒక నాయకుడు చెబితే అది ముఖ్య విషయం కాదు. “పోలవరం దగ్గర ఆనకట్ట నిర్మిస్తాం; ఇంకో అయిదేండ్ల వరకు కొత్త పన్నులు విధించబోం” లాంటి నాయకుల ప్రవచనాలనూ, వార్తలకూ సంబంధించిన సారాంశంగా గ్రహించాలి. తరవాత వర్తమానానికి సంబంధించిన విషయం కూడా వార్తా సారాంశం అవుతుంది. జరిగిపోయిన కాలానికి సంబంధించిన సంఘటనలకు వార్తా విలువ లేదు.

7.4.3 బాడీ (విషయ వివరణ)

వార్తకు సంబంధించిన భాగాలన్నీ, వివరాలన్నీ ఈ భాగంలో ఉంటాయి. వార్తా విషయ వివరణలో కొన్ని పద్ధతులు అనుసరిస్తారు. వార్తాకథనంలో ముఖ్యమైన విషయాలను ముందుకు తెచ్చి తక్కిన నిర్ణీత ప్రయోజనాల కోసం విషయాలను వాటి ప్రాధాన్యాన్ని అనుసరించి వెనుకకు జరిపి చేస్తుంటారు.
ఉదాహరణకు:

“అమలాపురం సమీపంలో ఉన్న చిందాడ గ్రామానికి చెందిన మామిళ్లపల్లి గంగాధరరామ ఏలూరులోని సర్.సి.ఆర్. రెడ్డి బి.ఇడి. కళాశాలలో విద్యార్థిగ చేరాడు. ఇతను కళాశాల వెనుకవైపు రైలువట్టాల వెనుక ఉన్న పోస్టల్ కాలనీలో గది అద్దెకు తీసుకుని అందులో ఉంటున్నాడు. సెప్టెంబరు అయిదోతేదీ శనివారం కళాశాలకు సెలవు. అయినప్పటికీ సోమవారం టీచింగ్ క్లాసులో చెప్పవలసిన వివరాలు తెలుసుకోటానికి కళాశాలకు బయలుదేరాడు. కళాశాల వెనుక ఉన్న రైలు పట్టాలు దాటుతుండగా రైలుకిందపడి మరణించాడు.” - ఇది కాలక్రమ పద్ధతిలో రాసిన వార్త. ఈ వార్త తలకిందులు పిరమిడ్ పద్ధతిలో ఇలా ఉంటుంది:

“ఏల్లూరు, సెప్టెంబరు 5: పట్టణంలో శనివారంనాడు జరిగిన ప్రమాదంలో ఒక విద్యార్థి రైలుకింద పడి దుర్మరణం పాలయ్యాడు. ఇతను అమలాపురంకు చెందిన మామిళ్లపల్లి గంగాధరరామ (24) అని పోలీసులు చెప్పారు. గంగాధరరామ స్థానిక బి.ఇడి. కళాశాల విద్యార్థి అని వారు తెలిపారు. ఇతను శనివారం ఉదయం బి.ఇడి. కళాశాల వెనుక ఉన్నరైలు పట్టాలు దాటుతుండగా ఈ ప్రమాదం సంభవించిందని తెలుస్తోంది."

గంగాధర రామ అమలాపురం సమీపంలో ఉన్నచిందాడ వాస్తవ్యుడని తోటి విద్యార్థులు తెలియజేశారు. ఇతను రైలుపట్టాల వెనుక ఉన్న పోస్టల్ కాలనీలో గది అద్దెకు తీసుకొని అందులో ఉంటున్నాడు.

శనివారం కళాశాలకు సెలవు అయినప్పటికీ సోమవారం టీచింగ్ క్లాసులో చెప్పవలసిన వివరాలు తెలుసుకోవటానికి కళాశాలకు బయలుదేరాడని విద్యార్థులు' చెప్పారు. గంగాధరరామ మృతిపట్ల బి.ఇడి. కళాశాల విద్యార్థులు సంతాపం ప్రకటించారు.”

విచారణలకు సంబంధించిన వార్తలను ధారావాహికంగా ప్రచురిస్తుంటారు. అలాంటి వార్తల విషయ వివరణలో మార్వం జరిగిన వివరాలు సం గ్రహంగా ఇస్తుంటారు. పాఠకులకు ఈ విషయం తెలుసని సంగ్రహ వివరణ ఇవ్వటం మానివేయకూడదు. అలా రాసేటప్పుడు ఇది ఒక విషయం అని పేర్కొనాలి.

చిన్ననంఘటనకు వేగం (force) ఇవ్వటం కోసం ఒక లోక సామాన్య విషయాన్ని ఉపోద్దాతంగా రాస్తారు.

ఉదాహరణకు సెప్టెంబరు 6, 1987 నాటి ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక రుక్మిణి మరణవార్తను ఇలా ప్రారంభించింది:

“కట్నం రాకాసి కిరోసిన్ రూపం దాల్చి 'భార్యల' బతుకులు మూడునాళ్ల ముచ్చటగా మార్చి వేస్తున్నది. అటువంటి నంఘటనే రుక్మిణిది.” ఒక వార్తను ప్రచురించేటప్పుడు సామాన్య పాఠకుల స్థాయినీ అభిరుచినీ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

ఉదాహరణకు ఒక ప్రముఖ శాస్త్రవేత్త తోకచుక్కలోని వాయువుల (gases) ఉష్ణోగ్రతను గురించి ఉపన్యసించారనుకోండి. ఈ విషయం ఆ శాస్త్ర రంగానికి సంబంధించిన తక్కిన శాస్త్ర వేత్తలకు అభిరుచి కలిగించవచ్చు. అయితే సామాన్య పాఠకుడికి ఏమాత్రం ఆసక్తి కలిగించదు. తోకచుక్క పాడమ, అది అన్ని ప్రాంతాల వారికీ కనిపిస్తుందా? మొదలైన విషయాలు కొంతవరకు ఆసక్తి కలిగిస్తాయి.

ఇలాంటి సందర్భాల్లో విలేఖరి లీడ్‌లో సామాన్య పాఠకుడికి ఆసక్తి కలిగించే విషయాలు రాయాలి. తోకచుక్క ఉష్ణోగ్రత మొదలైన వాటికి సంబంధించిన శాస్త్రీయ విషయాలు విషయ వివరణ (బాడీ)లో రాయాలి.

ఒక సమావేశంలో చాలామంది ప్రసంగిస్తే ముఖ్యవ్యక్తి ప్రసంగాన్నిమాత్రమే వార్తగా ప్రచురిస్తారు. చివరిలో ఫలానా ఫలానావారు కూడా ఉపన్యసించారు అని వక్తల పేర్లు రాస్తారు.

ఒక వక్త ప్రసంగంలో అనేక అభిప్రాయాలు ఉంటే ఉచితమైన అభిప్రాయాన్నేవివరించి తక్కిన అభిప్రాయాలను సంగ్రహంగా రాస్తారు.

ఒకే సమావేశంలో మాట్లాడిన ఇద్దరి వ్యక్తు ఏసంగాలను ప్రచురించ దలిస్తే రెండు ప్రత్యేక శీర్షికల కింద ప్రచురిసారు. శాసన సభ - సదస్సులు మొదలైన వాటిలో ప్రసంగించిన వక్తల ఉపన్యాసాలను కూడా పై పద్ధతిలోనే ప్రచురిస్తారు.

7.4.4 శీర్షికలు

శీర్షిక లను ఎక్కువ భాగం ఉపసంపాదకులు ఇస్తుంటారు.: “జంప్‌హెడ్స్' రాయటం కూడా ఉపసంపాదకులే చేస్తుంటారు. “జంప్ హెడ్” అంటే మొదటి పుటలో ప్రచురించిన వార్తా విషయం ఇంకా మిగిలిఉంటే ఏనాలుగో పేజీలోనో ప్రచురించి అక్కడ ఇచ్చే శీర్షిక.

శీర్షికల్లో ఉప సంపాదకుడు తన అభిప్రాయం వెల్లడించకూడదు. వార్తలోని ముఖ్య విషయం సీర్ణికగా రాస్తారు. శీర్షిక ఎంత సంక్షిప్తంగా ఉంటే అంతమంచిది. ఎలాంటి పరిస్థితిలోనూ ఒకటి రెండు వాక్యాలకన్నాఎక్కువ ఉండకూడదు. వార్తా సారాంశం శీర్షికల్లో అందించగలిగే పత్రికలకే ఎక్కువ

ప్రాచుర్యం లభిస్తుందనే అభిప్రాయం ఉంది. అలాగని వార్తి వార్తను శీర్షికల్లో సూచిస్తే పాఠకులు శీర్షికలు మాత్రమే చదివి విషయం గ్రహిస్తారు. అసలు పత్రికల్లోని వార్తలకు సంబంధించిన లీడ్సుకూడా చదవరు. అయితే శీర్షికవార్తంతా చదివించేటట్లు ఆకర్షణీయంగా ఉండాలి. శీర్షిక సాధ్యమైనంత క్లుప్తంగా కొద్ది మాటల్లో ఉండాలి. శీర్షికల్లో చిన్నమాటలు వాడాలి, అర్థంకాని పదాలు శీర్జికల్లో ఉండకూడదు. సెప్టెంబరు 6, 1987 నాటి ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రికలో
కొన్ని శీర్షికలు చూడండి :

"రాచిరంపానపెట్టి రుక్మిణిని చంపారు"
"ఎవరా బైనర్? ఏమాకథ?"
"జయప్రద అభ్యర్థనకు కోర్టు అంగీకారం"
"వీడియో రక్కసి కోరలు పీకండి"
"అర్థరాత్రి ఆమెను వీధిలోకి నెట్టారు"
"ఎన్నికల అధికారి దారుణహత్య"
"నవ్వించే విపాదం సర్కస్"

7.4.5 వార్తా కథనం - భాష

వార్తా కథనంలో భాష సరళంగా ఉండాలి. వర్ణక్రమ దోషాలూ, వాక్య దోషాలూ ఉండకూడదు. వాక్యాలు చాలా చిన్నవిగా ఉండాలి. సంశ్లిష్ట సంయుక్తవాక్యాలు పాఠకులకు విసుగు కల్పిస్తాయి. తెలుగులో కర్మ ప్రధాన వాక్యాలను వీలైనంతవరకు పరిహరించాలి. విషయబోధకు ఇవి అవసరం.

వార్తా కథనంలో భాష లోపరహితంగా ఉండటం చాలా అవసరం. ప్రామాణిక భాషను రూపొందించే శిల్పులు పాత్రికేయులే. ప్రతి పదాన్ని అర్థం తెలిసి పాత్రికేయుడు ప్రయోగించాలి. రూఢిని గుర్తించి పదాలను వాడాలి.

ఉదాహరణకు శ్రీశ్రీ మరణించినప్పుడు కొన్ని తెలుగు పత్రికలు '"మహాభినిష్క్రమణం" అన్న శీర్షికను పెట్టాయి. సిద్ధార్థుడు సత్యాన్వేషణ కోసం అంతఃపురం వదలి వెళ్లిపోవటాన్నిబౌద్ధులు మహాభినిష్క్రమణం అంటారు. అంతేకాని ఆ పదానికి మరణించటం అని అర్థంకాదు. బరువైన పదాలు వాడితే వచ్చే చిక్కులు ఇలా ఉంటాయి. వాడామడిగా జరిగే పనికాబట్టి వార్తా కథనంలో భాషాపరమై న దోషాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. అయితే మామూలు భావలో రాస్తే రాసేవాళ్లకు, చదివేవాళ్లకు చిక్కులు తప్పుతాయి. భాషా భోవజానికి పోతే పైనపేర్కొన్న చిక్కులు లాంటివి వస్తాయి. 'పాఠకుడికి భావం ఏమిటో బోధపడేలా రాయటమే పత్రికా రచన లక్ష్యం.

విచిత్రమైన. పదబంధాలు ఈ మధ్య తెలుగు పత్రికల్లో కనిపిస్తున్నాయి. ఉదాహరణకు ప్రతిపక్ష పార్టిలు లోక్‌దళ్‌పార్టీ, అకాలీదళ్ పార్టీ అని రాస్తున్నారు. ప్రతిపక్షాలూ, లోక్‌దళ్ అకాలీదళ్ అని రాస్తే సరిపోతుంది. "పేర్లను రాయటంలో కూడా ఒక్కొక్క తెలుగు పత్రిక ఒక్కొక్కవిధంగా రాస్తోంది.

“రీగన్ — రేగన్
గార్బచేవ్ — గోర్బచేవ్
అర్స్ — ఉర్స్
వాజ్‌పాయి — వాజ్‌పేయి
సేథీ. — సేఠీ
జక్కర్ — రూకర్

భాషాదోషాలనూ ఏకరూపతా రహిత్యాన్నీ నివారించాలంటే తెలుగు పత్రికలు 'శైలీపత్రాలు' (Style sheets) రూపొందించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. పత్రికా రచనకు సంబంధించిన కొన్ని నియమాలను శైలీపత్రం అంటారు. భాషను వినియోగించటంలో ఒకపత్రిక అనుసరించే పద్ధతిని కూడా శైలీపత్రం నిర్దేశిస్తుంది. ఈ శైలీపత్రం. పత్రికారచన తొందరగానూ సరళంగానూ కొనసాగించటానికి తోడ్పడుతుంది. ఇది రచనను, విషయాన్ని మార్చ పరవైరుధ్యం లేకుండా చేస్తుంది. భాషా సంబంధమైన ఏకరూపత సాధిస్తుంది. అమెరికాలో అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారు తయారుచేసిన శైలిపత్రం చాలా ప్రాముఖ్యం పొందింది.

తెలుగులో “ఈనాడు” “ఉదయం” పత్రికలు డా.బూదరాజు రాధాకృష్ణ “ఈనాడు భాషాస్వరూపం” అనే శైలీపత్రాన్ని రూపొందించి ఇలాంటి శైలి పత్రాలు తయారు చేశాయి.

ఈకింద ఇచ్చినది ఉదయం సంపాదకవర్గం రూపొందించిన 'ఉదయంశైలి'' లోని మొదటి నాలుగు మటలు.

ఉదయంశైలి

“పత్రికలో పద ప్రయోగం నిర్దిష్టం (యాస్స్ట్)గాను, నిర్దుష్టం (కరెక్ట్ గాను ఉండాలి. సాధ్యమైనంతవరకు సామాన్యులకు సైతం అర్థమయ్యే తేలిక పదాలను, సాధు పదాలను వాడాలి. వాక్యనిర్మాణం పొందికగా ఉండాలి. వాక్యం, వోయిగా అర్థం కావాలి.

తెలుగు భాషలో “యొక్క. అనే పదం వాడవలసిన అగత్యం లేదు. “దానియొక్క అవసరం'” అనకూడదు. “దాని అవసరం”' అనాలి. “యొక్క అనే పదం వాడకం వల్ల తెలుగుతనం దెబ్బతింటుంది. అలాగే “మరియు” అను పదాన్ని కూడా పూర్తిగా నివారించాలి.

అలాగే 'బడు' ధాతువు వాడరాదు. “చెప్పబడెను” “చేయబడెను” “చంపబడెను” అని కాక “చెప్పారు” “చేశారు' 'చంపారు” అనాలి.

“వారు జీతాన్ని తీసుకున్నారు' అనే పనిలేదు. “వారు, జీతం తీసుకున్నారు'. అంటే చాలు.

“వారు అనంతపురంకు వెళ్ళారు” అనకూడదు. “వారు అనంతపురం వెళ్ళారు”, అనాలి. “రం”తో అంతమయ్యే పదానికి 'కు” చేర్చితే “రంకు” ధ్వనిస్తుంది.

సామాన్య ప్రజలు వాడుతూవున్న 'రైలు" "రోడ్డు "రాకెట్" "జీరోఅవర్" వంటి ఇంగ్లీషు పదాలు యదాతథంగా వాడాలే తప్ప, వాటిని పొడిగించే ప్రయత్నం తగదు.

ప్రమాదకరమైన పదాలు

"పూనుకొనుట", "బట్టలు", "గుడ్డలు", క్షామం" వంటి పదాలు ప్రమాదకరమైనవి. ఇలాంటి పదాలు ప్రచురణలో చిన్నఅచ్చుతప్పదొర్లినా, బూతులుగా మారిపోతాయనే విషయం గమనించాలి. పత్రిక ప్రతిష్ట బాగా దెబ్బ తింటుంది. కనుక అలాంటి పదాలను నివారించాలి.

పర్యాయ పదాలు

పర్యాయపదాలలో తేలికైన వాటిని, తక్కువ అక్షరాలుగల వాటినే ఎంచుకొనటం మంచిది. ఉదాహరణకు, "అంతరిక్షం" 'రోదసి'లలో "రోదసిని వరించటం వాంఛనీయం. తక్కువ అక్షరాలుగల పదాలు వార్తా శీర్షికలకు అనువుగా వుండడం మాత్రమే కాక, వాటిని వాడడం వల్ల జాగాను ఆదాచేయవచ్చు.

వాక్య నిర్మాణంలో జాగ్రత్తలు

వాక్య నిర్మాణంలో అన్వయ దోషాలు, అన్వయ క్లిష్టత లేకుండా జాగ్రత్త పడాలి. ఉదాహరణకు ఫలానా మంత్రి ఫలానా ప్రముఖుని ఇంట విందారగించిన పిమ్మట, సరాసరి ఆసుపత్రిని సందర్శించారు. ఇటువంటి వాక్య నిర్మాణంవల్ల అపార్థం ధ్వనించే ప్రమాదం వుంటుంది. కనుక అపార్థాలకు, అన్వయ క్లిష్టతకు ఆస్కారం లేని విధంగా వాక్యనిర్మాణం వుండాలి.

మాండలికాలు

రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలవారికి అర్థమయ్యే మాండలిక పదాలను మాత్రమే వాడాలి. ఉదాహరణకు రైస్‌ప్లాంటేషన్' అన్న పదానికి వివిధ ప్రాంతాలలో వివిధ మాండలికాలు వాడుకలో వున్నాయి. ఉత్తరాంధ్రలో 'ఉభాలు" అనీ, ఇంకొన్ని ప్రాంతాలలో "ఊడ్పులు" అనీ అంటారు. కాని "వరినాట్లు' అనే పదం అన్ని 'ప్రాంతాలవారికి అర్థమవుతుంది. కనుక అన్ని 'ప్రాంతాలవారికి అర్థమయ్యే ఆ పదాన్నే వాడాలి.

"శ్రీ" "గారు"

వ్యక్తుల 'పేరులకు ముందు, చివర 'శ్రీ" "శ్రీమతి" 'గారు' వంటి గౌరవ వాచకాలను పూర్తిగా -
నివారించాలి. కాకపోతే వ్యక్తులకు గౌరవ వాచకంగా వాక్యాంతంలో "చెప్పారు" "అన్నారు' "వెళ్ళారు"
అంటే చాలు.

సంఖ్యలకు అక్షరరూపం

మిలియన్; బిలియన్ వంటి సంఖ్యలను లక్షలు, కోట్లలోకి మార్చుచేసి, ప్రకటించడం మంచిది. సంఖ్యలను సాధ్యమైనంతవరకు "అంకెల రూపంలో గాక, అక్షర రూపంలో ఉదాహరించడం క్షేమకరం. ఎందుకంటే, అచ్చు తప్పులకు అంకెలు అనువైనవిగా ఉంటాయి. ఆ ప్రమాదాన్ని నివారించటానికి ఈ పద్ధతి అవసరమవుతుంది.

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

పదములు - ప్రముఖులు

ప్రముఖుల పేర్లకుముందు వారి పదవులను ఉదహరించాలి. ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ, రాష్ట్రపతి జైల్‌సింగ్, కేంద్రహోమ్ మంత్రి పి.సి.సేథీ అని రాయాలి.

ప్రజాప్రతినిధుల సభలలో సభ్యుల - ప్రసంగాలను ప్రకటించేటప్పుడు, ఆ సభ్యుల పేరుల చివరన ఆయా సభ్యులు ఏఏ పార్టీలకు చెందినవారో ఆ పార్టీల పేరును ఉదాహరించాలి.

ప్రజా ప్రతినిధుల సభలలో వాయిదా తీర్మానాలను స్పీకరు, లేదా అధ్యక్షులు "అనుమతించారు" లేదా. అనుమతిని నిరాకరించారు అనాలే తప్ప "తిరస్కరించారు' అనకూడదు. తీర్మానాలను తిరస్కరించే అధికారం ప్రజా ప్రతినిధులకు, సభలకు మాత్రమే ఉంటుంది.

అలాగే కోర్టులలోని న్యాయమూర్తుల పిటిషన్లను "అడ్మిట్ చేసుకున్నప్పుడు "విచారణకు సమ్మతించారు" అని, పిటూమన్లను 'ఎలావ్" చేసినప్పుడు పిటిషనుదారుల వాదనలకు అనుకూలంగా " తీర్పు చెప్పారని అర్థం.

ఆకళింపు ప్రశ్నలు

i) ఒక సంఘటనను తీసుకొని ఆరు ఎకారాల్లో ఒక్కొక్క దానికి వచ్చే జవాబుకు ప్రాముఖ్యం ఇస్తూ వార్తాఖండికను తయారు చేయండి.

....
....
....
....
....
....
....
....

ii) పత్రికలలో భాష ఎలా ఉండాలో19.4.5 లో చదివారు. ఉదయం శైలీపత్రం గమనించారు. ఇవి ఆధారంగా ఒక దినపత్రికలోని భాషమీద వ్యాఖ్యానం రాయండి.

....
....
....
....
....
....
....
....

అభ్యాసాలు చేయండి 3

i) లీడ్ ప్రాముఖ్యమేమిటో 25 పదాల్లో తెల్పండి.

....
....
....
....
....

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

....
....
....

7.5 సంపాదకీయాలు.

ఈ తరం పాఠకులు వార్తలే కాకుండా పత్రికల అభిప్రాయాలు కూడా తెలుసుకోవాలని అభిలషిస్తారు. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకునే పత్రికలు సంపాదకీయాలూ, ప్రత్యేక వ్యాసాలూ ప్రచురిస్తున్నాయి.

ప్రతి పత్రికకూ ఒక విధానం ఉంటుంది. పత్రికా యాజమాన్య వైఖరిని బట్టి ఒక పత్రిక విధానం ఆ పత్రిక సంపాదకీయాల్లో ప్రతిబింబిస్తూ ఉంటుంది. ఏ అంశం పైన అయినా సంపాదకీయం రాయవచ్చు. పరిధి విశాలమైంది అతిముఖ్యమైన విషయాలపై రాసిన సంపాదకీయాలను మొదటి పుటలో ప్రచురిస్తారు.

7.5.1 సంపాదకీయం లక్షణాలు

సంపాదకీయంలో సంపాదకుడు ఒక విషయానికి సంబంధించిన పూర్వాపరాలను ప్రస్తావించి, ఆ సమస్యనో, సంఘటననో, వార్తనో విశ్లేషిస్తాడు. వ్యాఖ్యానిస్తాడు. ఆ విధంగా ప్రజల భావాలను మార్చగల శక్తి సంపాదకీయాలకు ఉంది. ప్రభుత్వ విధానాలపై పత్రిక తన అభిప్రాయాన్ని సంపాదకీయం ద్వారా వ్యక్తం చేస్తుంది. పత్రిక తన అభిప్రాయాన్ని నిర్మొగమాటంగా చెప్పటానికి సంపాదకీయం చక్కని సాధనం. అంతమాత్రం చేత సంపాదకీయాలన్నీ నిష్పాక్షికంగా తాటస్థ్య వైఖరిని అనుసరించే వెలువడుతున్నాయని చెప్పలేము. యాజమాన్యం, రాజకీయ శక్తులూ వాటి వత్తిళ్లను దృష్టిలో ఉంచుకునే సంపాదకీయాలు సాధారణంగా వెలువడుతున్నాయి.

వార్తలు పరాశ్రయంగా ఉంటాయి. అభిప్రాయ వ్యక్తీకరణకు గానీ, వ్యాఖ్యానాలకు గానీ వార్తలలో అవకాశం ఉండదు. సంపాదకీయాల్లో అభిప్రాయ వ్యక్తీకరణకు అవకాశం ఉంది. పాఠకులు వార్తలు మాత్రమే కాక వార్తల వెనుకనున్న వార్తలు తెలుసుకోవాలని అభిలషిస్తారు. ఈ విషయంలో సంపాదకీయాలు కొంతవరకు ఉపకరిస్తాయి.

పత్రికలు సమాజపరంగా నిర్వహించవలసిన బాధ్యతలు చాలా ఉన్నాయి. పత్రికలు సంపాదకీయాల శీర్షికారచనా, ద్వారా ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేస్తాయి. సంపాదకీయం ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రజలను తీవ్రంగా ప్రత్యేక శీర్షికారచనా విమర్శిస్తుంది. సరైన మార్గంలో నడిపిస్తుంది. ప్రత్యేక తెలంగాణా (1969), ప్రత్యేక ఆంధ్ర (1972) ఉద్యమాల, సమయంలో సమైఖ్యాంధ్ర కోసం తెలుగు పత్రికలు సంపాధకీయాల ద్వారా ప్రజాభిప్రాయాన్ని మలిచాయి.

సంపాదకీయ లేఖలు లాంటివి ప్రజాభిప్రాయానికి అద్దంపడతాయి. సంపాదకీయ రచయితలు వాటిద్వారా ప్రజానాడిని గుర్తిస్తారు. సంపాదకీయాల ద్వారా ప్రజాభిప్రాయాన్ని పాలకుల దృష్టికి తెచ్చి, వాళ్లు భవిష్యత్ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించేట్లు చేస్తారు. ఆ విధంగా పత్రిక ప్రజలకు నాయకత్వం, వహిస్తుంది. ప్రజలకు పాలకులకు మధ్య వారధిగా పనిచేస్తుంది.

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

సంపాదకీయ రచయిత మొదట ఏ విషయయంపైన రాయాలో నిర్ణయించుకుంటాడు. ఆ విషయానికి సంబంధించిన పూర్తి వివరాలు సేకరిస్తాడు. సాధారణంగా ప్రచురితమైన వార్త ఆధారంగా సంపాదకీయం రాస్తారు. సంపాదకీయ లేఖలు, ఇతరులతో సంభాషణతో సంపాదకీయ రచనకు కావలసిన సామగ్రిని సమకూరుస్తాయి.

ప్రచురితమైన ప్రతివార్తా సంపాదకీయ రచనకు అర్హత కలిగి ఉండదు. పాఠకుల దృష్టిని ఆకట్టుకునే సామాజిక స్వభావం కలిసిన వార్తా విషయంపై సంపాదకీయం రాస్తారు. న్యాయాయధర్మాలు మరుగున పడిపోతుంటే సంపాదకీయాలు నోరు విప్పవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

సంపాదకీయ రచయితలు పుకార్లను నమ్మరు. మత సంబంధమైన విషయాలపై సంపాదకీయాలు రాసేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్త వహిస్తారు.

సంపాదకీయం ఇలా ఉండాలనే స్వరూప నిర్ణయం ఏమీ లేదు. అయినా సంప్రదాయబద్ధమైన సంపాదకీయంలో నాలుగు భాగాలుంటాయి. అవి i) శీర్షిక ii) పరిచయం, iii) విషయ వివరణ iv) ముగింపు. ఇందులో ఏ అంశం అయినా లేకపోవచ్చు. ప్రతి సంపాదకీయ రచయిత ఈ పద్ధతులు అనుసరించాలనే నియమం లేదు.

i) శీర్షికలో సంపాదకీయ సారాంశం ఉంటుంది. శీర్షిక చాలా చిన్నదిగా ఉంటుంది. సుదీర్ఘమైన శీర్షిక పాఠకులకు విసుగు కల్గిస్తుంది. అయితే శీర్షిక ఆకర్షణీయంగా ఉంటుంది.

ii) పరిచయంలో సంపాదకీయ విషయాన్ని అంటే వార్తను పరిచయం చేస్తారు. పాఠకుడికి ముందుగా విషయ పరిచయం అవసరం.

iii) విషయ వివరణ (బాడీ)లో ఆ విషయానికి సంబంధించిన విశ్లేషణ ఉంటుంది. సంపాదకీయ రచయిత తన అభిప్రాయాలనూ, ఆలోచనలనూ ఇక్కడే వ్యక్తపరుస్తాడు. మంచీ చెడ్డల చర్చ ఇక్కడే జరుగుతుంది. ఆ విమర్శ పాఠకుడిపై ముద్రవేస్తుంది.

iv) ముగింపులో సమస్యకు సంబంధించిన పరిష్కార మార్గాలు సంపాదకుడు సూచిస్తాడు.

సంపాదకీయాలన్నీ తీవ్రసమస్యలకూ వాటి పరిష్కార మార్గాలకూ సంబంధించి మాత్రమే ఉండనక్కర్లేదు. హాస్యభరితులైన చిన్నచిన్న విషయాలపై కూడా అపుడపుడూ సంపాదకీయాలు వెలువడుతుంటాయి. అలాంటి సంపాదకీయాలు పాఠకులకు వినోదాన్ని కల్గిస్తాయి. అలాంటి సంపాదకీయాల్లో కూడా పరోక్షంగా ఏదో సందేశం ఉంటుంది.

నడుస్తున్నచరిత్రకే మరొక పేరు జర్నలిజం. కాబట్టి సంపాదకీయాలను ఎక్కువభాగం తాత్కాలిక సన్నివేశాలపై, తక్షణ సమస్యలపై రాస్తారు. అందుకే సుప్రసిద్ధ పత్రికా రచయిత నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు సంపాదకీయం గురించి రాస్తూ అంటారు కదా: "అప్పుడే-వండి, వార్చి, వడ్డించిన అన్నం వంటిది దినపత్రికలోని సంపాదకీయం. వంటచేతకాక దాన్నినిరగ్గా యిగరనివ్వక పోయినా, తోపచేసిన్మా మాడ్చినా అది గొంతు దిగదనుకోండి. కానీ, నేర్పుగా వండితే

మెతుకు మెతుకు ఒక మంచి ముత్యంలా మిలమిల మెరుస్తుంది; ఆవిర్లు కక్కుతూ నోరూరిస్తుంది. కానీ, అదే మర్నాటి పొద్దుటికి చద్దివాసన కొడుతుంది.”

కానీ దైనందిన సంపాదకీయాల చద్దివాసన ప్రమాదాన్నితప్పించుకొనగలిగిన సంపాదకీయాలు కొన్ని ఉంటాయి. అది జీవితపు విలువల దృష్టి నుంచి దీర్ఘకాలినతను సంతరించుకుంటాయి. ముఖ్యంగా భాష, సాహిత్యం, కళలూ, మహనీయ వ్యక్తులను గుర్తించిన సంపాదకీయాలు ఆ కోవలోకి చేరతాయి.

7.5.2 సంపాదకుడు

పత్రికకు సంపాదకీయం జీవగర్ర. ప్రధాన సంపాదకుడు సంపాదకీయం రాస్తాడు. సహాయ సంపాదకులు కూడా అప్పుడప్పుడూ సంపాదకీయాలు రాస్తారు. ఇంగ్లీషు పత్రికలలో ఆయారంగాలలో నిపుణులైనవారు సంపాదకీయాలు రాస్తారు. పత్రికా రచయితలైన బయట వ్యక్తులు (ఫ్రీ లాన్సర్స్) కూడా సంపాదకీయాలు రాస్తుంటారు. తెలుగు పత్రికల్లో ప్రధాన సంపాదకుడే ఎక్కువభాగం సంపాదకీయాలు రాస్తుంటాడు. తరచుగా సహాయ సంపాదకుడు సంపాదకీయాలు రాస్తాడు. ప్రధాన సంపాదకుడు వివిధ విషయాలపై సహాయ సంపాదకుల అభిప్రాయాలు తెలుసుకుంటాడు.

సంపాదకుడు విద్యావంతుడూ, లోకజ్ఞానం కలవాడూ, మానవస్వభావం తెలిసినవాడూ, భాషావిషయం తెలిసిన వాడూ, రాజకీయ, ఆర్థికాది శాస్త్రాల్లో నిపుణుడూ అయివుండాలి. అన్ని రంగాలలోనూ అతనికి అంతోఇంతో అనుభవం ఉండాలి. అంతేగాక విమర్శకుడుగా తార్కికుడుగా దూరదృష్టి కలవాడుగా ఉండాలి, న్యాయమైనదిగా తాను నమ్ముతున్న దాన్ని నిర్భయంగా, నిర్గొగమాటంగా ధైర్యంగా రాయగలిగి ఉండాలి. స్వార్థపరులు సంపాదకుల్ని ఇబ్బందులకు గురిచేసే సన్నివేశాలు చాలా ఉంటాయి.

సంపాదకుడు ప్రజలమనిషి. ప్రజల యోగక్షేమాలను కాపాడేవాడు. సమాజంలో మంచికి ప్రతినిధి. వాక్ స్వతంత్రానికి మరోపేరు. ప్రజాభిప్రాయానికి ప్రతిబింబం. సక్రమమైన తీర్పు ఇచ్చే నైపుణ్యం అతనికి అవసరం. సంపాదకీయాలలోనే సంపాదకుల గొప్పతనం వెల్లడమతుంది.

సంపాదకుడు నంపాదకీయంలో ఒక విషయానికి సంబంధించిన వెనుకటి విషయాలనూ, ప్రస్తుత పరిస్థితినీ, భావి పరిణామాలనూ ప్రదర్శిస్తాడు. సంపాదకుడు మనసారా ఏది ప్రజోపయోగమో, ఏదికాదో మంచి ఏదో, చెడు ఏదో సూచించాలి. ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వెళ్లాలి.

సంపాదకుడు ఏనాటి ముఖ్యవార్తపై ఆనాడు సంపాదకీయం రాస్తాడు. సంపాదకీయాల్లో సంపాదకుడు "మేము క్రోతం సూచించినట్లు' అని ఉత్తమపురుష బహువచనంలో రాస్తాడు. నేను ఏకీభవించను” అనే విధంగా ఉత్తమపురుష ఏకవచనంలో రాయడు. సంపాదకుడు సంపాదకీయాలలో భాషా వైదుష్యాన్ని ప్రదర్శించటానికి ప్రయత్నించడు. సులభశ్రైలిలో స్పష్టతనే సర్వదా లక్ష్యిస్తూ రాస్తాడు. భావాలలో తీవ్రత ఎంతపెరిగితే భాషలో తీవ్రత అంత తగ్గిస్తాడు. ఏమి రాసినా ధర్మాభినివేశంతో రాస్తాడు.

7.5.3 తెలుగు పత్రికలు - సంపాదకీయాలు

తెలుగు పత్రికల్లో సంపాదకీయాలకు విశిష్ట స్థానం చేకూర్చిన వారు కృష్ణాపత్రిక (1902 - 1945) సంపాదకులు కే.శే. ముట్నూరి కృష్ణారావు, తెలుగునాట స్వాతంత్రోద్యమ చైతన్య వికాసానికి కృష్ణారావు, సంపాదకీయాలు దోహదం చేశాయి. కృష్ణాపత్రిక 'న్యూస్ పేపరు కాదు, వ్యూస్ పేపరు” అనేవారు. గ్రామాల్లో రచ్చబండలపై కృష్ణాపత్రిక సంపాదకీయాలను ఒకరు చదవగా ఎంతోమంది గుంపులుగా చేరి ఆ రోజుల్లో వినేవారు; వాటిలోని ఉచితమైన వ్యాఖ్యానాలకు విశిష్ట విశదీకరణాలకు వారు ఉత్తేజాన్ని పొందేవారు. .

కృష్ణారావు సమకాలిక రాజకీయాలను గురించే కాక కళలూ, సంస్కృతి, విద్య మొదలైన అనేక విషయాలను గురించి సంపాదకీయాలు రాశారు. ఉదాహరణగా ఈ కింది రచన గమనించండి:

“రాజ్యతంత్రజ్ఞులు ఒకవైపున రాయబారాలు, జరుపుకుంటూనే ఉన్నారు. ఒడంబడికలు రాసుకుంటూనే ఉన్నారు. ఇంకొక ప్రక్క నుండి యుద్ధాల తంతులు పాశాలలాగే పెనవేసుకుంటున్నాయి. ఇంత ఆయుధ సామగ్రి ఉత్పత్తి అవుతుంధే, అది ఎప్పుడో ప్రేలకుండా ఎలా ఉంటుంది? ఒక అగ్నికణం ఎప్పుడో రగిల్తే చాలు, లోకమంతా ఒక్కమారుగా భగ్గుమనేటట్లు ఉంది. ఈ రాయబారాలు, ఈ ఒడంబడికలు, ఈ లీగులు, ఈ కవినెంటులూ ఈ ప్రళయం ముందర నిలిచేటట్లు లేవు. యుద్ధం ఫెళఫెళా విరుచుకుని పడింది ఇక దాని నాపగలిగేదెవరు? (జగత్తులో యుద్ధపరిణామం, 1936, జూన్)

ముట్నూరి తరువాత తెలుగులో సంపాదకీయ రచనకు కొత్తమలుపు నిచ్చిన వారు కే.శే. నార్ల వేంకటేశ్వరరావు గారు. ఆంధ్రప్రభా, ఆంధ్రజ్యోతి పత్రికల్లో మూడు దశాబ్దాలపాటు అంటే 1944-1974 మధ్యకాలంలో ఆయన సంపాదకీయాలు రాశారు. నార్ల రాసిన ఈ సంపాదకీయాలలో అధికభాగం దైనందిన సంఘటనలపై రాసినవే, అయినా, భాష, సాహిత్యం, సంస్కృతి, విజ్ఞానం, వార్తారచన మొదలైన అనేక విషయాలపై ప్రామాణికమైన వ్యాఖ్యానాలు వీటిలో లభిస్తాయి. ఆయన సంపాదకీయాలలో ఉద్రేకం ఉండదు. ఉద్వేగం ఉండదు. నిప్పులు గుప్పించడు. నీళ్లు నమలడు. అవి వివేచనా పటిమను వృద్ధి పొందించటంతోపాటు హృదయ సంస్కారాన్ని వృద్ధి చేసేవి. ఏ విషయాన్నైనా సరే నుడికారం ఉట్టిపడే తెలుగులో రాసి అవగాహన కల్గించవచ్చునని నిరూపించారు. నార్ల నంపాదకీయ రచనా విధానానికి మచ్చుగా ఆయన సంపాదకీయాల్లోని కొన్ని భాగాలు చూడండి.

“మహోపన్యాసం”

“పత్రికా సంపాదకులు జీవితంలో వెలుగులనే కాదు, నీడల్ని కూడా చూస్తారు; శిఖరాలనే కాదు. లోయల్ని కూడా చూస్తారు; అందువల్ల వారిని పదజాలం కదిలించలేదు. ఉద్బోధనలు ఉత్సాహింప చేయలేవు. కాని నిన్నమాత్రం ప్రతి పత్రికా సంపాదకుడు కేవలం సమ్మోహితుడై రైట్ ఆనరబుల్లో శ్రీనివాసశాస్త్రి గంభీరోపన్యాసాన్ని విన్నాడు...

వాస్తవానికి అది ఒక ఉపన్యాసం కాదు; కేవలం ఒక మహానది 'ప్రవాహం. మహాన్నత శిఖరం నుంచి దూకుతున్నట్లు కొన్ని సందర్భాలలో అది దిక్కులను

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

ప్రతిధ్వనింపచేసింది. సమతలాన్ని చేరి, విశాలమై గంభీరమై ప్రవహిస్తున్నట్లు మరికొన్ని సందర్భాలలో అది కనబడింది. ఇంతేకాదు కొన్నిచోట్ల కోడె దూడవలె త్రుల్లింతలాడింది, కొన్నిచోట్ల కృష్ణ సర్పంవలె బుసలుకొట్టింది; కొన్నిచోట్ల నర్తకివలె నాట్యం చేసింది. నిన్నటి ఉపన్యాసం విన్నవారు నిజంగా ధన్యులు!” (జనవరి 12, 1944)

“స్వాతంత్ర్య భానోదయ వేళ”

బానిస్సాంధకారం తొలగింది, స్వాతంత్ర్య భానోదయం జరిగింది. మన పరతంత్ర్య శృంఖలాలు ఘళ్ళుమని తెగిపోయాయి; తిరిగి మనం స్వతంత్ర ప్రజలమైనాము. ఘోర జాతీయ కళంకం తొలగింది. ఇక మనం దివ్యప్రభలతో వెలుగొందవచ్చు.

పంజరం తలుపులు తెరుచుకున్నవి. ఇక దివ్యాంబర పథాలలోకి ఎగసిపోయి, స్వేచ్ఛా విహారం చేయకపోతే తప్పుమనదే.

ఎంతశుభ దినమిది! ఎంత సంతోష దినమిది! ఎంత పర్వ దినమిది! ఎంతటి చరిత్రాత్మక దినమిది!
మరి మన చరిత్రలోనే కాదు. ప్రపంచ చరిత్రలోనే ఇది చరిత్రాత్మకమైన దినం!.

నలభైకోట్ల ప్రజ - మానవ జాతిలో అయిదవవంతు - నేడు స్వాతంత్రాన్ని పొందింది; ఇక ప్రపంచ చరిత్రలో సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించదగు మహత్తర దినం కాకపోతే మరి యేది కాగలదు. ఈ దినాన్ని చూడగలగడం మన అదృష్టం! ఇట్టి అదృష్టం అందరికీ పట్టదు! (ఆగస్టు 15, 1947)

నార్ల తరువాత తెలుగులో విశిష్టమైన సంపాదకీయాలు రాసినవారు గోరాశాస్త్రిగారు. ఆయన “ఆంధ్రభూమి” దినపత్రికలో సంపాదకులుగా ఉండేవారు. సంపాదకీయాలను తెలుగు నుడికారానికి, వ్యంగ్య మర్యాదలకు లక్ష్యప్రాయంగా రచించిన వ్యక్తి గోరాశాస్త్రి విషయం రాజకీయంగానో, సాంఘికంకానో, వ్యంగ్య మర్యాదలకు లోపం లేని విధంగా వ్యాఖ్యానించడం గోవిందు రామశాస్త్రి ప్రత్యేకత. పాఠకులు ఊహించని ఏ కోణం నుంచో లోకాన్ని చూపి ఎంతో వాడిగా చెప్పే నైపుణ్యం గోరాశాస్రిగారిది.

మచ్చుకు గోరాశాస్రిగారు రచించిన ఈ కింది సంపాదకీయ భాగం చూడండి:

“ఆర్థిక వ్యవస్థను మలచవలసిన తీరు”

“ద్రవ్యోల్బణం దేశాన్ని పట్టి పీడిస్తున్నది. జీవనావసర వస్తువుల ధరలు చంద్రమండలం చేరుకుంటున్నాయి. నిరుద్యోగ సమస్య దారుణస్థాయికి వచ్చింది. పెట్టుబడిదారీ వర్గాలకు అక్రమంగానైనా సరే అధిక లాభాలు కావాలి. సంఘటిత కార్మిక వర్గాలు అధిక వేతనాల కోసం ఆందోళన చేస్తుంటాయి. వేతనాలు పెరుగుతాయి కాని, బాధలు తీరవు. ఎంచేతంటే రూపాయి కొనుగోలు శక్తి క్షయ రోగివలె రోజురోజుకూ క్షీణిస్తున్నది. భారీ పరిశ్రమలు ఎన్నిటిని నెలకొల్పినా నిరుద్యోగ సమస్య తీరదు. భారీపరిశ్రమలకు విపరీతమైన పెట్టుబడికావాలి. నిష్పత్తిలో ఎక్కువ మందికి ఉపాధి కల్పించనేరవు. వాటితో చిక్కు అదే. పెట్టుబడి అంతులేకుండా కావాలనే సరికి ప్రభుత్వాలు

లోటుబడ్జెట్టు విధానాన్ని అనుసరిస్తాయి. మల్లీ ద్రవ్యోల్బణం విజృంభణ. ఈ విషయ చక్రాన్ని ఛేదించేవారెవరు? జాతీయార్థిక వ్యవస్థ ఎవరికో అంతుచిక్కని పద్మవ్యూహంవలె తయారయ్యింది. జీవనావసర వస్తువుల ఉత్పత్తి ఉధృతి హెచ్చించి, ధరలను కఠోరంగా శాసించి, ఆదాయాలకు వేతనాలకు ధరలను ఒక సమన్వయం సాధిస్తేకాని ఆర్థిక ప్రగతి అసాధ్యం. నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించడం అంతకంటే అసాధ్యం. ఉపాధి కల్పన దానితోపాటు జీవనావసర వస్తువుల ఇతోధికోత్పత్తి, రెండింటినీ సాధించే విధంగా పారిశ్రామిక రంగం "ప్రయారిటీలను ఆద్యంతం సమర్పించాలి. (ఆంధ్రభూమి, 12 డిసెంబరు 1972)

నేటి తెలుగు పత్రికలలో సంపాదకీయాలు రాజకీయ, సాంఘికాది సమస్యలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నాయి. వాటికి పరిష్కారమార్గాలు చూపుతున్నాయి. వికాసోన్ముఖంగా పరిక్రమిస్తున్న సమాజం అభిరుచులకూ, ఆవేశాలకూ, ఆకాంక్షలకూ, అభ్యుదయోద్యమాలకూ సజీవ వ్యాఖ్యానంగా నేటి తెలుగు పత్రికల సంపాదకీయాలు రూపొందుతున్నాయి. నేటి సమాజంలో ప్రజాభిప్రాయానికి రూపకల్పన చేయడంలో నేతృత్వం వహిస్తున్నాయి.

ఆకళింపు ప్రశ్నలు

i) శ్రీ, గారు వంటి గౌరవవాచకాలను ఉపయోగించటంలో తెలుగు దినపత్రికలు అనుసరిస్తున్న పద్ధతులను గుర్తించండి. దీనికోసం ఒకరోజు పత్రికా ప్రతులను చూస్తే చాలు.

పత్రిక పేరు	శ్రీ మాత్రమే పేరు ముందు ఉపయోగించారా? / పేరు ముందు శ్రీ ని పేరు తర్వాత గారును రెంటినీ ఉపయోగించారా?
....	....
....	....
....	....
....	....

అభ్యాసాలు చేయండి 4

సంపాదకీయ రచనలో పాటించే కొన్ని ప్రాథమిక సూత్రాలను పేర్కొనండి.

....
....
....
....
....
....
....
....

7.6 ముఖ్య విషయాలను గుర్తుంచుకుందాం

- అతిప్రాచీన కాలంలో నంతల్లో వార్తల వినిమయం జరుగుతుండేది. మొగలాయీల కాలంలో వార్తాలేఖలు ఉండేవి...
- సంఘటనల్లో కొత్తదనం విశేషం ఉంటే వార్త
- ఎవరు? ఏమిటి? ఎప్పుడు? ఎక్కడ? ఎందుకు? ఎలా? అనే ఆరు "ఏ" కారాలకు వార్తల్లో సమాధానం ఉండాలి.
- ముఖ్యమైన అంశాలను ముందుకు తెచ్చి తక్కిన వాటి ప్రాధాన్యాన్ని అనుసరించి వెనుకకు జరిపి వార్తాకథనం చేయటాన్ని ఇనవర్డెడ్ పిరమిడ్ పద్ధతి అంటారు.
- వార్తలోని ముఖ్యమైన విషయం పరిచయం చేసే ఒకటి రెండు ప్రారంభ పేరాలను లీడ్ అంటారు.
- వార్తకు సంబంధించిన వివరాలన్నీ "బాడీ"లో ఉంటాయి. ఈ వివరాలను రాయటంలో కూడా ఇన్కవర్జెడ్ పిరమిడ్ పద్ధతిని అనుసరిస్తారు.
- వార్తలోని ముఖ్య విషయం శీర్షికగా రాస్తారు పూర్తి వార్తను శీర్షికల్లో సూచించరు.
- వార్తలలో వ్యాఖ్యలు ఉండవు. సంపాదకీయాల్లో వార్తలపై వ్యాఖ్యలు ఉంటాయి. మంచి చెడ్డల చర్చకు సంపాదకీయం చక్కని వేదిక.
- తెలుగు సంపాదకీయ రచయితల్లో ముట్నూరి కృష్ణారావు, నార్ల వెంకటేశ్వరరావు, గోరాశాస్త్రి ప్రముఖులు.

అభ్యాసాలకు మాదిరి జవాబులు

అభ్యాసాలు చేయండి 1

విశేషమూ కొత్తదనమూ ఉన్న సమాచారం వార్త. మరొక రకంగా చెప్పాలంటే ఒక అసాధారణ సంఘటన వార్త. అందుకే కుక్క మనిషిని కరిస్తే అది వార్త కాదు, మనిషి కుక్కను కరిస్తే అదీ వార్త అంటారు.

అభ్యాసాలు చేయండి 2

వార్తారచన తాజాగా ఉండాలి. పత్రికా నీతి ప్రకారం సత్య సమ్మతంగా ఉండాలి. వ్యక్తిగత అభిరుచులు, పాక్షిక విషయాలు, అనభ్య సమాచారము వార్తలుగా ఇవ్వటం సంఘ శ్రేయస్సుకు క్షేమం కాదు. వార్తారచన అనాసక్త శైలిలో ఉండాలి ఎందుకంటి అది విషయ ప్రధాన రచన కాబట్టి.

అభ్యాసాలు చేయండి 3

i) లీడ్ అంటే వార్తలోని ముఖ్య విషయ పరిచయం చేసే ప్రారంభం. వార్తా సారాంశాన్ని అనవసర విషయాలు ప్రస్తావించకుండా తగిన మాటలతో చిన్న చిన్న వాక్యాలలో ఆకర్షణీయంగా తెల్పటం లీడ్ లక్ష్యం ఎవరు? ఏమిటి? ఎప్పుడు? ఎందుకు? ఎక్కడ? ఎలా? అనే ఆరు ఎకారాలకు సమాధానంగా 40, 45 పదాలకు మించకుండా ఉండటం మంచి లీడ్ లక్షణం.

ii) వార్తకు సంబంధించిన వివరాలు బాడీ (విషయ వివరణ)లో ఉంటాయి. వార్తా కథనంలో ముఖ్యమైన విషయాలను ముందు ప్రస్తావించి తక్కిన విషయాలను

THE PEOPLE'S UNIVERSITY

ప్రాధాన్యాన్ని బట్టి ఒక క్రమంలో ఇస్తారు. వార్తా స్వభావాన్నిబట్టి వార్తల విషయ వివరణ స్వభావం మారుతుంది.

అభ్యాసాలు చేయండి 4

సంపాదకీయ రచనలో పాటించే కొన్ని ప్రాథమిక సూత్రాలు.

1. తటస్థవైఖరి 2, సమకాలిక సామాజిక సంఘటనల మీద ప్రజోపయోగ్యమైన వ్యాఖ్యానం. 3. విషమయ నిరూపణలో తర్కబద్ధత. 4. తాత్కాలిక సన్నివేశాలపై, తక్షణ సమస్యలపై ఎప్పటికప్పుడు స్పందించటం.

7.7 లేఖారచన ప్రధాన ప్రయోజనాలు

7.8 లేఖలోని భాగాలు

7.8.1 ఉత్తరం రాసేవారి చిరునామా, తేది

7.8.2. పిలుపు

7.8.3 రాయదలచుకున్న విషయం

7.8.4 ముగింపు

7.8.5 సంతకం

7.8.6 ఉత్తరం ఉద్దేశించిన వారి నివాసం

అభ్యాసాలు చేయండి 1

7.9 ఉత్తరాల్లో రకాలు

7.9.1 వ్యక్తిగత లేఖలు

7.9.2 వ్యాపార లేఖలు

7.9.3 అధికారిక లేఖలు

7.9.4 సాంఘిక లేఖలు

అభ్యాసాలు చేయండి 2

7.10 ముఖ్య విషయాలను గుర్తుంచుకుందాం

7.11 అభ్యాసాలకు మాదిరి జవాబులు.

7.0 ఉద్దేశం

ఉత్తరాలు అవసరాన్నీ ప్రాధాన్యాన్నీవాటి నిర్మాణాన్ని రకాలనూ ఈ భాగంలో తెలుసుకోగలుగుతారు. నిర్ణీత ప్రయోజనాలకు అవసరమైన లేఖలు రాసే నైపుణ్యాన్ని అలవరచుకోగలుగుతారు.

7.1 ప్రవేశిక

ఉత్తరాలు రాయటం ఒక కళ. ఇటీవలి కాలంలో లేఖా రచనను ఒక శాస్త్రంగా పరిగణిస్తున్నారు. కొందరు రాసిన ఉత్తరాలు చదువుతుంటే ఆ వ్యక్తి ఎదురుగా నిలబడి మనస్సు విప్పి చెబుతున్నట్లు ఆమోద ప్రమోదాలు కలుగుతాయి. లేఖారచనలో అలాంటి నైపుణ్యం ప్రదర్శిస్తే దాన్ని కళగా భావించవచ్చు. వ్యాపార, అధికారిక లేఖల్లో ఉద్దేశాలకు సరిపడేటట్లు లేఖారచన చేస్తే అది శాస్త్రం అమతుంది.

7.7 లేఖారచన ప్రాధాన్య ప్రయోజనాలు

మనుషులు తమ మనోభావాలను దూరంగా ఉన్నవారికి విప్పి చెప్పటానికి లేఖారచన సాధనం. అధునిక కాలంలో రవాణా సౌకర్యాలూ, టెలిఫోన్, టెలిగ్రామ్ లాంటివి ఎంతగా అభివృద్ధి చెందినా లేఖారచన ప్రాధాన్యం తగ్గలేదు.

ఖండాంతరాల్లో ఉన్నవారు కూడా ఉత్తరాల ద్వారా సన్నిహితులౌతున్నారు. వ్యక్తుల మధ్యనే కాదు, సామాజిక జీవితంలోని వివిధ రంగాల మధ్యనే కాదు, దేశాల మధ్య కూడా ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుగుతున్నాయి. ఉత్తరాలు విజ్ఞానదాయకాలు కూడా. నెహ్రూ తమ కుమార్తె ఇందిరకు రాసిన లేఖలు ప్రసిద్ధాలు. తెలుగులో వీరేశలింగం, గురజాడ, గుడిపాటి వెంకట చలం గార్లు తమ మిత్రులకూ, సన్నిహితులకూ రాసిన ఉత్తరాలు పుస్తక రూపంలో వెలువడ్డాయి. సాహిత్యపరంగా ఆ లేఖలు ప్రధానమైనవి.

7.8 లేఖలోని భాగాలు

లేఖా రచనలో అన్నింటికీ ఒకే పద్ధతి అనుసరించరు. కాబట్టి ఎవరెవరికి ఏఏ రీతిగా ఏ ప్రయోజనం ఉద్దేశించి ఉత్తరాలు రాయాలో ఆ రకంగా ఉత్తరాలు రాసే పద్ధతిని అలవరచుకోవడం అవసరం. అందుకు ముందుగా స్థూలంగా లేఖలోని సాధారణమైన భాగాలు కొన్నిటిని పరిశీలించాలి.

మాదిరి లేఖ - భాగాలు

ఉత్తరం రాసేవారి చిరునామా, తేదీ 12-9-1887.
115, ఏలూరు రోడ్డు,
విజయవాడ-2,

ప్రియమైన రాధాకృష్ణకు, -- పిలుపు
శుభాకాంక్షలు, నీవు ఇందిరాగాంధీ జాతీయ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయంలో బి.ఎ. కోర్సులో నమోదు అవుతున్నట్లు రాశావు. చాలా సంతోషం. నీవు ఒక ప్రణాళిక రూపొందించుకుని చక్కగా చదవాలి. ఉన్నత శ్రేణిలో అత్యుత్తమమైన మార్కులతో బి.ఏ. పరీక్ష పాసై, శ్రమకు తగ్గ ఫలితం పొందాలని మనసారా ఆకాంక్షిస్తున్నాను.
నీ జవాబు కోసం నిరీక్షిస్తుంటాను.

ఇట్లు,
ముగింపు నీ ప్రియమైన,
సంతకం,
ఎస్. శ్యామసుందర్

కొత్తవారికి రాసేటప్పుడూ అడ్రసు మారినప్పుడూ ఉత్తరం కుడివైపు పైభాగంలో ఉత్తరం రాసేవారి పూర్తి చిరునామా రాయాలి. తెలిసిన వారికైతే పూర్తి చిరుణామా రాయవలసిన అవసరం లేదు. వారికి ఉత్తరం రాసేవారి చిరునామా తెలుసు కాబట్టి ఉత్తరం పై భాగం కుడివైపున ఏ ఊరి నుంచి రాస్తున్నారో ఆ ఊరి పేరూ తేదీ, రాస్తే సరిపోతుంది. దానివల్ల ఎక్కడనుంచి ఉత్తరం రాశారో ఆ స్థలం, తేదీ చదివేవారికి తెలుస్తుంది. అయినా కొందరి అభిప్రాయం ప్రకారం పరిచయస్తులకు రాసే లేఖల్లో కూడా కుడివైపు పై భాగాన రాసేవారి పూర్తి చిరునామా రాయటం వాంఛనీయం. ఉద్యోగాల కోసం పెట్టే దరఖాస్తులూ, ఆఫీసులకు రాసే ఉత్తరాలూ మొదలైన వాటిల్లో ఉత్తరం రాసేవారి పేరు చిరునామా ఉత్తరం ఎడమవైపు భాగంలో రాస్తారు.

7.8.2 పిలుపు

పిలుపు ఉత్తరం ఎడమవైపు ప్రత్యేక పంక్తిలో పిలుపు ఉంటుంది. పిలుపు తర్వాత కామా ఉంచుతారు. తల్లిదండ్రులు, బంధువులు, పెద్దలు మొదలైన వారికి రాసే లేఖల ప్రారంభంలో 'పూజనీయులైన', 'మహారాజశ్రీ' మొదలైన విశేషణాలు పిలుపులలో ఉపయోగిస్తారు. మరింతగా ప్రాచీన సంప్రదాయం అనుసరించే కొందరు 'బ్రహ్మశ్రీ', 'వేదమూర్తులు' లాంటి విశేషణాలు రాస్తారు. ఆచారపరులైన మరి కొందరు స్త్రీలకు రాసే సందర్భాలలో 'మహాలక్ష్మీ సమానురాలైన' అనే విశేషణాన్ని వైధవ్యం ప్రాప్తించిన వారిని సంబోధించేటప్పుడు 'గంగా భాగీరథీ సమానురాలైన' అనే విశేషణాన్ని ఉపయోగిస్తారు. ఈ రోజుల్లో ప్రాచీన సంప్రదాయాలను పాటించని వారు డియర్ ఫాదర్, డియర్ బ్రదర్, సిస్టర్ లలిత అనే పద్ధతిలో రాస్తున్నారు. ఇలాంటి సందర్భాల్లో 'ప్రియమైన' అనే విశేషణం వాడటం వల్ల తెలుగుతనం వ్యక్తమవుతుంది.

7.8.3. రాయదల్చుకున్న విషయం

పిలుపుకు కింద కొంచెం కుడివైపుగా విషయం ప్రారంభిస్తారు. తెలుగువారి సంప్రదాయాన్ని అనుసరించి వ్యక్తిగత లేఖల్లో తమకంటే పెద్దలైన వారికి నమస్కారాలు, వందనాలు మొదలైనవి చెబుతారు. తమకంటే చిన్నవారికి ఆశీస్సులు, దీవెనలు, శుభాకాంక్షలు మొదలైనవి చెబుతారు. తర్వాత ఉత్తరం రాసేవారు తమ క్షేమాలు సంగ్రహంగా చెప్పి ఉత్తరం అందవలసిన వారి క్షేమాలు కాంక్షిస్తూ రాయుటను తెలుగు వారిలో ఆచారంగా ఉంది.

7.8. 4 ముగింపు

ఉత్తరం చివరి భాగంలో సంతకం చేయటానికి పూర్వం ప్రధాన విషయానికి కింద కుడివైపుగా వ్యక్తిగత లేఖల్లో చిన్నవారు పెద్దవారికి రాసేటప్పుడు.

చిత్తగించవలయును
ఇట్లు
విధేయుడు

అని రాస్తారు. 'మీ మిత్రుడు', 'మీ కుమారుడు' ప్రేమతో అని కూడా రాస్తారు పరిచయం. బాంధవ్యాలను బట్టి ముగింపులుంటాయి. పెద్దలు పిన్నలకు రాసే సందర్భాలలో అయితే ఈ రకంగా రాస్తారు:

గ్రహింపవలయును
ఇట్లు
శ్రేయోభిలాషి

వీటి చివర కామా ఉంటుంది. ప్రస్తుత కాలంలో 'చిత్తగించవలెను', 'గ్రహించ వలయును' లాంటి మాటల ప్రాచుర్యం తగ్గింది. 'వినయ విధేయతలతో', 'మనః పూర్వకంగా' లాంటి మాటలు ప్రాచుర్యం పొందుతున్నాయి. వ్యాపార, అధికారిక, సాంఘిక లేఖల్లో 'మీ విశ్వాసపాత్రుడు', 'భవదీయుడు', 'తమ విధేయుడు' లాంటి పదబంధాలనూ, పదాలనూ ఉపయోగిస్తారు. తమ కంటే అధికులైన వారికీ, సాంఘీక హోదా కలిగిన వారికి 'వినయ విధేయతలతో' వాడతారు. వ్యక్తులమధ్య పరిచయం ఉన్నప్పుడు వ్యక్తిగత లేఖలలో 'మనఃపూర్వకంగా' వాడతారు. ఈ మధ్య పరిచయస్తులైన వారు, వ్యాపార లేఖలలో కూడా దీన్ని విరివిగా వాడుతున్నారు.

7.8.5 సంతకం

ముగింపుకు కింద కొంచెం కుడివైపుగా ఉత్తరం రాసేవారు తమ సంతకం చేస్తారు. కొత్తవారికి ఉత్తరం రాసేటప్పుడు వివరణకోసం సంతకం కింద కుండలీకరణాల మధ్య ఉత్తరం రాసేవారి పూర్తిపేరు విడి అక్షరాలతో రాయటం ఉత్తమం. "చీకటి ప్రాణంబు వ్రాలు" అన్నట్లు ఉత్తరంలో సంతకం చేయటం మరచిపోకూడదు.

ఇట్లు
భవదీయుడు,
(ఎన్. చంద్రశేఖర్)

7.8.6 ఉత్తరం ఉద్దేశించినవారి విలాసం

ఉత్తరం అందుకునే వారి పూర్తి పేరు, చిరునామా ఉత్తరం లోపల కూడా రాయటం అవసరం. వ్యక్తిగత లేఖల్లో ఈ పేరూ చిరునామా లేఖ కింది భాగాన ఉంటుంది. వ్యాపార, అధికారిక లేఖల్లో ఉత్తరం పైభాగాన ఉంటుంది. చిరునామా ఉత్తరం పైన కుడివైమగా ఒక పంక్తి కింద మరో పంక్తిగా రాస్తారు. ఒక్కొక్క పంక్తి చివర కామా ఉంచటం ఒక పద్ధతి. పేరుకు ముందు గౌరవ సూచక విశేషణం (శ్రీ/శ్రీమతి/కుమారి) రాస్తారు. చిరునామా చివరి పిన్‌కోడ్ (పోస్టల్ ఇండెక్స్ నంబరు) రాయటం మంచిది. ఉత్తరం అందుకునే వారికి జాబు తిన్నగా చేరాలంటే చిరునామా స్పష్టంగా పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో వివరంగా రాయటం తప్పనిసరి.

అభ్యాసాలు చేయండి. 1

* ఉత్తరంలోని భాగాలను పేర్కొనండి.

7.9 ఉత్తరాల్లో రకాలు

ఉత్తరాలు నాలుగు రకాలు. వీటి గురించి తెలుసుకుందాం అవి 1. వ్యక్తిగత లేఖలు 2, వ్యాపార లేఖలు 3. అధికారిక లేఖలు 4. సాంఘిక లేఖలు.

7.9.1 వ్యక్తిగత లేఖలు

స్నేహితుల మధ్య, బంధుమల మధ్య, సన్నిహితుల మధ్య జరిగే ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు ఈ కోవకి చెందుతాయి.

నమూనాలు : 10 అక్టోబరు, 1987.

పెళ్ళి గురించి తండ్రికి లేఖ

మచిలీపట్నం,

పూజ్యనీయులైన నాన్నగారికి,

నమస్కారాలు :

మీ ఉత్తరం అందింది. సంగతులు తెలిసాయి. నేను చేస్తున్నది చిన్న ఉద్యోగమైనా సాఫీగానే సాగుతోంది. నేను ఇందిరాగాంధీ జాతీయ సార్వత్రిక విశ్వ విద్యాలయంలో బి.ఏ. కోర్సులో చేరుతున్న విషయం మీకు తెలుసుకదా! పట్టుదలతో చదివి ప్రథమ శ్రేణిలో ఉత్తీర్ణుడు కావాలని ప్రయత్నిస్తున్నాను. మీరు పెళ్ళి పేరుతో నా చదువుకు ఆటంకం కలిగించవద్దు. కట్నం లేకుండా చదుమ, సంస్కారం ఉన్న అమ్మాయితో నా పెళ్ళి జరగాలని

భావిస్తున్నాను. నా చదువు పూర్తి అయ్యేవరకు ఆ ప్రస్తావన చేయవద్దని వినయ పూర్వకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను. ఇంట్లో అందరికీ నా నమస్కారాలు.

ఇట్లు,
మీ కుమారుడు,
రాధాకృష్ణ.

చిరునామా
శ్రీ బత్తుల శ్రీనివాసరావు,
447, మేడావారి వీధి
అనంతపురం (ఆం.ప్ర.)

7.9.2. వ్యాపార లేఖలు

వ్యాపార వాణిజ్య సంస్థల అభివృద్ధికి, అవి రాసే లేఖల నైపుణ్యమూ, నాణ్యమూ ఎంతో దోహదం చేస్తాయి. అలాంటి లేఖల ద్వారా సంస్థలకు వ్యాపార సంబంధమైన పరువు ప్రతిష్టలు సమకూరుతాయి. కాబట్టే వ్యాపార లేఖల రచనలో వినూత్నమార్గాలూ ధోరణులూ ప్రబలుతున్నాయి. వాటివైఖరిలో సద్భావమూ, నైపుణ్యమూ, ఆత్మయుతా కనిపిస్తాయి. ఉత్తమమైన వ్యాపార లేఖకు స్పష్టత, సందర్భ శుద్ధి, పొందిక, యథార్థత, సంక్షిప్తత అనే లక్షణాలు కూడా తప్పనిసరి. వ్యాపార లేఖల్లో అవసరమైన వివరణ మాత్రమే ఉంటుంది. అప్రస్తుత విషయ ప్రస్తావన వ్యాపార లేఖల్లో ఉండదు.

7. 9.3 అధికారిక లేఖలు

ప్రభుత్వ సంబంధంగా జరిగే ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలను అధికారిక లేఖలు అంటారు. యథార్థం, పరిపూర్ణత, స్పష్టత, సంక్షిప్తత, సౌజన్యం, సారళ్యం అనే లక్షణాలు అధికారిక లేఖలకు కూడ వర్తిస్తాయి. అప్రస్తుత విషయ ప్రస్తావన అధికారిక లేఖల్లో ఉండదు. అధికారిక లేఖా భాగాలు :

లేఖ రాసే వారి పేరు

'ప్రభుత్వ కార్యాలయాల వారు రాసే లేఖ అయితే ఆ కార్యాలయం పేరు లేదా విభాగం పేరు లేఖ పై భాగం మధ్యలో ఉంటుంది. వ్యక్తులు ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు రాసే ఉత్తరాల్లో లేఖ రాసే వారి పేరూ, చిరునామా ఉత్తరం ఎడమవైపు పై భాగంలో రాస్తారు.

రెఫరెన్సు నంబరు

'ప్రభుత్వ కార్యాలయాలవారు లేఖ పైభాగం మధ్యగా కార్యాలయం పేరుకు పైన రెఫరెన్స్ నంబరు రాస్తారు. మరికొందరు కార్యాలయం పేరు కింద మూడు నాలుగు పంక్తుల తర్వాత ఎడమవైపు రాస్తారు. పిలుపు పైభాగంలో రాసేవారూ ఉన్నారు: చివరి రెండు పద్ధతుల్లో రిఫరెన్సు నంబరుకు ఎదురుగా కుడివైమన తేదీ రాస్తారు. మొదటి పద్ధతిలో కార్యాలయం పేరూ చిరునామా కింద కుడివైపున తేదీ వేస్తారు. వ్యక్తులు ఆఫీసులకు రాసే ఉత్తరాల్లో పిలుపు (సంబోధన) తర్వాత రెఫరెన్స్ నంబరు ఇస్తారు.

లేఖ అందుకునే వారిపేరు చిరునామా.

లేఖ రాసే వారికి పేరు, చిరునామాకు కింద ఎడమవైపు లేఖ అందుకునే వారి హోదా, పేరూ, చిరునామా రాస్తారు. వ్యక్తి అసలు పేరు రాయరు. ప్రభుత్వ

కార్యాలయానికి వ్యక్తిగత లేఖలాగా రాసే అర్ద అధికారిక లేఖలో మాత్రం లేఖ అందుకునే ఉద్యోగి అసలు పేరు రాస్తారు.

పిలుపు

అధికారిక ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాల్లో ఆర్యా అయ్యా/అమ్మా అనేవి ఎక్కువ ప్రాచుర్యంలో ఉన్నాయి. అర్థ ఆధికారిక లేఖల్లో మాత్రం ప్రియమైన శ్రీరామ్, ప్రియమైన సుధీర్ లాంటి సంభోధనలు ఉంటాయి.

విషయ సూచన

పిలుపు తర్వాత విషయానికి సంబంధించిన సంగ్రహ సూచన రాస్తారు. అర్థ అధికారిక లేఖలో విషయ సూచన ఉండదు. పిలుపు తర్వాత కామా (,) తప్పక ఉంటుంది.

ప్రధాన విషయం

విషయానికి సంబంధించి అంతకు ముందు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిగి ఉంటే, ఆ లేఖ సంఖ్య, తేదీ మొదలైన వాటిని పేర్కొని, మీ ఫలానా సంఖ్యగల లేఖలోని విషయంగా.... అనే విధంగా తొలి పేరాలో రాస్తారు. లేకుంటే విషయాన్నిపరిచయం చేస్తూ ప్రధాన విషయంలోని మొదటి పేరా సాగుతుంది. తరువాత పేరాలలో చెప్పదల్చుకున్న విషయం చెబుతారు.

ముగింపు

ముగింపులో 'భవదీయ' శబ్దం ఎక్కువ ప్రాచుర్యంలో ఉంది. అయితే అర్ధ అధికారిక లేఖల్లో 'మీ విశ్వాసపాత్రుడు' అనే ముగింపు ఉంటుంది.

సంతకం

'భవదీయ' శబ్దం కింద లేఖా రచయిత తన సంతకం చేస్తారు. సంతకం కింద విడి అక్షరాలతో సంతకం చేసిన వారి పేరు రాస్తారు. అప్పుడప్పుడు అసలు అధికారికి బదులు మరో అధికారి సంతకం చేస్తాడు. అలాంటి పరిస్థితుల్లో హోదాకి తరువాత 'తరపున' – అని రాస్తారు.

లేఖ చివర వివరాలు

లేఖ చివర ఎడమవైపున 'జతపరిచే కాగితాల' వివరాలు ఇస్తారు. ఇంకా కింద ఎడమవైపున టైపు చేసిన వ్యక్తి పేరును పొడి అక్షరాలతో పేర్కొంటారు.

7.9.4. సాంఘిక లేఖలు

వార్తా పత్రికల్లో ప్రచురితమయ్యే సంపాదకీయ లేఖలు, అభినందన పత్రాలు, ఆహ్వాన పత్రికలు, ఇలాంటివన్నీ సాంఘిక లేఖల కిందికి వస్తాయి. సాంఘిక ప్రయోజనాన్ని ఆశించేవి సాంఘిక లేఖలు. 1 సంపాదకునికి పాఠకుల లేఖలు ఈ లేఖల్లోని విషయం ఏ ఒక్కరికో సంబంధించి గాక సర్వ సామాన్యంగానో కనీసం ఒక వర్గం ప్రజల అభిప్రాయానికి అద్దంపట్టేదిగానో ఉంటుంది, విషయం సాధ్యమైనంత సంగ్రహంగా ఉంటుంది. పత్రికా లేఖలో 'మహాశయా' అనో, 'ఆర్యా' అనో పిలుపు ఉంటుంది. ఈ మధ్య ఈ పిలుపు తీసివేసి కొన్నిపత్రికలు లేఖలు ప్రచురిస్తున్నాయి. లేఖ చివరిలో సంతకంచేసి పేరూ, ఊరిపేరూ, చిరునామా రాస్తారు. సాధారణంగా పత్రికలకు పంపే లేఖల్లోని విషయాలు ఆహార సమస్య భాషా విషయం, రాకపోకలు మొదలైన వాటికి సంబంధించినవి. నఖలులోని భాష సర్వజన పఠనార్హంగా ఉండాలి. భాష శీర్షిక మొదలైన వాటికినీ మార్చి ప్రచురించే హక్కు సంపాదకులకు ఉంది. విషయాల్ని మార్చే హక్కు లేదు. రాసిన ఉత్తరాన్నిపరిచయం చేసే లేఖలో కుడివైపు పంపేవారి చిరునామా, తేదీ

రాస్తారు. దీనికి అనుబంధంగా లేఖా విషయం జత పరుస్తారు. ఈ లేఖలను బుక్ పోస్టులలో పంపవచ్చు. కవరుపైన 'బుక్ పోస్టు' అని రాస్తారు. వీటి కింద పత్రిక చిరునామా రాస్తారు. కింద కొన్ని నమూనాలున్నాయి. వీటిని ఆధారంగా తీసుకుని లేఖారచన చేసి, పత్రికలతో పరిచయం పెంచుకోండి. రాసిన ఉత్తరాన్ని పరిచయం చేసే లేఖ

అభ్యాసాలు చేయండి 2

ఒక దినపత్రిక సంపాదకునికి మీ స్థానిక సమస్య నొకదాన్ని తెల్పుతూ ఉత్తరం రాయండి

7.10 ముఖ్య విషయాలను గుర్తుంచుకుందాం

లేఖారచన వ్యక్తిగత, సామాజిక జీవితాలలో ప్రాముఖ్యం కలిగి ఉంది. ఉత్తరం రాసేవారి చిరునామా, తేదీ, పిలుపు, చెప్పదల్చుకున్నవిషయం, ముగింపు, సంతకం మొదలైనవి లేఖలోని భాగాలా వాటిని కొన్ని నియమాలననుసరించి రాయటం. వ్యాపార లేఖల్లో అవసరమైన విషయ వివరణ మాత్రమే ఉంటుంది. వ్యాపార లేఖలు సుదీర్ఘంగా ఉండవు. సందర్భశుద్ధి, సౌజన్యత, ఆత్మీయత, యధార్ధత అనేది వ్యాపార లేఖల్లో అవసరం. ముద్రించిన వ్యాపార సంస్థ చిరునామా, రెఫరెన్స్ నంబరు, తేదీ, ఉత్తరం అందుకునే వారి పేరు, చిరునామా, పిలుపు, ప్రధాన విషయం, ముగింపు, రాసేవారి సంతకం, హోదా జతపరచే పత్రాల వివరాలు అనేవి వ్యాపార లేఖాభాగాలు. ప్రభుత్వ సంబంధంగా జరిగే ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు అధికారిక లేఖలు యధార్థం, పరిపూర్ణత, స్పష్టత, సంక్షిప్తత అనేవి అధికారిక లేఖల్లో అవసరం. సాంఘిక ప్రయోజనాన్నిఆశించేవి సాంఘిక లేఖలు. ఈ రకమైన లేఖల్లో విషయం ఎక్కువ మందికి సంబంధించి ఉంటుంది. సంపాదకీయ లేఖలు, అభినందన పత్రాలు, పెళ్ళి పిలుపులు, సభలకు ఆహ్వానాలు మొదలైనవి సాంఘిక లేఖలు.

7.11 అభ్యాసాలకు మాదిరి. జవాబులు

అభ్యాసాలు చేయండి 1

ఉత్తరంలోని భాగాలు: 1. లేఖ కుడివైపు పై భాగంలో ఉత్తరం రాసే వారి చిరునామా, తేదీ 2. ఉత్తరం ఎడమవైపు ప్రత్యేక పంక్తిలో పిలుపు 3. రాయదలచుకున్న విషయాన్ని పిలుపుకు కింద కొంచెం కుడివైపుగా విషయ ప్రారంభం, విషయ వివరణ 4. ముగింపు – పరిచయమూ బాంధవ్యాలను బట్టి ఉత్తరం చివరిభాగంలో సంతకం చేయటానికి పూర్వం ప్రధాన విషయానికి కింద కుడివైపుగా చేసే ముగింపు 5. సంతకం - ముగింపు కింద కొంచెం కుడివైపుగా ఉత్తరం రాసే వారు చేసే సంతకం 6. ఉత్తరం ఉద్దేశించిన వారి విలాసం అంటే పూర్తిపేరు, చిరునామా.

-

అభ్యాసాలు చేయండి 2

కొత్తపల్లె
కడప,
జనవరి 23, 1988.

ఉదయం దినపత్రిక సంపాదకులు
తిరుపతి (ఆం.ప్ర).

ఉదయంలో ప్రచురణార్థం

ఆర్యా,

ఉదయంలో స్థానిక వార్తలకు ప్రాముఖ్యం ఇస్తున్నందుకు చాలా సంతోషం, ఈ ఏడాది కూడా వర్షాలు లేవు. రైతులు తాగేనీళ్లు లేక బాధపడుతున్నారు. పశువులు గడ్డిలేక అల్లాడి పోతుంటే, వాటి అవస్థలు చూడలేక అమ్మి, బెంగుళూరుకు లారీలకు ఎక్కిస్తున్నారు. రైతులకు పెరిగిపోతున్న అప్పుల సంగతి సరేసరి. మరి కొన్నేళ్లు ఇట్లాగే గడిస్తే రాయలసీమ ఎడారి అయిపోతుంది. ఊరూరికీ మీ విలేఖరులు వచ్చి మా కడగండ్లను అందరి దృష్టికి తీసుకొని రావాలి. ప్రజాభిప్రాయం అంటూ ఒకటి ఏర్పడితే అప్పుడైనా కళ్లు తెరిచి సమస్యలు పరిష్కారించడానికి. అందరూ ముందుకు వస్తారేమో!

భవదీయుడు

సం॥

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

అధ్యాయం 8 - అనువాదం (anuvAdaM)

విషయక్రమం

8.0 ఉద్దేశం
8.1 ప్రవేశిక
8.2 తుల్యార్థత
అభ్యాసాలు చేయండి 1
8.3 అనువాదంలోని సమస్యలు
8.3.1 నానార్దాలు
8.3.2 జాతీయాలు, నుడికారాలు
8.3.3. అపరిచిత వస్తువులూ, భాషనలూ
8.3.4 సాంస్కృతికమైన ఆచార వ్యవహారాలు
అభ్యాసాలు చేయండి 2
8.4 సృజనాత్మక సాహిత్యం : అనువాద సమస్యలు
అభ్యాసాలు చేయండి 3
8.5 అనువాదకులకు కొన్ని సూచనలు
అభ్యాసాలు చేయండి 4
ఆకలింపు ప్రశ్నలు
కొన్ని నమూనాలు
8.6 ముఖ్యవిషయాలను గుర్తుంచుకుందాం
అభ్యాసాలకు మాదిరి జవాబులు

8.0 ఉద్దేశం

అనువాదమంటే ఏమిటో, దాని లక్షణాలేమిటో అనువాదంలో ఎదురయ్యే సమస్యలేమిటో వాటిని ఎలా అధిగమించవచ్చో ఈ భాగంలో నేర్చుకోగలుగుతారు. ఈభాగం పూర్తయ్యేసరికి అనువాదంలోని సమస్యలను విశ్లేషించగలగటమే కాక అనువాదాలను చేయగలుగుతారు.

8.1 ప్రవేశిక

అనువాదం అన్న మాటకు అర్థం అనుకరించి చెప్పటం అని. అంటే అనుకరించటానికి ఒక మూలం ఉండాలన్న మాట. సాధారణంగా ఒక భాషలో ఉన్న విషయాన్ని మరొక భాషలోకి మార్చి చెప్పటం అని ఈ మాటను మనం అర్థం చేసుకుంటాము. మరొక భాషకి మార్చి చెప్పే విధానమే

అనువాద పద్ధతి. ఇది. ఎవరికోసం, ఎందుకోసం అనే అంశాలమీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

ఇక్కడ మీరు ఇంతకుముందు భాగంలో తెలుసుకున్న ఒక విషయం జ్ఞాపకం వచ్చి ఉండాలి. ఒక భాషలోనే తూచినట్టు అర్థం సరిపోయే రెండు పదాలు ఉండవని ఆ భాగంలో అనుకున్నాము. మరి వేరువేరు భాషలలో సమానార్థకం గల పదాలు ఉంటాయా? శాస్త్రం ప్రకారం చెబితే ఉండవనే అంగీకరించాలి: కాని వ్యవహారం నడుచుకోవడానికి అనువుగా సరిపెట్టుకోవడానికి దొరుకుతాయి. అందువల్ల

అనువాదం అసాధ్యమని వాదించవచ్చు. సాధ్యమే అని సమర్థించవచ్చు. సాధ్యమేనని మాట వరసకి అంగీకరించినా అందులో తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు, పడవలసిన కష్టాలు కూడా ఎక్కువే అని గుర్తించడం అవసరం.

అనువాదం జటిలమే కావచ్చు. ఆధునిక సమాజంలో అనువాద అవసరాలున్నాయి. ఆయా భాషా సమాజాల్లోని కళలకూ సంస్కృతికీ, శాస్త్ర విజ్ఞానానికీ సంబంధించిన సమాచారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు అనువాదాల రూపంలో తెచ్చుకుంటేనే సమాజాభివృద్ధి భాషాభివృద్ధి సాధ్యమవుతాయి.

వార్తా ప్రసార సాధనాలూ , విజ్ఞాన వ్యాప్తీ విస్తరించిన నేటి సాంకేతిక యుగంలో అనువాద సాహిత్యం చాలా ఎక్కువగా ప్రపంచంలోని చాలా భాషల్లో వెలువడుతోంది. యంత్ర సాధనాలద్వారా అనువాద ప్రయత్నాలు ప్రారంభమయ్యాయి. కంప్యూటర్ అనువాదం అనే మాటకూడా మన భాషలో ప్రవేశించింది. ఈ విషయాలు గమనిస్తే, అనువాదం మన భాషా జీవితంలో ఒక విడదీయరాని భాగమైందని మనం గుర్తించగలం,

8.2 తుల్యార్థత

ఒక భాషలోని విషయాన్ని మరొక భాషద్వారా చెప్పటం అనువాదం. ఇందులో ప్రధానమైనది 'విషయం'. విషయం అనే మాటను అర్థం, భావం, తాత్పర్యం మొదలైన పదాలద్వారా కూడా సూచించవచ్చు. విషయాన్ని వ్యక్తీకరించే మాధ్యమం భాష. విషయాన్ని"అట్లాగే' ఉంచి భాషారూపం మార్చడం అనువాదంలో జరిగేపని. దీనిని ఇట్లా వివరించవచ్చు:

విషయం

ఒక భాషద్వారా పదాలు, వాక్యాలు వ్యక్తీకరించిన → మరొక భాష ద్వారా వ్యక్తీకరించిన రెండవ

మొదటి భాష మూల భాష — భాష లక్ష్య భాష

ఇక్కడ విషయం సమానం కావటంచేత ఆ వేరువేరు భాషలలోని పదాలో వాక్యాలో మానార్థకాలుగా గ్రహించదగిఉంటాయి. దీనినే సంగ్రహంగా తుల్యార్థత అనవచ్చు. ఈ కింది ఉదాహరణ గమనించండి :

అది కుక్క = that is a dog

తెలుగులో రెండే మాటలు ఉన్నాయి. ఇంగ్లీష్ లో నాలుగు. ఇంగ్లీష్ లోని 1, 2, అనే మాటల అర్థం ఇచ్చే మాటలు తెలుగులో ఈ సందర్భంలో మనం ఉపయోగించటం లేదు. అయినా అర్థం అదే బోధపడుతున్నవి. "అది ఒక కుక్క అయి ఉన్నది అని 'ముక్కస్య ముక్కార్థం" చెప్పక్కర్లేదు. ఇట్లలాంటిదే మరొక ఉదాహరణ :

I have a pen = నా దగ్గర పెన్ను ఉంది.

అంటే మొదటి భాష (దీనినే మూల భాష అంటారు) లోని వాక్యం లేదా వాక్యాల అర్థాన్ని 'గ్రహించి' ఆ అర్థాన్ని రెండవ భాష (లక్ష్య భాష) కు సహజమైన పద్ధతిలో చెప్పాలి. అనువాద నైపుణ్యం ఇందులోనే కనబడుతుంది.

అభ్యాసాలు చేయండి -1

తుల్యార్థత అంటే ఏమిటి?

....
..
....
..
....
..
....
..
....
..

8.3 అనువాదంలోని సమస్యలు

ఏదో ఒక చిన్నమాటకానీ, వాక్యంకానీ తీసుకొని అనువాదం చేసేటప్పుడు ఇది ఏమంత కష్టమైన పనిగా కనబడకపోవచ్చు. కాని పెద్దఎత్తున అనువాదం చెయ్యటంలో రకరకాల కష్టాలూ సమస్యలూ ఎదురవుతాయి. ఈ సమస్యల స్వరూపం ఏమిటో ఆ సందర్బాలలో అనునయించదగిన పద్ధతులేమిటో ఇప్పుడు తెలుసుకుందాం.

8.3.1 నానార్థాలు

సందర్భాన్నిబట్టి ఒక పదానికి అర్థం ఏర్పడుతుంది అని ఇంతకుముందు మీరు తెలుసుకున్నారు.
ఉదాహరణకు bank, board అనే ఆంగ్లపదాలు తీసుకోండి.

He went the bank
He went the bank of river

పై రెండు వాక్యాలలోనూ మొదటి దానిలోbank ను (కథన సందర్భం వేరు కాకపోతే) డబ్బులు పెట్టుకునే లేవాదేవీలు జరిపే బ్యాంక్‌గా గ్రహించవచ్చు. రెండపదానిలో అది నది గట్టు, అంతకు మందునుంచి ఎవడో నది పరిసరాలలో ఉన్నట్లో తిరుగుతున్నట్లో చెపుతూ ఉండి ఆ సందర్భంలో మొదటి వాక్యం చెప్పి ఉన్నట్లయితే అప్పుడు దానిని నది గట్టుకిందనే అన్వయించుకోవాలి కదా.

కాబట్టి అనువాదం చేసేటప్పుడు నానార్దాలలో ఏ అర్థాన్ని గ్రహించి అనువాదం చేయవలసిఉంటుందో అనే అంశం నిమిత్తం సందర్భాన్ని పదిలంగా అర్థం చేసుకుని జాగ్రత్త వండాలి.
ఇదేవిధంగా board కొందరు సభ్యులు చేరి ఉన్న మండలి కావచ్చు; భోజనం కావచ్చు; (నల్ల) బల్లకావచ్చు, ప్రయాణ సాధనం ఎక్కటం కావచ్చు.

మూల భాష విషయంలోనే కాక లక్ష్య భాష విషయంలో కూడా ఈ జాగ్రత్త అవసరమే. మనం ఎన్నుకునే మాటకు ఇతర అర్థాల స్ఫూర్తి లేకుండా చూసుకోవాలి. మరీ ముఖ్యంగా అనిష్టార్థం కలగకుండా చూసుకోవాలి. దీనిని గూర్చి మళ్లీ ప్రస్తావించటం జరుగుతుంది.

8.3.2 జాతీయాలు - నుడికారాలు

ఒక్కొక్క భాషలో జాతీయాలూ, నుడికారాలూ ఒక్కొక్క రకంగా ఉంటాయని కూడా ఇంతకుముందు మీరు తెలుసుకున్నారు. విడివిడి పదాలిచ్చే అర్థాల సముదాయం

కాకుండా భిన్నమైన అర్థాన్ని మొత్తంమీద ఇచ్చే పద సముదాయం కదా జాతీయమంటే, మూల భాషలోని జాతీయాన్ని సరిగా అర్థం చేసుకోకపోతే అనువాదంలో అర్థం చెడుతుంది.

He is beating about the bush అంటే అసలు విషయానికి రాకుండా అవీ యివీ వ్యర్థమైన మాటలు చెబుతున్నాడని. ఈ జాతీయం అర్థం నరికా గ్రహించకపోతే వాడు. పొదచుట్టూ కొడుతున్నాడు లాంటి అర్థరహితమైన వాక్యం వస్తుంది. మూల భాషలోని జాతీయానికుండే అర్థాన్ని అటూ, ఇటూగా వ్యక్తం చేసే లక్ష్యభాష జాతీయాన్ని వాడితీరాలని కాదు – వాడగలిగితే అనువాదం సరళంగా అర్థబోధకంగా ఉంటుంది. దాపూలోనే ఉన్నదని చెప్పటానికి a stone's throw అని ఇంగ్లీష్ లో అంటే కూత వేటు దూరం అని మనం చెప్పుకోవచ్చు.

8.3.3 అపరిచిత వస్తువులు - భాషనలు

ఒక భాష మాట్లాడేవారికి పరికరాలలో ఉండే వస్తు, జీవజాలం మొదలయిన వాటికి పేర్లు ఉంటాయి. భిన్నమైన ప్రాంతంలో అటువంటి వస్తువులు, జీవులు మొదలైనవి లేని పక్షంలో అక్కడ మాట్లాడే భాషలో వాటికి పేర్లు ఉండవు - వారికి అవి అపరిచితం కాబట్టి. అటువంటి పరిస్థితులలో మొదటి భాషనుండి రెండవ భాషలోకి అనువాదం చెయ్యాల్సి వస్తే పదాలు లేకపోవటం వల్ల చిక్కు వస్తుంది. ఆ ఆస్టేలియాలో ఉండే కంగారూ కానీ ఆఫ్రికాలో ఉండే జీబ్రా జిరాఫీలు కానీ మనకు లేవు. కాబట్టి ఆ పేర్లనే మనం మన భాషలోకి ఎరువు తెచ్చుకోవలసి వచ్చింది. అయితే కొన్ని సందర్భాలలో మనకు సన్నిహితంగా తెలిసిన పోలికలున్న వస్తువులూ జీవులూ మొదలయిన వాటి పేర్లను వర్ణనాత్మకంగా మార్చుకొని, చేర్పులు చేసి ఉపయోగించటమూ కద్దు. ఉదాహరణకు చారల గాడిద లేదా గుర్రం అని జీబ్రాకూ, హిప్పోపొటామస్కు నీటిగుర్రమని వాడినవారు ఉన్నారు. అట్లాగే ఒంటెల పాలతో చేసే ఒక విధమయిన తీపి పదార్థం 'క్యూమిస్' దీనిని అర్థమయ్యేటట్లు 'క్యుమిన్ పాయసం' అని వివరించటమూ జరిగింది.

ఎరువు తెచ్చుకున్నా తెలిసిన పదాలే కొత్తగా మార్పు చేసి నూతన పదాలు సృష్టించుకున్నా భాషలో మార్పులు, విస్తృతి ఏర్పడతాయి. డెమోక్రసీ, ఫ్యూడలిజం, సోషలిజం, యూనివర్శిటీ వంటి నూతన భాషనలు కొత్తగా పరిచయమైనపుడు కూడా ఇదే విధంగా ప్రజాస్వామ్యం, భూస్వామ్య వ్యవస్థ, సామ్యవాదం, విశ్వవిద్యాలయం వంటి కొత్త పదాలు మన భాషలలో ఏర్పడినాయి.

8.3.4 సాంస్కృతికమైన ఆచార వ్యవహారాలు

ఒక్కొక్క సమాజానికి ఒక్కొక్క రకమైన ఆచార వ్యవహారాలూ, సంస్కృతీ అందుకు సంబంధించిన పదజాలమూ ఉంటాయి. అటువంటి ఆచార వ్యవహారాలూ , విశేషాలూ లేని సమాజ భాషలో ఆ పదాలు ఉండవు. అనువాదంలో ఇందువల్ల వచ్చే చిక్కులను సాంస్కృతిక అవరోధాలు అని అంటారు. ఉదాహరణకు ఆంగ్లేయులు మర్యాదపూర్వకంగా చెప్పుకునే 'గుడ్ మార్నింగ్' అన్నది ఉంది. ఏ 'సుప్రభాతం' అనో అనువాదం చేశామనుకోండి మనకు సుప్రభాతం అంటే దేవాలయాలలో దేవతలకు మేలు కొలుపుగా పఠించే శ్లోకాలే. అట్లాగే తెలుగువారికి పుష్పశయ్య అంటే పూలు చల్లిన పక్క దీనికి అనువాదంగా flower బెడ్ అంటే ఇంగ్లీషులో పూల మొక్కలు పెట్టడానికి తయారుచేసిన స్థలం అనే

దానికి అర్థం. మడిగట్టుకోవటం, అర్చన దేవాలయాలలోని వేర్వేరు సేవలు మొదలైన ఎన్ని పదాలను మరో భాషలోకి అనువాదం చేయటం కష్టమో ఆలోచించి చూడండి.

కానీ భాషలు వేరే అయినా ఇటువంటి వాటిని భారతీయ భాషలలో ఒకదాని నుంచి మరొక దానికి అనువాదం చెయ్యటం అంత కష్టం కాదు. సాంస్కృతికంగా సమానత ఉండటమే అందుకు కారణం. సాధారణంగా వర్ణనాత్మకంగానో వివరణ రూపంగానో ఈ సంప్రదాయాలను అన్య భాషలలోకి అనువాదం చెయ్యవలసి వస్తుంది. కొన్ని పదాలను యధాతథంగా ఎరువు తెచ్చుకోవటం కూడా అవసరం వస్తుంది. ఈ విధంగా ఇంగ్లీషు భాషలోకి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న ఎన్నో భాషలనుంచి పదాలు చేరాయి.

అభ్యాసాలు చేయండి 2

అనువాదంలో ఎదురయ్యే సమస్యలను 50 పదాల్లో పేర్కొనండి.

....
..
....
..
....
..
....
..
....
..
....
..
....
..
....
..
....
..
....
..

8.4 సృజనాత్మక సాహిత్యం - అనువాద సమస్యలు

ఇక్కడ అనువాదానికి సంబంధించిన మరొక ముఖ్యాంశాన్ని గమనించాలి. కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో విషయమే ప్రధానం. ఒక కొత్త బస్తీలో ఎక్కడికో పోవలసి ఉంది. గుర్తులు అడుగుతాము, చెబుతారు. ఆ భాష మనకు రాని భాష అయితే అనువాదం చేయించుకోవాలి. మనం పోవలసిన దారో, మలుపులూ , దూరమూ, గుర్తులూ అర్థమయితే చాలు. అక్కడ ఆ స్పష్టతకే ప్రాముఖ్యం. శాస్త్ర విషయాలలోనూ అంతే.

ఆంగ్లంలో నుంచి తెలుగు పత్రిక కోసం వార్తలు అనువాదం చేస్తున్నామని అనుకుందాం. ఇక్కడ స్పష్టతతో పాటుగా జాగ్రత్త

వహించవలసినది ఏ నాయకుడో అన్న మాటలకు సంబంధించిన అనువాదం. లేనిపక్షంలో ఆ నాయకుడు ఉద్దేశించిన అర్థం అపార్థానికీ, అపోహలకూ గురి కావచ్చు.

కథ, పద్యం, నాటకం, నవల వంటి సృజనాత్మక సాహిత్యం అనువాదం చేయటంలో ఉండే కష్టం వేరు. ఇందులో విషయం ఎంత ప్రధానమో దానిని చెప్పే ప్రయోజనం తీరు, శైలి అంతకన్నా ముఖ్యమైనవి. మాటల ఎంపిక ద్వారా, కూర్పు ద్వారా చెప్పేతీరు ద్వారా రచయిత తన పాఠకులలో ఒక అనుభూతిని సృజించటానికి ప్రయత్నిస్తాడు. కాబట్టి అనువాదకుడు కూడా సాధ్యమైనంత వరకు మూల రచయిత ప్రయత్నాన్ని అర్థం చేసుకొని అనువాదంలో స్వైతం ఆ అనుసరించవలసి ఉంటుంది. పదాలమీద శ్లేష, విరుపులు, సందిగ్ధంగా వాటిని కూర్పు జొయ్యటం వంటివి సాహిత్య రచనలలో కొంత ప్రయోజనం ఉద్దేశించి రచయితలు చేస్తారు. ఇటువంటివి దాదాపుగా అన్నీ అనువాదానికి లొంగనివే.

'ప్రతాపరుద్రీయం నాటకంలో పేరిగాడు కొన్నాళ్లు ఆకార సామ్యం బట్టి ప్రతాపరుద్ర మహారాజుగా వ్యవహరించాడు, తన అప్పటి వైభవం గూర్చి కోతలు కోస్తూ తన వాళ్లతో తాను రాజై ఆలయాలకు వాళ్లినపుడు నెత్తిన శఠగోపం పెట్టిన వైనం వివరిస్తూ 'సెప్పు నానెత్తిమీద ఎందుకుంచేవాల్లో అని పక్కవాడిని అడుగుతాడు. వాడు "ఏమో బుద్ధి రావడానికై ఉంటుంది" అంటాడు. "చెప్పు" అని పేరిగాడన్న మాటను క్రియా పదంగా కాక పాదరక్ష అన్న పదంగా అర్థం చేసుకోవటం వల్ల ఇక్కడ హాస్యం వచ్చింది. ఇంకొక భాషలోకి దీనిని మార్చటం ఎట్లా సాధ్యం? జూలియస్ సీజర్ అనే షేక్స్పియర్ నాటకం ప్రారంభంలోనే sole, soul అన్న పదాల మధ్య సామ్యాన్ని పురస్కరించుకొని కొంత సంభాషణ నడుస్తుంది. ఆ స్వారస్యాన్ని మరో భాషలోకి తేవటం కష్టం.

పానుగంటి వారి రాధాకృష్ణ నాటకంలో కృష్ణుని బాలకాకృతిని రాధ చూడగోరుతుంది. అప్పటికి కృష్ణుడు సత్యభాషను వివాహమాడి ఉన్న వయస్సు కాడు. కావాలంటే "మల్లీ చూడు. నేను నీవు కోరిన రూపంలోనే ఉన్నానో లేదో ముదిసిన మోటైన సత్యభామా వధూటి పతినో'' అన్నాడు. ఎవరు ఇక్కడ ముదిసి మోటైనది? సత్యభామా వధూటియా? ఆమె పతియా? ఎటుపడితే అటే, విరిచి చెప్పవచ్చు. సత్యభాష ఆ ముదిసినతనం తనకే అన్వయించుకొని, ఆ గ్రహించి కృష్ణునితో తగాదా పెట్టుకొన్నది. ఆ రూపంగా అంకంలోని కథ సాగుతుంది. ఇంత ప్రధానమైన తదనంతర కథను నడిపే ఈ సందిగ్ధత అనువాదంలోకి రావాల్సిందే కదా!

అభ్యాసాలు చేయండి 3

సృజనాత్మక సాహిత్యాన్ని అనువాదం చేసేటప్పుడు ఎదురయ్యే చిక్కులని 25 పదాల్లో తెలపండి.

....
..

....
..

....
..

....
..

....
..

....
..

....
..

....
..

8.5 అనువాదకులకు కొన్ని సూచనలు

అయితే సాహిత్యాన్ని ఒక భాష నుంచి మరొక భాషలోకి అనువాదం ఎక్కువమంది చేసే పకాదు. దానికి పాండిత్యం కావాలి, విమర్శన శక్తి కావాలి, సహృదయత కావాలి. అభ్యాసమూ ఉండాలి. , ఎక్కువ మందికి తటస్థ పడే అనువాదం విషయ ప్రాధాన్యం ఉన్న శాస్త్ర వ్యాసాలో, వార్తలో అటువంటివే. అనువాదం చేయాలనుకున్నవారికి ఎవరికైనా అభ్యాసం తప్పని సరి. అభ్యాసం చేసేటప్పుడు విధిగా గుర్తుంచుకోవాల్సిన కొన్ని అంశాలను ఇవ్వడు చూద్దాం.

i. మూల భాష, లక్ష్య భాష- రెండింటిలోనూ అధిక ప్రావీణ్యం ఉండటం మంచిది, మూల భాష | నుంచి అర్థం తప్పు లేకుండా గ్రహించగల పాటి ప్రావీణ్యమున్నా చాలు. రచన చేయవలసి ఉన్న లక్ష్య భాషలో మాత్రం సహజంగా ఒక అంశాన్ని స్పష్టంగా చెప్పగల నేర్పు ఉండాలి.

ii. మూలభాషలో ఉన్న ప్రతిపాదాన్ని పదబంధాన్ని(ఇతరత్రా అవసరమయితే తప్ప) విధిగా లక్ష్యలోనూ, ఆనువాదం చేసిపెట్టాలనుకోకూడదు. This is a dog అన్న ఉదాహరణ జ్ఞాపకం ఉంది కదా!

iii. ఒక్కొక్క భాషలో వాక్య రచన ఒక్కొక్క తీరుగా ఉంటుంది. I stopped at the shop while coming back from the office. అదే పద క్రమంలో అనువాదం చేస్తే తెలుగు భాషకు సహజం కాదు. while coming back from the office ఆఫీసు నుంచి తిరిగి వస్తూ at the shop షాపు దగ్గర; I stopped ఆగాను.I అన్న దానికి తెలుగులో అనిచోట్ల అవసరం కాదు. వాక్య ఖండాలను ఈ విధంగా ముందుకీ వెనకకీ మార్చుకోవటం తప్పనిసరి అమతుంది.

iv. అట్లాగే మూల భాషలోని క్రియాపదాలను క్రియాపదాలుగా, నామవాచకాలను నామవాచకాలుగా ఆ విధంగానే తర్జుమా చేసుకొనక్కరలేదు. మూలభాషలో వాక్య రూపం ఎట్లా ఉన్నా మనకు ముఖ్యమైనది లక్ష్యభాషలో సహజమయిన వాక్యరూపమే. ఇప్పుడిప్పుడు పత్రికలలో ఈ విషయమై మార్పులు వస్తున్నా – Rajiv informs the house అనే శీర్షిక లోక్ సభలో రాజీవ్ వెల్లడి అనో, Minister resign అన్నది మంత్రి రాజీనామా అనో ఈ విధంగా మార్పు పొందటం గమనించి ఉంటారు.

v. శాస్త్ర విషయాలు అనువాదం చేసేటప్పుడు కొన్ని కొన్ని పదాలకు- ముఖ్యంగా పారిభాషిక పదాలకు వెంటనే సమానార్థక పదాలు లభించక పోవచ్చు అటువంటి సందర్భాలలో అవసరమైతే వివరణ ఇచ్చి మూల భాషా

పదాలనే ఎరువు తెచ్చుకోవచ్చు. లేదా లక్ష్య భాషలోని పదాలను గాని పదబంధాలనుగాని ఎంపిక చేసుకొని జాగ్రత్తగా వాడితే కాలక్రమాన ఆ పదాలకు ఆ అర్థాలుఏర్పడి నిలబడి పోతాయి. అర్థంలో మార్పులు గూర్చి తెలుసుకొనేటప్పుడు ఈ విషయం సూచగా మీరు తెలుసుకున్నారు. "కపిల్ దేవ్ 47 పరుగులు చేసి ఔటైనాడు" ఉదాహరణకు ఈ వాక్యం చూడండి. 'పరుగులు' అన్న పదాన్ని ఈ అర్థంలో వాడటం 'ఇటీవలి కాలంలో వచ్చిందే. Runs అన్న ఇంగ్లీషుపదానికి ఇది అనువాదం. అనువాదంలో 'పరుగులు' అన్న మాటకు ఏర్పడిన అర్థమూ ఇంగ్లీషునుంచి వచ్చిందే, కాని 'ఔట్ కావటం' అనడంలో ఇంగ్లీషు పదాన్ని అట్లాగే తెలుగులోకి తెచ్చుకున్నాము. అనువాదంలో తెలుగు పదంకోసం వెతుక్కోలేదు.

కొత్త నాగరకతతో విజ్ఞానంతో. భాషలతో సన్నిహితత్వం ఏర్పడినప్పుడు ఇటువంటివి జరగడం మామూలే. పొగబండి, తవ్వోడ, విమానాశ్రయం, ఉన్నత పాఠశాల, (పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదలయిన మార్పులు ఎన్నో వచ్చినాయికదా!)

vi. అనువాదం చేసేముందు చేయవలసిన మూలభాషా రచన మొత్తం చదివి, ఒక అవగాహన ఏర్పరచుకోవటం అవసరం. అనువాదం చేసేటప్పుడు ఒక భావం సమగ్రంగా ఉండే భాగం-ఒకసారి. అది పదమే కావచ్చు. ఒక్క వాక్యమే కావచ్చు. లేదా కొన్ని వాక్యాల సముదాయమే కావచ్చు-యూనిట్‌గా గ్రహించి అనువాదం చాయ్యాలి. లక్ష్య భాషలో వాక్యాల రచన జరిగిన తరువాత పోగా పోగా కాగా, అందువల్ల....ఇటువంటి వాక్య సంధానకాలు అవసరమనిపిస్తే మూలంలో లేకపోయినా చేర్చుకోవచ్చు.

vii. మూల రచనలోని విషయాన్ని అనువాదంలోకి తెచ్చిన తరువాత లక్ష్య భాష రచనని మూలం అవతలకు నెట్టి చదివి చూసుకొని సహజంగా అనిపించడానికి అవసరమని తోచే చేర్పులు, మార్చులు చేయడం మంచిది.

నిజం మాట్లాడితే అనువాదం ఈనాడు ఎంతో ప్రాముఖ్యం సంపాదించుకోవడం వల్ల దీని పైన పరిశోధనలూ, వ్యాసాలూ, గ్రంథాలూ ఎన్నో వెలువడినాయి. దీనికి ఈనాడు ఒక పెద్ద శాస్త్ర ప్రతిపత్తి ఏర్పడింది.

అభ్యాసాలు చేయండి 4

అనువాద అభ్యాస సందర్భంలో గుర్తుంచుకోవాల్సిన అంశాలను 50 పదాల్లో రాయండి

....

....

....

....

....
..

....
..

ఆకళింపు ప్రశ్నలు

ఇక్కడ కింద ఇచ్చిన ఆంగ్ల పదాలను సందర్భాన్ని బట్టి అనువాదం చేయ్యటంలో ఏయే తెలుగు పదాలు సరిపోతాయో పట్టికగా రాసి చూడండి. (ఇంగ్లీషు-ఇంగ్లీషు డిక్షనరీ సహాయం తీసుకోండి)

ఉదాహరణ bright

తెలివితేటలుగల, మెరుగైన, అనుకూలమైన

bright light____

bright chances____

bright____

boy____

here to search____

self____

last____

circular____

daily____

impression____

never____

passage____

last____

ii) ఈ కింది వాక్యాలలోని నుడికారాన్ని అర్థంచేసుకొని తెలుగులోకి అనువాదం చేసి చూడండి:

ఉదాహరణ: The boy is the apple of his father's eye.

ఆ పిల్లవాడంటే తండ్రికి ప్రాణం

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

ఆ పిల్లవాడే తండ్రికి పంచప్రాణాలూనూ

ఆ పిల్లవాడిని తండ్రి కంటిపాపగా చూసుకుంటాడు.

(అ). He drank the beauty of the scene.
(ఆ). He drove a hard bargain
(ఇ). The boss is breaking a new assistant.
(ఈ). A conflict between haves and have nots
(a). He leaves his wife and two sons behind
(ఊ). Now that he is here, you may ask him.
(ఎ). It is not an open session
(ఏ). The cake is overdone,
(ఒ). The question of his future plagues him with doubt.
(ఓ) She twists him around her little finger.

iii) కింది వాక్యాలను ఇంగ్లీషులోకి అనువదించి చూడండి.
అ. మనం రోజూ చేసే పనులకు కావలసిన శక్తి మనకు ఆహారం నుంచి లభిస్తుంది.
ఆ. వీరేశలింగం నడిపిన ఉద్యమాలలో ప్రధానమైనది విధవా పునర్వివాహం.
లోకంలో తీవ్రమైన యుద్ధాలకు కారణం అయినది.
ఇ. వృక్షశాస్త్ర సంబంధమైన అధ్యయనానికి జానపద విజ్ఞానంలో చాలా అవకాశం ఉంది.
ఈ. మన సంస్కృతిని, మన భాషను, మన సాహిత్యాన్ని గూర్చి మనం పొగుడుకుంటూ కూర్చుంటే లాభం లేదు. మన భాషా మహిమను, మన సాహిత్య గరిమను ఇతర ప్రాంతీయ సోదరులకు తెలియజేయడం మన కనీస ధర్మం.
ఉ. సాంఘికశాస్త్రాలలో, ముఖ్యంగా రాజనీతి పాలనా శాస్త్రాలలో కనపడే అనేక పదాలకు పూర్తి అర్థం తెలిసినా తెలియకపోయినా పండితులనుండి పామర జనం వరకు వాటిని వాడుతూ ఉంటారు.
కొన్ని నమూనాలు
iv) ఈ కింద కొన్ని మూల భాషా రచనలు, వాటికి అనువాదాలు ఉన్నాయి. వాటిని పోల్చి చూసి, ఈ ఖండికలో చెప్పిన వివిధాంశాలకు అందులో ఉదాహరణలు గమనించండి.
అ. మూలభాష తెలుగు   లక్ష్యభాష ఇంగ్లీషు

మాక్లీ దుర్గం స్టేషను చాలా చిన్నది. అందులో ఒక చిన్న అంగడి తెరిచి ఉంటుంది. ఒక కుక్క అంగడి తెరిచినప్పుడల్లా అక్కడ తయారు. అంగడి ఎత్తుగా ఉంటుంది. కుక్క తన చూపు అంగడిలోని వళికలలో ఉన్న మిఠాయిమీద పడే అంత నమరేఖలో నుంచుని ఊర్ధ్వదృష్టితో తపస్సు చేస్తుంది. ఎపుడైనా వాడంగడి నరేటపుడైనా ఎవడైనా కొనుక్కునేటప్పుడైనా ఒక చిన్నముక్క జారి పడుతుందేమోనని ఎదురు చూస్తూ ఉంటుంది. వారానికో పదిరోజులకో గాని అట్లా ఎప్పుడూ పడదు.

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

(మా దుర్గంలో కుక్క విశ్వనాథ సత్యనారాయణ)

The station building also houses a petty shop that sells eatables of sorts. Whenever the shop was opened a mongrel approached it. It stood at a distance from when it could command a horizontal vision of the stuff displayed in open baskets. It seemed to meditate over them with concentration and raised looks. The anticipation of the mongreh that a bit of the stuff might fall down some time when the keeper adjusted his baskets or while transacted with a customer was very rarely rewarded.

[అనువాదం: భాగం రచయిత]

ఇ. మూలభాష ఇంగ్లీషు లక్ష్యభాష తెలుగు

The importance of electricity in agriculture and industrial development need hardly be stressed. With this in view a thermal power station with an ultimate capacity of 1080 MW has been established at new palvancha. In the first stage two units of 60 MW each were commissioned during 1966-67. In the second stage also another two units of 60MW each were commissioned 1967-68. During 1974-75 two units of 110 MW each were commissioned as part of the III stage of development. On the 7th October, 1977 the first unit of. the IVth stage with a capacity of 110 MW was commissioned with in a few months the second unit of this stage would also be commissioned thus rising the total installed capacity of the station to 680 MW. It may not be long before the Thermal Power station at Palvancha achieves the distinction of being a super Thermal station. With the easy availability of coal, it is also expected that another pit-head thermal station would be established at Manugurcoal mines in the near future.

(An article published in 1977)

వ్యవసాయరంగంలోనూ, పారిశ్రామికాభివృద్ధిలోనూ విద్యుచ్ఛక్తి ఎంత ప్రాముఖ్యం వహిస్తుందో చెప్పవలసిన పనిలేదు. అందువల్ల కొత్త పాల్వంచలో పూర్తిగా ముగిసేటప్పటికి 1080 మెగావాట్ల ఉత్పాదక సామర్థ్యం ఉండేటట్లు ఒక థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని నెలకొల్పడం జరిగింది. మొదటి దశగా 1966-67 లో ఒక్కొక్కటి 60 మెగావాట్ల సామర్థ్యంగల రెండు యూనిట్లను ప్రారంభింపజేశారు. రెండవ దశలో 1987-88 లో అరవయ్యేసి మెగావాట్ల సామర్థ్యంగల మరోరెండు యూనిట్లను పని ప్రారంభింప జేశారు. 1974-75 లో మూడవ దశగా 110 మెగావాట్ల సమర్థతగల యూనిట్లను రెండింటిని ప్రారంభించటం ద్వారా ఈ కేంద్రాన్ని మరింత విస్తరించటం జరిగింది. 1977 అక్టోబరు 7 న 110 మెగావాట్ల సామర్థ్యము గల ఒక యూనిట్ను తెరవడంతో నాల్గవదశకు చెందిన పని ఆరంభమైంది. కొద్దినెలలలోనే ఈ దశకింద రెండవ యూనిట్ పని ప్రారంభిస్తుంది. దీనితో మొత్తం 680 మెగావాట్ల సామర్థ్యం నెలకొల్పటం జరిగినట్లే. పాల్వంచలోని ఈ విద్యుత్ కేంద్ర.. సూపర్ థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం కావటానికి ఎక్కువకాలం పట్టకపోవచ్చు. ఇక్కడ బొగ్గు సులభంగా లభిస్తున్న కారణం చేత మణుగూరు బొగ్గుగనుల వద్ద అచిరకాలంలోనే మరొక పిట్ హెడ్ థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం నెలకొల్పటం కూడా జరగవచ్చునని ఆశించవచ్చు.

8.6 ముఖ్యవిషయాలను గుర్తుంచుకుందాం.

- ఒకభాషలో చెప్పి ఉన్న విషయాన్ని మరొక భాషలో చెప్పడాన్ని అనువాదం అంటారు.

- ఈనాటి యుగధర్మం వల్ల కష్టమైనా నిష్టూరమైనా అనువాదం తప్పనిసరి ప్రక్రియ ఎంతో ముఖ్యమైంది కూడాను.
- వేర్వేరు భాషలలోని రెండు రచనల మధ్యన తుల్యార్థం నెలకొల్పటమే అనువాదంలో జరిగేపని.
- ఒక్కొక్క పదానికి సందర్భాన్ని బట్టి వేరేవేరే అర్థాలు ఏర్పడుతుంటాయి. కాబట్టి మూలభాషలోని వేదాలను రచనను అర్థం చేసుకోవటంలో, లక్ష్య భాషలో తగిన పదాలతో వెల్లడించటంలో జాగ్రత్త అవసరం.
- లక్ష్యభాషకు అపరిచితమైన వస్తువులు, భావనలు, సాంస్కృతిక విశేషాలు మూల భాషనుంచి అనువాదం చేసి చెప్పటంలో ఎక్కువగా సమస్యలు ఉత్పన్నమౌతాయి. విషయ ప్రధానమయిన రచన అనువదించటం కంటె సృజనాత్మకత ఉన్న రచన అనువదించటం మరో సమస్యగా కనిపిస్తుంది.

అభ్యాసాలు చేయండి 1

అనువాదంలో విషయం మూలభాషలోనూ, లక్ష్యభాషలోనూ ఒకటిగానే ఉంటుంది. విషయం సమానం కాబట్టి ఆవేరువేరు భాషల్లోని పదాలో వాక్యాలో సమానార్థకాలుగా గ్రహించదగి ఉంటాయి. దీనినే తుల్యార్థత అంటారు. That is dog అనే ఇంగ్లీషు వాక్యానికి అది కుక్క అని తుల్యార్థం.

అభ్యాసాలు చేయండి. 2

అనువాదంలో ఎదురయ్యే సమస్యలు పదాలకున్న వేరువేరు అర్థాలవల్లా, జాతీయాలూ నుడికారాలవల్లా, అపరిచిత వస్తువులూ భావనల వల్లా, సాంస్కృతికమైన ఆచారాలలోని తేడాలవల్ల ఏర్పడతాయి.

ఉదాహరణకు:

bank - డబ్బులు పెట్టుకునే చోటు, నదిగట్టు అనువాదంలో సందర్భాన్ని చూసుకోవాలి.

a stone's throw కూతవేటు (జాతీయం)

Zebra జీబ్రా (అపరిచితవస్తువు)

Good morning తెలుగులో నమస్కారం ఉంది. శుభోదయం లేదు.

అభ్యాసాలు చేయండి 3

సృజనాత్మక సాహిత్యం కేవలం విషయ ప్రధానమైనది కాదు. చెప్పే ప్రయోజనం తీరూ, శైలీ దానిలో ప్రాధాన్యం వహిస్తాయి. సాహిత్య రచనల్లోని నుడికారాన్ని కాకుమనూ అనువాదంలో తేవటం చాలా కష్టమైన పని.

అభ్యాసాలు- చేయండి 4

అనువాద అభ్యాస సందర్భంలో గుర్తుంచుకోవలసిన అంశాలు:

1. మూలభాషలోని అర్థం తప్పులేకుండా గ్రహించగల సామర్థ్యాన్ని అలవరుచుకోవాలి.
2. ముక్కకు ముక్క అనువాదం అవసరంలేదు.
3. మూలభాషలోని వాక్యరచన తీరుతెన్నులను గ్రహించి లక్ష్యభాషలోని వాక్యనిర్మాణానికి అను 'గుణంగా అనువదించుకోవాలి.
4. శాస్త్రవిషయాల అనువాదంలో పారిభాషిక పదాలను యథాతథంగా వివరణ ఇచ్చి తీసుకోవచ్చు. అంటే ఎరువు తీసుకోవచ్చు, లేదా కొత్తమాటలను ఏర్పరచుకోవచ్చు

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

- Runs అనే మాటకు పరుగులు అని మనం తెలుగులో వాడినట్లు 5. అనువాదం చేసేముందు రచన అంతా చదివి విషయాన్ని గ్రహించాలి.

6. అనువాదం అయ్యాక, రచన లక్ష్యభాషకు సహజంగా ఉందో లేదో సరి చూసుకోవాలి.

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

అధ్యాయం 9 - కంప్యూటరులో తెలుగు వినియోగం(Computer lo teluguviniyOgaM)

విషయ క్రమం

9.0 ఉద్దేశం
9.1 ప్రవేశిక
9.2 కంప్యూటర్‌లో తెలుగు టైపింగ్ సామగ్రి (ఉపకరణాలు)
    9.2.1 శ్రీలిపి సాఫ్ట్‌వేర్
    9.2.2 అనూ ఫాంట్‌లు
    9.2.3 ఐలీప్ (ILEAP) & లీప్ ఆఫీస్ 2000
    9.2.4 యూనికోడ్ లో టైపు చేసే సాధనాలు
    9.2.4.1 ఖతి (Font)
    9.2.5 లేఖిని :
    9.2.6 బరహ:
    9.2.7 గూగుల్ ఇన్ పుట్ సాధనాలు:
    9.2.8 మాటలు చెబుతూ ఉంటే టైపింగ్ చేసే సాధనం: (Speech to Text or Voice typing tool):
    9.2.9 గూగుల్ డాక్యుమెంట్ వాయిస్ టైపింగ్ ఉపకరణం
    9.2.10 స్పీచ్ నోట్స్ ఉపకరణం:
అభ్యాసం చేయండి 1
9.3 తెలుగులో బ్లాగులు:
    9.3.1 బ్లాగుల్లో వివిధ రకాలు
    9.3.2 వినోదపు బ్లాగులు
    9.3.3 అభిరుచికి సంబంధించిన బ్లాగులు
    9.3.4 క్రీడలకు సంబంధించిన బ్లాగులు:
    9.3.5 పిల్లల పెంపకానికి సంబంధించిన బ్లాగులు:
    9.3.6 సమకాలీన అంశాలకు చెందిన బ్లాగులు:
    9.3.7 రాజకీయాలకు సంబంధించిన బ్లాగులు:
    9.3.8 పర్యావరణానికి సంబంధించిన బ్లాగులు :
అభ్యాసం చేయండి 2
9.4 అంతర్జాలంలో తెలుగు పుస్తకాలు:
    9.4.1 తెలుగు వెబ్ సైట్ లో కనిపించే విషయాలు:
    9.4.2 తెలుగు పుస్తక విక్రేతల వెబ్ సైట్ లు
    9.4.3 పుస్తకాలను దిగుమతి చేసుకొనే సాఫ్ట్‌వేర్ గూరీడర్:
అభ్యాసం చేయండి 3
9.5 ముఖ్యవిషయాలను గుర్తుంచుకుందాం

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

9.0 ఉద్దేశం

కంప్యూటర్ లో తెలుగు భాషను ఏ విధంగా ఉపయోగించవచ్చో ఈ విభాగంలో తెలుసుకుంటారు. కంప్యూటర్ లో తెలుగు టైప్ చేయడానికి ఉపయోగించే వివిధ రకాల సాఫ్ట్వేర్ల గురించి, బ్లాగులకు సంబంధించిన సమాచారం వివిధ రకాల బ్లాగులు, అంతర్జాలంలో లభించే వివిధ తెలుగు పుస్తకాల గురించి విపులంగా పరిశీలించగలుగుతారు.

9.1 ప్రవేశిక

తెలుగు సాంకేతిక నిపుణులు కంప్యూటర్లోకి తెలుగు సాఫ్ట్వేర్ లను ప్రవేశపెట్టిన తర్వాత ముద్రణా రంగంలో ఎన్నో నూతన మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. తెలుగులో సమాచారాన్ని అందిపుచ్చుకోవడం చాలా సులభమైంది. అంతర్జాలంలో తెలుగు చదివే పాఠకుల సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగింది. అన్ని వర్గాలకు చెందినవారు తెలుగు సాఫ్ట్వేర్ ఉపకరణాలను ఉపయోగించి కంప్యూటర్ను ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ఈ అధ్యాయంలో తెలుగు టైపింగ్కు సంబంధించిన సాధనాలు, బ్లాగుల సమాచారం, తెలుగుకు సంబంధించిన పుస్తకాల సమాచారం వివరించడం జరిగింది.

9.2 కంప్యూటర్లో తెలుగు టైపింగ్ సామగ్రి (ఉపకరణాలు):

కంప్యూటర్ లో తెలుగు టైపు చేయడానికి ప్రస్తుతం వివిధ రకాల ఉపకరణాలు(సాఫ్ట్వేర్లు). అందుబాటులో ఉన్నాయి ఈ ఉపకరణాలు అందుబాటులోకి రావడానికి చాలా కాలం పట్టింది. ప్రారంభంలో తెలుగుకు సంబంధించిన అంశాన్ని కంప్యూటర్ తెరపై ఆంగ్ల లిపిలో వ్రాసేవారు. ఈ పద్ధతిని RTS (రైస్ ట్రాన్సిలిటరేషన్ స్టాండర్డ్) అని పిలుస్తారు. ఈ పద్ధతిలో రాయడం వలన తెలుగువారికి లిపి తెలియకపోయినా భావం అర్థమయ్యేది. కొంతమంది ఫోనెటిక్ పద్ధతిలో రాసే ప్రయత్నం చేశారు. హ్రస్వ, దీర్ఘ అక్షరాలకు, అల్ప, మహా ప్రాణ అక్షరాలకు అనుగుణంగా ఆంగ్ల అక్షరాలను తెలుగు సంబంధిత అంశాన్ని టైపు చేయడానికి ఉపయోగించారు. ఇలా టైపు చేయడం సులభంగా ఉండేది. ఉదాహరణకు అబ్బాయి చాలా వాడు మంచివాడు అని టైపు చెయ్యడాని abbaayi chaalaa manchivaadu అని లేదా abbAyi chAlA manchivADu అని రాసేవారు. చాలా సంవత్సరాలు ఇలాగే కొనసాగింది. భావాన్ని వ్యక్త పరచడం కోసం ఈ విధానాన్ని పాటించడం వలన కొంతవరకు తెలుగు పాఠకులకు సౌకర్యం గానే ఉండేది. తర్వాత కాలంలో కొన్ని సంస్థలు తెలుగు అక్షరాలతో తెలుగులో టైపు చేసే ఉపకరణాలన్ని (సాఫ్ట్వేర్లను) అభివృద్ధి చేశారు. దీని ఫలితంగా ఆంగ్ల (ఫోనెటిక్ పద్ధతి) లిపిలో టైపు చేస్తే తెలుగులో అక్షరాలు కంప్యూటర్ పైన కనిపించడం ప్రారంభమైంది. కంప్యూటర్ వాడే వారికి ఈ పద్ధతి చాలా ఆసక్తికరంగా, ఉపయోగకరంగా కనిపించింది. abbaayi chaalaa manchivaadu అని ఆంగ్ల

(ఫోనెటిక్ పద్ధతి) టైపు చేస్తే తెలుగులో అబ్బాయి చాలా వాడు మంచివాడు అని కంప్యూటర్ పైన కనిపించేది.

9.2.1 శ్రీలిపి సాఫ్ట్‌వేర్:

మాడ్యులర్ ఇన్ఫోటెక్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలప్‌మెంట్ కంపెనీ, పూణే వారు భారతీయ భాషలకు సంబంధించిన శ్రీ లిపి సాఫ్ట్‌వేర్‌ను 1980-90 మధ్య కాలంలో అభివృద్ధి చేశారు. కంప్యూటర్లలో తెలుగు ఖతుల (ఫాంట్) వాడకానికి అవకాశం ఏర్పడింది. భారతీయ భాషలతో పాటు తెలుగులోనూ కొన్ని వందల ఖతులు వీరు అభివృద్ధి చేశారు. శ్రీలిపి కంటే పూర్వమే కంప్యూటర్లో తెలుగు ఖతులలో ముద్రణ కొనసాగుతున్నప్పటికీ శ్రీలిపి వాడకంలోకి వచ్చిన తర్వాత భిన్న ఖతులతో పుస్తకాలను, కరపత్రాలను ముద్రించడం కొంత సులభంగా మారింది. ఈ సాఫ్ట్‌వేర్ ను ప్రైవేటు సంస్థ అభివృద్ధి చేయడం వలన వీటి ఉపయోగానికి వినియోగదారులు ధర చెల్లించి కొనుగోలు చేసేవారు.

9.2.2 అనూ ఫాంట్లు:

1990 ప్రాంతంలో 'అనూ ఫాంట్లు' వచ్చాక కంప్యూటర్లలో తెలుగు ముద్రణా రూపమే మారిపోయింది. రకరకాల ఖతులను చాలా అందంగా రూపొందించారు. అనూ అక్షరాలు తెలుగు వారిని చాలా ఆకర్షించాయి. కరపత్రాలు, శుభలేఖలు, పుస్తకాలు కొత్త రూపురేఖలను సంతరించుకున్నాయి. తెలుగు DTP చేసే ఎంతోమంది అను సాఫ్ట్‌వేర్ పట్ల ఆకర్షితులయ్యారు. ఈ సాఫ్ట్‌వేరును చలనచిత్ర రంగం వారు, పెద్ద పరిశ్రమలు, సంస్థల పనుల కోసం ఉపయోగించేవారు.

తర్వాత కాలంలో క్రమంగా కంప్యూటర్ వాడే తెలుగు వారు అను సాఫ్ట్‌వేర్ ను ఉపయోగించడం మొదలుపెట్టారు. అయితే అను ఫాంట్లు యూనికోడ్ ఫాంట్లు కాకపోవడం వలన అంతర్జాలంలో వాడకానికి వీలు లేకుండా పోయింది. దీని ధర కొనడానికి చాలా ఎక్కువగా ఉండేది.

9.2.3 ఐలీప్ (ILEAP) & లీప్ ఆఫీస్ 2000:

భారత ప్రభుత్వ ఆధీనంలోని సెంటర్ ఫర్ డెవలప్‌మెంట్ ఆఫ్ అడ్వాన్స్‌డ్ కంప్యూటింగ్ (C-DAC) అనే సమాచార సాంకేతికత (IT) సంస్థ భారతీయ భాషల్లో సాఫ్ట్‌వేర్ అభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేసింది. భారతీయ భాషల్లో టైపింగ్ చేయడం కోసం రూపొందించబడినది ILEAP సాఫ్ట్‌వేర్. ఇందులో తెలుగుతో పాటు హిందీ, ఇంగ్లీషు, గుజరాతీ, మరాఠీ, కన్నడ, మలయాళం, ఒరియా, పంజాబీ, సంస్కృతం, తమిళం మొదలైన భాషలలో ఉపయోగించే అవకాశం లభించింది. వివిధ రకాలైన కీబోర్డు ద్వారా ఆంగ్ల లిపిలో టైపు చేస్తే కంప్యూటర్ తెరపై తెలుగు అక్షరాలు కనిపిస్తాయి. ఇందులో తెలుగు భాషకు సంబంధించి పది రకాల ఖతులు ఉన్నాయి. ఈ ILEAP సాఫ్ట్‌వేర్ లో టైపు చేసిన

సమాచారాన్ని మైక్రోసాఫ్ట్ వర్డ్ డాక్యుమెంట్‌లో కాపీ చేసుకోవచ్చు కానీ ప్రత్యక్షంగా టైపు చేయడానికి అవకాశం లేదు. ఈ సంస్థ వారే తర్వాత కాలంలో ILEAP సాఫ్ట్‌వేర్‌ను కొద్దిపాటి మార్పులతో LEAP OFFICE 2000 పేరుతో విడుదల చేశారు. లీప్ ఆఫీస్ 2000 ఇది Mithi.com Pvt. Ltd వారి సహకారంతో అభివృద్ధి చేశారు.

ఇందులో ఉన్న కొన్ని ముఖ్యమైన లక్షణాలు:

వినియోగదారులు చాలా సులభంగా ఉపయోగించగలరు.

టైప్ చేయడం తెలియని వారి కోసం ఆన్‌లైన్ యాక్టివ్ కీబోర్డ్ లేఅవుట్ ఉంది.

బహుభాషా స్పెల్ చెకర్ అందుబాటులో ఉంది.

భారతీయ భాషలలో డైరెక్ట్ గా ఈ-మెయిల్ సౌకర్యం

పర్యాయపద నిఘంటువు, అధికారిక భాషా నిఘంటువులు ఉన్నాయి.

భారతీయ భాషల్లో వెబ్ పేజీలను రూపొందించే సౌకర్యం ఉంది అని సాఫ్ట్‌వేర్ సంస్థవారు వారి వెబ్‌సైట్‌లలో పేర్కొన్నారు.

ఈ సాఫ్ట్‌వేర్‌కు కొన్ని పరిమితులు ఉన్నాయి. దీనిలో ఖతులు పరిమిత సంఖ్యలో ఉండడం, దీనిని ఎమ్‌మెస్ ఆఫీసులో నేరుగా ఉపయోగించ లేకపోవడం, DTP సాఫ్ట్‌వేర్‌లకు అనుకూలంగా లేకపోవడం మొదలైన సమస్యలు ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ ఇది చాలా మంచి సాఫ్ట్‌వేరు.

9.2.4 యూనీకోడ్ లో టైపు చేసే సాధనాలు :

9.2.4.1 ఖతి (Font)

కంప్యూటరు తెరపై టైపు చేసేందుకు ఉపయోగించే లిపిని ఆంగ్లంలో font అని అంటారు. ఫాంట్ అనే పదానికి తెలుగులో 'ఖతి' అనే మాటను ఉపయోగిస్తున్నారు. 'ఖతి' అనే పదాన్ని 'లిపి ఒక భాషను లిఖిత రూపంలో చూపించే సాధనం. స్థూలంగా చెప్పాలంటే ముద్రణలో లేదా కంప్యూటర్‌లలో భాష యొక్క అక్షరాలను చూపే శైలి' అని చెప్పవచ్చు. వివిధ రకాల ఫాంట్‌లు ఉన్నప్పటికీ తెలుగులో ప్రస్తుతం డైనమిక్ ఫాంట్‌లు, యూనికోడ్ ఫాంట్‌లు వాడుకలో ఉన్నాయి. అంతర్జాలంలో ఉన్న తెలుగుకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని చదవడానికి వెబ్‌సైట్ వారు వాడిన తెలుగు ఫాంట్ మనం ఉపయోగించే కంప్యూటర్ లో లేకపోయినప్పుడు ఆ ఫాంట్ ను దిగుమతి చేసుకొని, మన కంప్యూటర్ లో ఇన్ స్టాల్ చేసుకున్నా తరువాత వారి వెబ్‌సైట్ లోని సమాచారాన్ని చదవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అటువంటి వాటిని డైనమిక్ ఫాంట్ అని పిలుస్తున్నారు. వార్తా పత్రికలు, వివిధ అంతర్జాల సాహిత్య పత్రికలు ప్రత్యేకమైన ఫాంట్ ను ఉపయోగిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, సాక్షి వంటి పత్రికలు వారి సొంత ఫాంట్ తో వెబ్‌సైటును రూపొందించుకున్నారు.

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి కంప్యూటర్‌లో ఎటువంటి అదనపు ఫాంట్‌లు దిగుమతి లేకుండా ఆయా భాషలకు సంబంధించిన లిపిని ప్రత్యక్షంగా చదవడానికి అవకాశం ఉన్నటువంటి ఫాంట్‌లను యూనికోడ్ ఫాంట్‌లు అని పిలుస్తున్నారు. ప్రస్తుతం తెలుగులో దాదాపు 50కి పైగా యూనికోడ్ ఫాంట్ లు వాడుకలో ఉన్నాయి. యూనికోడ్ ఆధారిత ఆపరేటింగ్ సిస్టం అప్లికేషన్ ప్రోగ్రాంను మనం వాడుతూ ఉన్నట్లయితే భాషా సంబంధమైన ఇబ్బందులు అంతర్జాలంలో తొలగిపోతాయి. యూనికోడ్ ఫాంట్‌లకు ఉదాహరణలు: తెలుగులో టైప్ చేయడానికి మైక్రోసాఫ్ట్ వారి గౌతమి, అక్షర, అన్నమయ్య, చతుర, కోడ్ 2000, ధూర్జటి, గిడుగు, అమ్మ, కృష్ణ, అమృత, ఆత్రేయ, చందన, దేవా, ద్రౌపది, గోల్కొండ, కృష్ణ, పావని, ప్రియా, సంజన, సితార, స్వామి, వెన్నెల, గురజాడ, జిమ్స్, కనకదుర్గ, లక్కిరెడ్డి, లోహిత్, మల్లన్న, మండలి, నిర్మల, ఎన్టీఆర్, పెద్దన్న, పొన్నాల, పొట్టి శ్రీరాములు, రామభద్ర, రమణీయ, రామరాజ, రవి ప్రకాష్, భారతి, శ్రీ కృష్ణదేవరాయ, సుగుణ, శ్యామల, తెనాలి రామకృష్ణ, తిమ్మన, వాణి, వేమన మొదలైన ఫాంట్‌లు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

అంతర్జాలంలో ప్రాంతీయ భాషలను అవకాశం కలిగిన తర్వాత తెలుగు యూనికోడ్ ఫాంట్‌లకు అంతర్జాలంలో స్థానం లభించింది. అంతర్జాలంలో తెలుగు భాషను ప్రవేశ పెట్టిన తర్వాత తెలుగు భాషా వ్యాప్తి విశ్వవ్యాప్తం కావడంతో పాటు అంతర్జాతీయంగా గుర్తింపు లభించింది. తెలుగు భాషాభిమానులతో పాటు ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకొని తెలుగు ఫాంట్‌లను అంతర్జాలంలో అవకాశం కల్పించేలా చూశారు. యూనికోడ్ ఖతుల ప్రవేశం అంతర్జాల భాషా వినియోగాన్ని ప్రబలంగా మార్చి వేసింది.

9.2.5 లేఖిని :

లేఖిని అనేది తెలుగు లిపిని యూనికోడ్ ఫాంట్‌లో సృష్టించే ఒక వెబ్ ఉపకరణము. అంతర్జాలంలో తెలుగు టైపు చేయడానికి ఉపయోగపడే సులభమైన సాధనం. కంప్యూటర్‌తో అంతగా పరిచయంలేని వారు సులభంగా టైపు చేయగలుగుతారు. ఆంగ్ల లిపి టైపు టైపు చేస్తే సమాచారం తెలుగు లిపిలోకి (Unicode ఫార్మాట్‌లోకి) లేఖిని మారుస్తుంది. ఉదాహరణకు ఆంగ్లంలో amma అని టైపు చేస్తే తెలుగులో అమ్మ అని కంప్యూటర్ తెరపై కనిపిస్తుంది. ఇది యూనికోడ్‌లో టైప్ చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

9.2.6 బరహ:

బరహ సాఫ్ట్‌వేర్‌ను ను శేషాద్రివాసు చంద్రశేఖరన్ 1998లో రూపొందించారు. కంప్యూటర్‌పై భారతీయ భాషల్లో టైపింగ్ అవగాహన లేని ఎవరైనా కంప్యూటర్‌లో కన్నడ భాషను ఉపయోగించేందుకు వీలుగా ఉచిత సాఫ్ట్‌వేర్‌ను అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ సాఫ్ట్‌వేర్‌ను రూపొందించారు. తర్వాత కాలంలో హిందీ, మరాఠీ, సంస్కృతం, తమిళం, తెలుగు,

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

మలయాళం, గుజరాతీ, పంజాబ్, బెంగాలీ, అస్సామీ, ఒరియా వంటి ఇతర భారతీయ భాషలు జోడించబడ్డాయి. బరహ 1998 నుండి 2010 వరకు ఉచితంగా సాఫ్ట్‌వేర్‌ను అందించారు. తర్వాత కాలంలో చెల్లింపు సాఫ్ట్‌వేర్‌గా మారింది. బరహ ఫోనెటిక్ కీబోర్డ్ ద్వారా పనిచేస్తుంది. ఫోనెటిక్ కీబోర్డ్ ద్వారా భారతీయ భాషలన్నిటిలో యూనికోడ్ ఫాంట్‌లలో టైప్ చేయవచ్చు.

9.2.7 గూగుల్ ఇన్ పుట్ సాధనాలు:

గూగుల్ ఇన్ పుట్ సాధనాలు ఉపయోగించి ఎంఎస్ వర్డ్, అంతర్జాలంలోని బ్రౌజర్‌లలోనూ మరియు ఇతర ఫైల్స్ లోనూ తెలుగు భాషను టైప్ చేయవచ్చు ఇందులో టైప్ చేయడం చాలా సులభం google ఇన్ పుట్ సాధనాలు దాదాపు 15 భారతీయ భాషల్లో లభిస్తున్నాయి. google ఇన్ పుట్ సాధనాలు కంప్యూటర్ లో ఇన్ స్టాల్ చేసిన తర్వాత నచ్చిన డాక్యుమెంట్ పైన టైప్ చేయవచ్చు అలాగే అంతర్జాలం లోనూ టైపు చేయడానికి చాలా సులభంగా అవకాశం ఉంది ఇటువంటిదే మరొక మైక్రోసాఫ్ట్ ఇండిక్ లాంగ్వేజ్ ఇన్‌పుట్ టూల్. వీరు భాషా ఇండియా పేరుతో ముఖ్యమైన భారతీయ భాషల్లో టైపు చేయడానికి ఈ ఉపకరణాన్ని అభివృద్ధి చేశారు. ఇకపై ఈ ఉపకరణాన్ని కంప్యూటర్‌లు ఉపయోగించి సులభంగా లిప్యంతరీకరణ పద్దతి లో టైపు చేయవచ్చు. ఇది కూడా గూగుల్ ఇన్ పుట్ టూల్ లాగే పనిచేస్తుంది. ఈ ఉపకరణాన్ని ఉపయోగించి సులభంగా డాక్యుమెంట్ అంతర్జాలంలో టైపు చేయవచ్చు.

9.2.8 మాటలు చెబుతూ ఉంటే టైపింగ్ చేసే సాధనం: (Speech to Text or Voice typing tool):

ఇటీవల కాలంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పెరిగిన తర్వాత సాఫ్ట్‌వేర్ రంగంలో పలు మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. తెలుగు అక్షరాలు టైప్ చేయడానికి ఇబ్బంది పడిన సందర్భం నుంచి మాట్లాడుతూ ఉంటే ఆ మాటలు కంప్యూటర్ తెరపై కనిపిస్తాయి. ఇది చాలా విప్లవాత్మకమైన మార్పుగా చెప్పుకోవచ్చు. టైపింగ్ చేయడానికి ఎటువంటి అవగాహన లేకపోయినా కేవలం నోటి ద్వారా చెబుతూ ఉంటే మనకు కావలసిన సమాచారం కంప్యూటర్‌పై టైపు అవుతూ ఉంటుంది. గతంలో ఈ సౌలభ్యం కేవలం ఆంగ్లంలో మాత్రమే ఉండేది. ఇటీవల కాలంలో ఇటువంటి సౌకర్యం తెలుగులోనూ ఉంది.

9.2.9 గూగుల్ డాక్యుమెంట్ వాయిస్ టైపింగ్ ఉపకరణం

గూగుల్ డాక్యుమెంట్ లో మాట్లాడుతూ ఉంటే ఆ మాటలు కంప్యూటర్ తెర పైన కనిపిస్తాయి. ఇందుకు అవసరమైన సెట్టింగ్స్ ని కంప్యూటర్ లో మార్చుకోవాల్సి ఉంటుంది. అందుకోసం ముందుగా గూగుల్ డాక్యుమెంట్ ను ఓపెన్ చేయాలి. మెనూ బార్ లో ఉన్నటువంటి టూల్స్ లో క్లిక్ చేస్తే వాయిస్ టైపింగ్ అనే ఒక ఉపకరణం కనిపిస్తుంది. ఆ ఉపకరణం పైన క్లిక్ చేసిన

తర్వాత అక్కడ తెలుగును ఎంపిక చేసుకోవాలి. తర్వాత వాయిస్ టైపింగ్ బటన్ ను ఉపయోగించి తెలుగులో టైప్ చేయవచ్చు. మైక్రోసాఫ్ట్ ఆఫీస్ వర్డ్ డాక్యుమెంట్ లో ఏ విధంగా అయితే టైప్ చేసుకోవచ్చో అదే విధంగా గూగుల్ డాక్యుమెంట్లు తెలుగులో టైప్ చేసుకోవచ్చు.

9.2.10 స్పీచ్ నోట్స్ ఉపకరణం:

ఇటువంటిదే మరొక అంతర్జాల ఉపకరణం https://speechnotes.co/. స్పీచ్ నోట్స్ అనే అంతర్జాల ఉపకరణం మాటలను చెబుతూ ఉంటే తెరపైన కనిపిస్తూ ఉంది. తెలుగుతోపాటు పలు భాషల్లో మాట్లాడుతూ ఉంటే తెరపైన అక్షరాలు కనిపిస్తాయి. ఇది ఉచితం తో పాటు చెల్లింపు ఉపకరణంగానూ ఉంది. ఈ ఉపకరణానికి కొన్ని పరిమితులు ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ ఎటువంటి అవాంతరం లేకుండా తెలుగు భాషలో చెబుతూ ఉంటే అక్షరాలు పైన కనిపిస్తూ ఉంటాయి. ప్రస్తుతం ఉన్న వాటిలో అత్యంత సులభమైన, ఉత్తమమైన టైపింగ్ సాధనంగా పేర్కొనవచ్చు. ఇందులో ఆడియో రూపంలో వీడియో రూపంలో ఉన్న సంభాషణలు కూడా తెరపైన అక్షర రూపంలో మార్చుకుని సౌలభ్యం ఉంది. కాకపోతే ఈ సౌకర్యం కోసం కొంత డబ్బులు చెల్లించాలి.

పై రెండు ఉపకరణాలు యూనికోడ్ ఫాంట్ పద్ధతిలో అందుబాటులో ఉన్నాయి.

అభ్యాసం చేయండి 1

1. కంప్యూటర్ లో టైపు చేయడానికి ఉపయోగించే వివిధ సాఫ్ట్ వేర్ లను పేర్కొనండి

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

9.3 తెలుగులో బ్లాగులు:

బ్లాగు అనేది ఒక అంతర్జాల పుటలా కనిపించే దినచర్య పుస్తకము లేదా జర్నలుగా పేర్కొంటున్నారు. బ్లాగర్లు రోజువారీ అనుభవాలను, ఆలోచనలను బ్లాగులో రాసుకుంటారు. కొన్నిసార్లు ఇతరులు రాసే అవకాశం ఇస్తారు. బ్లాగు డిజిటల్ ప్రపంచంలో ఒక విప్లవం. ఇందులో ఛాయాచిత్రాలు, ఏదైనా అంశానికి సంబంధించిన ఈ విషయాన్ని పొందుపరచడం, వివిధ అంతర్జాల సైట్లకు సంబంధించిన వెబ్ లింక్లను పొందుపరచడం మొదలైన అంశాలు ఉంటాయి. ఒకరి ఇష్టానికి సంబంధించిన ఆలోచనలను వ్యక్త పరచడానికి బ్లాగులు అంతులేని అవకాశాలను తెరుస్తాయి. ఈ బ్లాగులను ఉచితంగా వివిధ వెబ్ సైట్లు అందిస్తున్నాయి. బ్లాగులో వచ్చిన సమాచారాన్ని వివిధ పద్ధతుల్లో మార్చుకోవడానికి పలురకాల సాఫ్ట్వేర్లు ఉన్నాయి. ఈ సాఫ్ట్వేర్లద్వారా విషయాన్ని సృష్టించడం, మార్చడం చాలా సులభం.

అంతర్జాలం ప్రజలకు అందుబాటులోకి వచ్చిన తర్వాత 1990ల మధ్యలో బ్లాగింగ్ నిర్దిష్ట రూపాన్ని సంతరించుకుంది. 1997లో జోర్న్ బార్గర్ అనే సాంకేతిక నిపుణులు వెబ్ లాగ్ అనే పదాన్ని ఉపయోగించారు. Peter Merholz అనే సాంకేతిక నిపుణులు 1999 కాలంలో మొదటిసారి బ్లాగును ఉపయోగించారని చెబుతారు. 1999 తర్వాత అనేక మంది సాంకేతిక నిపుణులు అంతర్జాలం ద్వారా బ్లాగులకు సంబంధించిన సాంకేతిక ఉపకరణాలు అభివృద్ధి చేశారు. సాంకేతిక ఉపకరణాల వలన బ్లాగింగ్ అనేది మరింత ప్రజాదరణ పొందింది. తర్వాత కాలంలో వివిధ సాంకేతిక సంస్థలు బ్లాగులకు సంబంధించిన వెబ్ సైట్లను అభివృద్ధి చేశారు.

21వ శతాబ్దంలో వివిధ రంగాలలో ఉన్నటువంటి ప్రముఖులతోపాటు సాధారణ వ్యక్తులూ తమ అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేయడానికి బ్లాగులను సాధనాలుగా ఉపయోగించడంతో ప్రధాన స్రవంతికి చెందినటువంటి వార్తా సంస్థలు బ్లాగర్ల ప్రభావాన్ని గుర్తించి, ముఖ్యమైన అంశాలను వారి వార్తా పత్రికల్లో ప్రచురించడం ప్రారంభించారు. బ్లాగులకు విశాల ప్రపంచం ఉంది. కంప్యూటర్ నిపుణులు, సాంకేతిక నిపుణులు , సాహితీవేత్తలు, రాజకీయ నాయకులు, ఉద్యమకారులు, పరిశోధకులు, విద్యార్థులు, ఫ్యాషన్ డిజైనర్లు, ఆర్థికవేత్తలు, కార్పొరేట్లు, వ్యవస్థాపకులు మొదలైన అన్ని వర్గాల వారు వారి అభిప్రాయాలను వ్యక్తపరచడం కోసం, ప్రచారం కోసం బ్లాగులను ఒక సాధనంగా ఉపయోగించుకుంటున్నారు.

ఒక వ్యక్తి తన బ్లాగ్ని వ్యక్తిగత డైరీగా, వివిధ అంశాలను ఒక చోట ఉంచిన ఫోల్డర్గా, రచయిత తాను రాసిన అంశాలకు పాఠకుల నుండి వ్యాఖ్యానం మరియు అభిప్రాయాన్ని ఆహ్వానించే ప్రచురణగా, ఎటువంటి ఫీడ్ బ్యాక్

ఆశించకుండా బ్లాగ్ సృష్టికర్త తన ఆలోచనలు, అభిప్రాయాలను ప్రచురించే సమాచార కరపత్ర ఉపకరణంగా మార్చుకోవచ్చు. బ్లాగ్ నిర్మాణం బ్లాగ్ పనితీరును తెలియజేస్తుంది. ఉదాహరణకు, పాఠకుని ఫీడ్‌బ్యాక్‌ని ఆహ్వానించే బ్లాగ్ డైలాగ్ అవుతుంది. కొన్ని సందర్భాలలో కరపత్రం లాగా పనిచేస్తుంది. మరికొన్ని సందర్భాలలో దినచర్య పుస్తకంలాగా బ్లాగు సృష్టికర్త స్వరానికి తోడుగా ఒక సమూహాన్ని సమకూరేలా చేయగలదు.

9.3.1 బ్లాగుల్లో వివిధ రకాలు

9.3.2 వినోదపు బ్లాగులు

బ్లాగుల ద్వారా వినోదం పొందడం చాలా సులభం .వినోదపు బ్లాగుల్లో సినిమా, టీవీ, రాజకీయాలు, క్రీడలు ఇతరులకు సంబంధించిన వినోద పరమైన సమాచారం ఎక్కువగా ఉంటుంది .ప్రముఖులకు సంబంధించినటువంటి సమాచారాన్ని అందించే విషయాలను హైపర్ లింక్ ద్వారా బ్లాగుల్లో పొందుపరుస్తారు .హైపర్ లింక్ ద్వారా ఆయా వ్యక్తులకు సంబంధించిన బ్లాగులను సందర్శించవచ్చు .ఇటువంటి బ్లాగులలో ఎక్కువగా ప్రముఖులకు సంబంధించిన విషయాలపై వ్యర్థ ప్రసంగాలు ఉంటాయి .ఇవి కేవలం పాఠకులకు వినోదాన్ని అందించే విషయాలు మాత్రమే ఉంటాయి .ప్రముఖులతో హాస్య సంభాషణలు, వ్యంగ్య కథనాలు, ఊహాగానాలు మొదలైనవి ఇందులో ఉంటాయి.

9.3.3 అభిరుచికి సంబంధించిన బ్లాగులు

అభిరుచికి సంబంధించిన బ్లాగులలో వివిధ వ్యక్తుల అభిరుచులను పాఠకులతో పంచుకునే ప్రయత్నం జరుగుతుంది. ప్రముఖుల అభిరుచులు ఇతరులకు స్ఫూర్తి నింపేలా ఉంటాయి. ఇందులో సాంకేతిక నిపుణులకు సంబంధించిన సమాచారం, ప్రముఖ వ్యక్తుల దైనందిన వ్యవహారాలు, కార్యకలాపాలు, వారి సూచనలను పాఠకులతో పంచుకోవడం మొదలైన అంశాలు ఉంటాయి. ఇందులో ఫ్యాషన్, సంగీతం, క్రీడలు, మరియు పుస్తకాలు మొదలైన అన్ని రకాలకు చెందినవారి అభిరుచులు ఈ బ్లాగుల్లో కనిపిస్తాయి.

9.3.4 క్రీడలకు సంబంధించిన బ్లాగులు:

క్రీడా అభిమానులకు సంబంధించి రూపొందించినవి క్రీడా బ్లాగులు. ఇందులో వివిధ రకాల క్రీడలకు సంబంధించిన అంశాలు, క్రీడాకారుల సమాచారం, విశ్లేషణ మొదలైన అంశాలు పాఠకులకు తెలియజేయడం కోసం రూపొందించిన బ్లాగులు. వివిధ దేశాల్లో ప్రముఖమైన క్రీడలకు సంబంధించినటువంటి సమాచారం ఈ బ్లాగులో లభిస్తుంది. ఈ బ్లాగులు వివిధ క్రీడలకు సంబంధించిన చారిత్రక సమాచారాన్ని, విశ్లేషణను పాఠకులకు అందించటం ద్వారా ఎంతో ప్రాచుర్యం పొందాయి. మిగిలిన బ్లాగులతో పోల్చినప్పుడు క్రీడలకు సంబంధించిన బ్లాగులకు పాఠకుల ఆదరణ కొంచెం ఎక్కువగానే ఉంటుంది. ముఖ్యంగా ఫుట్ బాల్, బేస్‌బాల్, బాస్కెట్

బాల్, రేసింగ్, క్రికెట్ కు సంబంధించిన సమాచారం అందిస్తున్న బ్లాగులకు మంచి ఆదరణ ఉంది. మనదేశంలో క్రికెట్ ఆటకు సంబంధించిన సమాచారానికి విపరీతమైన ఆదరణ ఉంది.

9.3.5 పిల్లల పెంపకానికి సంబంధించిన బ్లాగులు:

ఉమ్మడి కుటుంబ వ్యవస్థ నుంచి చిన్న కుటుంబం గా మారిన తర్వాత పిల్లల పెంపకం అనేది ఒక ప్రత్యేకమైన పనిగా మారింది. దంపతులు తల్లిదండ్రులు గా మారిన తర్వాత పిల్లలకు ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణాన్ని, సంబంధాలను నేర్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వారికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని ఇతరులకు తెలియజేయడం, తమ పిల్లల పెంపకం కోసం ఉపయోగపడే అంశాల కోసం ఇతరుల సమాచారాన్ని చూస్తూ ఉన్నారు. ప్రముఖ పత్రిక కథనం ప్రకారం కొన్ని వేల మంది తమ పిల్లల గురించి బ్లాగుల్లో తెలియజేస్తున్నారు. తల్లిదండ్రులు వారి పిల్లలతో ఉన్న అనుభవాలను పంచుకోవడం ద్వారా ఇతరులకు విజ్ఞానాన్ని అందించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ బ్లాగ్ లు రాసేవారు ఇతరుల సూచనలు, సలహాలు తీసుకోవడానికి కూడా సిద్ధంగా ఉంటున్నారు. చాలా ఆలోచనాత్మకంగా, చర్చకు అవకాశం ఉండేలా బ్లాగులు రాస్తున్నారు. కొంతమంది తల్లిదండ్రులకు ఈ బ్లాగులు ప్రత్యేకమైనవి. వారి పిల్లల కు చెందిన ముఖ్యమైన క్షణాలను, అనుభవాలను భద్రపరిచే సాధారణంగా చూస్తున్నారు.

9.3.6 సమకాలీన అంశాలకు చెందిన బ్లాగులు:

బ్లాగుల్లో ఎక్కువ శాతం సమకాలీన అంశాలపై శ్రద్ధ పెడుతున్నారు. తక్షణ సమాచారం, సంఘటనలను ఆయా సందర్భాను కూలంగా వ్యాఖ్యానిస్తూ పాఠకుల దృష్టిని ఆకర్షించే ప్రయత్నం చేస్తారు. ఇటువంటి బ్లాగుల్లో బ్లాగర్లు సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక అంశాలను వ్యాఖ్యానిస్తూ పాఠకుల దృష్టిని ఆకర్షించే ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటారు. ఈ బ్లాగుల్లో కథనాలు, వ్యాసాలు, సమీక్షలకు సంబంధించిన అంశాలు కనిపిస్తాయి. కొన్ని సందర్భాలలో వార్తా సంస్థలు తెలియని అంశాలు బ్లాగుల్లో చోటుచేసుకుంటాయి. చాలా ఆసక్తికరమైన వ్యాఖ్యానాలు, సమాచారం లభిస్తూ ఉంటుంది. కొంతమంది పాఠకులు వార్తా పత్రికలతో పాటు ప్రతిరోజు ఇటువంటి బ్లాగులను చూస్తూ ఉంటారు.

9.3.7 రాజకీయాలకు సంబంధించిన బ్లాగులు:

ప్రస్తుత కాలంలో అంతర్జాలం సామాన్యుడికి అందుబాటులోకి వచ్చింది. దీనివలన రాజకీయ చైతన్యం పెరిగిందని చెప్పవచ్చు. అంతర్జాలం రాజకీయాలను శాసించే స్థాయికి ఎదిగిందని కొందరు అభిప్రాయం. ఇటీవల కాలంలో రాజకీయ పార్టీలు వారికి సంబంధించినటువంటి సమాచారాన్ని సామాన్యులకు తెరవడానికి

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

అంతర్జాలాన్ని ఒక వాహికగా చేసుకున్నారు. వారి అభిప్రాయాలను తెలియజేయడం కోసం ఒక ముఖ్యమైన సాధనంగా ఉపయోగించుకుంటున్నారు. సామాన్యులు ముఖ్యమైన నేతలకు సంబంధించిన బ్లాగులను అనుసరిస్తూ ఉన్నారు. రాజకీయ నాయకులు పౌర సంబంధమైన చర్చలో పాల్గొనడం, అవసరమైనటువంటి నిధులను సేకరించడం, అవసరమైన ప్రజా ప్రతినిధులు ఎన్నుకోవడం కోసం, పౌరుల అభిప్రాయాలను సేకరించడం మొదలైన వాటి కోసం బ్లాగులను ఉపయోగిస్తున్నారు. ప్రజాస్వామ్యంలో కొంతమంది మేధావులు తమ అభిప్రాయాలను తెలియజేయడం కోసం, సమస్యలను రాజకీయ నాయకుల దృష్టికి తీసుకురావడం కోసం బ్లాగులను ఒక శక్తివంతమైన సాధనంగా చేసుకున్నారు. బ్లాగులను పరిశీలించినప్పుడు మిగిలిన బ్లాగుల కంటే రాజకీయాలకు సంబంధించిన బ్లాగులు ఎక్కువగా ఉన్నాయని చెప్పడం అతిశయోక్తి కాదేమో.

9.3.8 పర్యావరణానికి సంబంధించిన బ్లాగులు :

ప్రస్తుత సమాజంలో పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం ఎంతోమంది మేధావులు వారి గళం వినిపిస్తున్నారు. పర్యావరణంలో వస్తున్న మార్పులు మనిషి మనుగడకు ప్రమాదకరంగా ఉన్నాయని భావించి ప్రభుత్వాన్ని, ప్రజలను చైతన్యపరిచే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. సహజ వనరులను సంరక్షించడానికి, భవిష్యత్తు తరాల మనుగడకు కొత్త మార్గాలను కనుగొనడానికి ఎంతోమంది మేధావులు తమ పరిశోధనాత్మకమైన విషయాలను తమ బ్లాగుల్లో తెలియజేస్తున్నారు. వీరు నీరు, భూమి, ఆకాశం మొదలైనవి ఏ విధంగా కలుషితం అవుతున్నాయో తెలియజేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. పర్యావరణ బ్లాగులు సైన్స్ ఆధారిత విషయాలను ప్రోత్సహించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. పర్యావరణ బ్లాగర్లు తమ శక్తి మేరకు పాఠకులకు అవగాహన అందించే ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ మిగిలిన బ్లాగర్లు పొందినంత ఆదరణ వీరు పొందలేదనిపిస్తుంది.

అభ్యాసం చేయండి 2

1. వివిధ రకాల బ్లాగుల గురించి పరిచయం చేయండి.

   ....
   .
   ....
   .
   ....
   ....
   ..
   ....
   ....
   ..

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
..
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
..
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
..
……………………………………………………………………………………………
……………………………………………………………………………………………
..

9.4 అంతర్జాలంలో తెలుగు పుస్తకాలు:

ముద్రణ విప్లవం ద్వారా రచయిత సామాన్య పాఠకుడి దగ్గరికి చేరువైతే, అంతర్జాల విప్లవం సామాన్య పాఠకుడిని సైతం రచయితగా మార్చింది. ఈ అంతర్జాల విప్లవం వలన ఎంతో మంది సామాన్య పాఠకులు అతి తక్కువ కాలంలో ప్రసిద్ధమైన కవులుగా రచయితలుగా పేరు సంపాదించుకున్నారు. గతంలో పుస్తకాలను రచించిన రచయితలు వారి రచనలను పాఠకులకు చేర్చడం కోసం ఎన్నో వ్యయప్రయాసలకు గురయ్యారు. కానీ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం సామాన్యులకు అందుబాటులోకి వచ్చిన తర్వాత పుస్తకాన్ని పాఠకులకు చేర్చడం చాలా సులభంగా మారింది. పుస్తక ముద్రణ చేయడానికి ఆర్థిక వనరులు లేనివారు వారు రచించిన విషయాన్ని టైపు చేసి సాఫ్ట్ కాపీని అంతర్జాలంలో ఉంచడం ద్వారా ఎంతోమంది పాఠకులు ఆ రచన చదువుతున్నారు. ఇటీవల కాలంలో అంతర్జాలంలో పుస్తకాలను చదివే పాఠకుల సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగింది. అంతర్జాలం ద్వారా సాహిత్యంలో పెను మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. సాహిత్యం లిఖిత రూపంలో మాత్రమే కాకుండా, ఆడియో రూపంలోనూ, వీడియో రూపంలోనూ లభిస్తుంది. సాహిత్య విశ్లేషణ పద్ధతిలో కూడా మార్పు చోటు చేసుకుంది.

ప్రస్తుత పాఠంలో అంతర్జాలంలో లభిస్తున్న తెలుగు పుస్తకాలతో పాటు తెలుగులో లభిస్తున్న ఇతర అంశాలను గురించి వివరించడం జరిగింది. వెబ్సైట్లకు సంబంధించిన సమాచారం, ఆయా పుస్తకాలను డౌన్లోడ్ చేసుకోవడానికి అవలంబించవలసిన సులభమైన పద్ధతి, బ్లాగుల నిర్వహణ, తెలుగును టైపు చేయడానికి ఉపయోగించే సాఫ్ట్వేర్లకు సంబంధించిన వివరాలు ఉన్నాయి.

అంతర్జాలంలోని లభిస్తున్న పుస్తకాల సమాచారాన్ని బట్టి వాటిని కింది విధంగా విభజించవచ్చు.

ముద్రిత పుస్తకాలకు శాశ్వత రూపాన్ని కల్పిస్తున్నటువంటివి డిజిటల్ గ్రంథాలయాలు. ఈ డిజిటల్ గ్రంథాలయాలలో తెలుగు పుస్తకాలతో పాటు ఇతర భాషల పుస్తకాలు కూడా లభిస్తున్నాయి.

అలా మొదటిగా పేర్కొనదగిన డిజిటల్ గ్రంథాలయం. http://www.archive.org/. ఇందులో వివిధ భాషలకు సంబంధించిన పుస్తకాలు కొన్ని లక్షల సంఖ్యలో ఉన్నాయి. ఆంధ్రమహాభారతం నుంచి ఆధునిక సాహిత్యం వరకు అన్ని పుస్తకాలు ఇక్కడ లభిస్తున్నాయి. సాహిత్య పుస్తకాలతో పాటు సాహిత్యేతర తెలుగు పుస్తకాలు ఇందులో ఉంచారు. http://www.archive.org/.

పరిశోధక గ్రంథాలు లభించే వెబ్‌సైట్ https://shodhganga.inflibnet.ac.in. విశ్వవిద్యాలయాలలో పరిశోధక విద్యార్థులు సమర్పించిన సిద్ధాంత గ్రంథాలను అధ్యాయాలవారీగా పిడియఫ్ విధానంలో అందచేస్తున్న వెబ్‌సైట్. https://shodhganga.inflibnet.ac.in/. వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలకు చెందిన వందలాది పరిశోధనా గ్రంథాలు ఈ వెబ్‌సైట్‌లో ఉన్నాయి.

భక్తి సాహిత్య సంబంధిత పుస్తకాలు లభించే వెబ్‌సైట్ https://ebooks.tirumala.org. ఈ వెబ్ సైట్‌లు దాదాపు 1150 పుస్తకాలు ఉన్నాయి. అత్యంత ముఖ్యమైన భక్తి సాహిత్యం ఈ వెబ్‌సైట్‌లో లభిస్తుంది.
తెలుగులో ప్రముఖ కథా రచయిత కాళీపట్నం రామారావు మాస్టారు స్థాపించిన కథానిలయంలో వందల కథా సంపుటాలు ఉన్నాయి. ఆ పుస్తకాలన్నింటినీ స్కాన్ చేసి https://kathanilayam.com వెబ్‌సైట్‌లో ఉంచారు. తెలుగులో ప్రముఖ రచయితల కథలు, ప్రసిద్ధమైన కథలు చాలా వరకు ఉన్నాయి. రచయితల పేరుతో, పత్రికల పత్రికల పేర్లతో, పుస్తకాల పేర్లతో కథల సమాచారాన్ని వెబ్‌సైట్‌లో పొందుపరిచారు. ప్రభుత్వేతర సంస్థ ఇంతటి బృహత్తర కార్యం చేయడం పేర్కొనదగినటువంటిది.

వివిధ పుస్తకాలను స్కాన్ చేసి వెబ్‌సైట్‌లో ఉంచిన మరో సంస్థ సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రం. వీరు https://www.sundarayya.org/ అనే పేరుతో ఉన్న వెబ్‌సైట్‌లు కొన్ని వందల పుస్తకాలను స్కాన్ చేసి పెంచారు. చాలా విలువైన పుస్తకాలు ఈ వెబ్‌సైట్‌లో ఉన్నాయి. తెలుగు మరియు ఆంగ్లం లో ఉన్న పుస్తకాలను ఇందులో ఉంచారు.

తెలుగు పుస్తకాలను అందించడంతోపాటు నిఘంటువులను కూడా అందిస్తున్న టువంటి వెబ్ సైట్‌లు http://www.andhrabharati.com/dictionary, మరియు https://www.maganti.org/. www.andhrabharati.com ఇందులో సాహిత్యానికి సంబంధించినటువంటి వివిధ ముఖ్యమైన రచనలతో పాటు నిఘంటువులు కూడా ఉన్నాయి. ఇందులో దాదాపు 50 నిఘంటువులు ఒక చోట ఉండటం ప్రత్యేకమైన విషయంగానే పేర్కొనాలి.

ignou THE PEOPLE'S UNIVERSITY

కేవలం తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించిన వెబ్ సైట్/వెబ్ బ్లాగులు కూడా ఉన్నాయి. తెలుగు సాహిత్యపు వెబ్ సైట్/ వెబ్ బ్లాగుల్లో ఎక్కువగా కనిపించేవి సాహిత్య మాస పత్రికలే అని చెప్పవచ్చు.

వెబ్ సాహిత్య మాస పత్రికల్లో పేర్కొనదగినటువంటిది భూమిక స్త్రీవాద పత్రిక (http://bhumika.org) ఈ పత్రిక ముద్రిత రూపంతోపాటు వెబ్ బ్లాగును కూడా నిర్వహిస్తున్నారు.

కేవలం వెబ్ మేగజైన్ గా చెప్పుకునే వెబ్ సైట్లు/బ్లాగులు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. అందులో పేర్కొనదగినటువంటివి
పొద్దు (http://poddu.net),
ప్రజాకళ (http://prajakala.org),
ప్రాణహిత (http://www.pranahita.org),
కౌముది (http://www.koumudi.net),
రచన(http://www.rachana.net),
విపుల (http://www.eenadu.net/vipnew3/main1.asp),
చతుర http://www.eenadu.net/cha-pdf/chaturamain.asp),
సిలికానాంధ్ర వారి సుజనరంజని (http://www.siliconandhra.org/nextgen/sujanaranjani/july11),
బాలల పత్రిక చందమామ http://www.chandamama.com/lang/ index.phplng=TEL
కూడలి (http://koodali.org),
తేటగీతి (http://tetageeti.wordpress.com),
సాహితీ (http://saahitee.blogspot.com),
పుస్తకం.నెట్ (http://pustakam.net)
http://www.telugubooks.info/
http://www.andhraebooks.com వెబ్ సైట్ లలో ముఖ్యమైన వార పత్రికలు, తెలుగు నవలలు దొరుకుతున్నాయి.

9.4.1 తెలుగు వెబ్ సైట్ లో కనిపించే విషయాలు:

1. ఇవి మాస పత్రికలు కావడం వలన పూర్వపు ముద్రిత మాస పత్రికలు అనుసరిస్తున్న విధానాన్ని అనుసరించి కథ, వ్యాసం, కవిత్వం అనే పద్ధతిలో వెబ్ పత్రికను రూపొందిస్తున్నారు. కొన్ని పత్రికల్లో నవలల్ని వివిధ భాగాలుగా విభజించి నెలవారీగా అనుసరిస్తున్నారు.
2. మరికొన్ని వెబ్‌బ్లాగులు తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించిన సమాచారంతో పాటు ఇతర సమాచారాన్ని కూడా తెలియచేస్తున్నాయి.
3. వీటితో పాటు రచనలపైన సాహిత్య చర్చ కొనసాగిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ప్రముఖ విమర్శకులు కూడా ఈ బ్లాగుల్లో తమ రచనలను పెడుతున్నారు. ఇక్కడ పుటల పరిమితి లేకపోవడం వలన రచయిత తన అభిప్రాయాలను పూర్తిగా వ్యక్తం

చేయగలుగుతున్నాడు. వీటితో పాటు ఆ రచనపై వచ్చే ఇతర విమర్శలను కూడా అక్కడే ఉంచడం వలన ఎప్పుడైనా ఆ అంశంపై చర్చ జరిపే వీలుంది. మరికొన్ని వెబ్ సైట్ లలో పలు ఇతర భాషలతో పాటు తెలుగు భాషకు సంబంధించిన సమాచారంతో పాటు తెలుగు సాహిత్య పుస్తకాలు కూడా ఉన్నాయి.

9.4.2 తెలుగు పుస్తక విక్రేతల వెబ్ సైట్ లు

తెలుగు పుస్తకాల సమాచారాన్ని అందించే వెబ్ సైట్లు కూడా ఉన్నాయి. హైదరాబాద్ బుక్ ట్రస్ట్ (http://hyderabadbooktrust.blogspot.com) వారు ప్రచురించిన పుస్తకాలను వారి బ్లాగులో ఉంచడమే కాకుండా ఆయా పుస్తకాల విషయాన్ని క్లుప్తంగా వివరించడంతో పాటు సాహితీవేత్తల చర్చను కూడా కొనసాగిస్తున్నారు. ఈ విధానం వల్ల వారు ప్రచురించిన పుస్తకాలు, తాజా పుస్తక ముద్రణల సమాచారం తెలుస్తుంది. వీటితో పాటు అజో-విభో- కందాళం ఫౌండేషన్ వారి వారి వద్ద లభిస్తున్న తెలుగు పుస్తకాలను http://www.avkf.org/ అనే వెబ్ సైట్ లో ఉంచారు. ఇందులో వారి వద్ద లభించే ప్రతి పుస్తకంలోని సారాంశాన్ని తెలియచేశారు.

9.4.3 పుస్తకాలను దిగుమతి చేసుకొనే సాఫ్ట్వేర్ గూరీడర్ః

గూగుల్ వెబ్ సర్చ్ ఇంజన్ లో బుక్స్ అనే లింక్ మీద క్లిక్ చేస్తే పలు పుస్తకాలు కనిపిస్తాయి. అందులో కొన్ని తెలుగు అని టైప్ చేస్తే తెలుగు పుస్తకాలు కూడా కనిపిస్తాయి. అయితే గూగుల్ లో కనిపించే ఈపుస్తకాలను పూర్తి పుస్తకాన్ని చదవటానికిగానీ లేదా దిగుమతి చేసుకోవడానికిగానీ కుదరదు. అందుకోసం gooreader అనే ప్రత్యేక సాఫ్ట్వేర్అవసరం ఈ సాఫ్ట్వేర్ఇంటర్నెట్ లో ఉచితంగా లభిస్తుంది. దీని ద్వారా పుస్తకాన్ని మొత్తం చదవవచ్చు. ఈ సాఫ్ట్వేర్ద్వారా పుస్తకాలను దిగుమతి కూడా చేసుకోవచ్చు. కానీ ఈ సాఫ్ట్వేర్కోసం దాదాపు రూ. 900 చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఈ ధర కొందరు వ్యక్తులకు అంత పెద్ద మొత్తం కాకపోవచ్చు. లేదా పలుమరు కలిసి ఈ సాఫ్ట్వేర్ను కొనడం వలన చాలా ఉపయోగం ఉంటుంది. ఈ సాఫ్ట్వేర్ను ఇంటర్నెట్ ద్వారానే కొనుగోలు చేయవలసి ఉంటుంది. ఈ సాఫ్ట్వేర్ద్వారా కూడా పలు తెలుగు పుస్తకాలను డౌన్ లోడ్ చేసుకోవచ్చు.

వీటితో పాటు తెలుగు ప్రముఖ పత్రికలన్నీ కూడా ఇంటర్నెట్ ఎడిషన్ లు నెట్ లో ఉంచుతున్నాయి. అన్ని పత్రికల్లో కూడా పిడియఫ్ పద్ధతిలో సమాచారాన్ని అందిస్తున్నాయి. వీటితో పాటు ప్రతి సోమవారం రోజు సాహితీ పరమైన అంశాల చర్చజరుగుతూ ఉంది. వీటితో పాటు పత్రికల్లో వచ్చే ఆదివారం అనుబంధంలో సాహిత్య విషయాల కోసం ప్రత్యేక పుటలను అన్ని పత్రికలు కేటాయిస్తున్నాయి. ఈ సమాచారం కూడా ఇంటర్నెట్ లో లభిస్తుంది.

ప్రతివారం పత్రికల్లో తెలుగులో వెలువడిన కొత్త పుస్తకాల పరిచయం వస్తుంది. ప్రతి పత్రిక సగటున ఆరు పుస్తకాలను పరిచయం చేస్తూ ఉంది. అన్ని

పత్రికల్లో వస్తున్న కొత్త పుస్తకాల పరిచయాన్ని బట్టి సగటున వారానికి 50 పుస్తకాలు పరిచయం అవుతున్నాయి. పత్రికల్లో పరిచయం కాని పుస్తకాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. చాలా మంది సాహిత్య వేత్తలు లాభాపేక్ష లేకుండా తమ పుస్తకాలు ముద్రించే వారు ఉన్నారు. చాలా మంది తమ పుస్తకాలను కొద్దిమందికి ఉచితంగా కూడా ఇస్తుంటారు. కొంతకాలం తరువాత కొన్ని పుస్తకాలు పుస్తక విక్రేతల దగ్గర కూడా లభించవు. ఒక వేల ఎక్కడన్న గ్రంథాలయంలో ఉన్నా అవి కూడా కనిపించవు. చివరికి ఒక వేళ ఏదైనా ముఖ్యమైన పుస్తకం అవరమైతే అది దొరకడం లేదు అని చెప్పవలసిన పరిస్థితి. ఈ సమస్యలన్నిటికీ ఇంటర్నెట్ పరిష్కారం చూపుతుంది. ఈనాడు తమ పుస్తకాలను ముద్రించాలనుకునే వారు చాలా మంది ఉన్నారు. వారి పుస్తకాలను వారే టైప్ చేయకపోవచ్చు. ఇతరులు టైప్ చేసిన తరువాతనే ముద్రిస్తారు. టైప్ చేసినవారు టైప్ చేసిన సమాచారాన్ని అంతా కూడా పిడియఫ్ పద్ధతిలో సిడిలోకి మనకు ఇస్తారు. ఆ పుస్తకపు సాఫ్ట్ కాపీని మనం ఇంటర్నెట్ లోకి అప్ లోడ్ చేయడం చాలా సులభమైన పద్ధతి. ముఖ్యంగా WWW.ARCHIVE.ORG అనే వెబ్ సైట్ లోని పుస్తకాలను డౌన్ లోడ్ చేసుకోవడానికి కానీ, అప్ లోడ్ చేయటానికికానీ ఎటువంటి రుసుము చెల్లించక్కర్లేదు. కొన్ని వేల తెలుగు పుస్తకాలు ఈ వెబ్ సైట్ లో లభిస్తున్నాయి. ఈ వెబ్ సైట్ లోకి పుస్తకాలను అప్ లోడ్ చేయటం కూడా చాలా సులభం. అందుకోసం ఆ వెబ్ సైట్ లో రిజిష్టర్ చేసుకోవాలి. ఇది కూడా మెయిల్ ఐడిని సృష్టించినంత సులభం. తరువాత వారు సూచించినట్లుగా పుస్తకాన్ని అప్ లోడ్ చేయాలి.

అభ్యాసం చేయండి-3

1. తెలుగులో పరిశోధన గ్రంథాలు లభించే వెబ్సైట్ల గురించి తెలియజేయండి.

   ....
   .
   ....
   .
   ....
   ....
   ..
   ....
   ....
   ..
   ....
   ....
   ..

....
....
..
....
....
..
....
....
..

9.5 ముఖ్యవిషయాలను గుర్తుంచుకుందాం

- కంప్యూటర్‌లోకి తెలుగు సాఫ్ట్‌వేర్ల ప్రవేశం తర్వాత ముద్రణా రంగంలో ఎన్నో నూతన మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి.
- కంప్యూటర్లలో తెలుగు వాడకం తరువాత అంతర్జాలంలో తెలుగు పాఠకుల సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగింది.
- పుస్తకాలు అంతర్జాలంలో ఉంచడం వలన అక్షరానికి శాశ్వతత్వం చేకూరింది.
- తెలుగు భాషను ఆంగ్ల లిపిలో కంప్యూటర్ తెర పైన రాసే స్థితి నుంచి మాట్లాడుతూ ఉంటే కంప్యూటర్ తెర పైన తెలుగు కనిపించే స్థాయికి చేరడం ముదావహం.
- ప్రస్తుతం తెలుగులో అరడజనుకు పైగా యూనికోడ్ ఫాంట్ లో టైప్ చేసే సాఫ్ట్ వేర్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి.
- ప్రస్తుతం ముద్రణలో ఉన్న సాహిత్య పత్రికలతో సమానంగా అంతర్జాల సాహిత్య పత్రికలు పాఠకుల అభిమానాన్ని చూరగొన్నాయి.
- ప్రతిరోజు కొన్ని వందల పుటల తెలుగు సమాచారం అంతర్జాలంలోని నిక్షిప్తం అవుతూంది.
- తెలుగులోనూ ప్రముఖ బ్లాగర్లు సమాచారం పాఠకులకు లభిస్తుంది.
- కొన్ని వేల పుస్తకాలు అంతర్జాలంలో లభిస్తున్నాయి. తెలుగు ప్రాంతం గ్రంథాలయాలను లభించని చాలా అరుదైన పుస్తకాలు అంతర్జాలంలో లభించడం విశేషం.

అభ్యాసాలకు మాదిరి జవాబులు

అభ్యాసం చేయండి 1

కంప్యూటర్ లో తెలుగు టైపు చేయడానికి ప్రస్తుతం వివిధ రకాల ఉపకరణాలు(సాఫ్ట్‌వేర్లు). అందులో కొన్ని సాఫ్ట్‌వేర్లు ఉచితంగా లభించేవిదికాగా, మరికొన్నింటిని డబ్బు చెల్లించి కొనుగోలు చేయవలసి ఉంటుంది.

శ్రీలిపి మరియు అనూ ఫాంట్ సాఫ్ట్‌వేర్‌లు

మాడ్యులర్ ఇన్ఫోటెక్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలప్‌మెంట్ కంపెనీ, పూణే వారు భారతీయ భాషాలకు సంబంధించిన శ్రీ లిపి సాఫ్ట్‌వేర్‌ను 1980-90 మధ్య కాలంలో అభివృద్ధి చేశారు. ఈ సాఫ్ట్‌వేర్‌ను ఉపయోగించి డైనమిక్ ఫాంట్ లో టైపు చేయవచ్చు. ఇటువంటిదే మరొక సాఫ్ట్‌వేర్ అనూ ఫాంట్‌లు. తెలుగు DTP చేసేవారు, చలనచిత్ర రంగం వారు, పెద్ద పరిశ్రమలు, సంస్థల పనుల కోసం ఉపయోగించేవారు.

ఐలీప్ (ILEAP) & లీప్ ఆఫీస్ 2000:

భారత ప్రభుత్వ ఆధీనంలోని సెంటర్ ఫర్ డెవలప్‌మెంట్ ఆఫ్ అడ్వాన్స్‌డ్ కంప్యూటింగ్ (C-DAC) అనే సమాచార సాంకేతికత (IT) సంస్థ భారతీయ భాషల్లో సాఫ్ట్‌వేర్ అభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేసింది. భారతీయ భాషల్లో టైపింగ్ చేయడం కోసం రూపొందించబడినది ILEAP సాఫ్ట్‌వేర్. ఇందులో తెలుగుతో పాటు హిందీ, ఇంగ్లీషు, గుజరాతీ, మరాఠీ, కన్నడ, మలయాళం, ఒరియా, పంజాబీ, సంస్కృతం, తమిళం మొదలైన భాషలలో ఉపయోగించే అవకాశం లభించింది. . ఈ సంస్థ వారే తర్వాత కాలంలో ILEAP సాఫ్ట్‌వేర్‌ను కొద్దిపాటి మార్పులతో LEAP OFFICE 2000 పేరుతో విడుదల చేశారు. లీప్ ఆఫీస్ 2000 ఇది Mithi.com Pvt. Ltd వారి సహకారంతో అభివృద్ధి చేశారు.

యూనికోడ్ లో టైపు చేసే సాధనాలు :

లేఖిని:

లేఖిని అనేది తెలుగు లిపిని యూనికోడ్ ఫాంట్‌లో సృష్టించే ఒక వెబ్ ఉపకరణము. అంతర్జాలంలో తెలుగు టైపు చేయడానికి ఉపయోగపడే సులభమైన సాధనం. కంప్యూటర్‌తో అంతగా పరిచయంలేని వారు సులభంగా టైపు చేయగలుగుతారు. ఆంగ్ల లిపి టైపు టైపు చేస్తే సమాచారం తెలుగు లిపిలోకి (Unicode ఫార్మాట్‌లోకి) లేఖిని మారుస్తుంది. ఉదాహరణకు ఆంగ్లంలో amma అని టైపు చేస్తే తెలుగులో అమ్మ అని కంప్యూటర్ తెరపై కనిపిస్తుంది. ఇది యూనికోడ్‌లో టైప్ చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

బరహ:

బరహ సాఫ్ట్‌వేర్‌ను ను శేషాద్రివాసు చంద్రశేఖరన్ 1998లో రూపొందించారు. కంప్యూటర్‌పై భారతీయ భాషల్లో టైపింగ్ అవగాహన లేని ఎవరైనా కంప్యూటర్‌లో తెలుగు భాషలో టైపు చేయవచ్చు.

గూగుల్ ఇన్ పుట్ సాధనాలు:

గూగుల్ ఇన్ పుట్ సాధనాలు ఉపయోగించి ఎంఎస్ వర్డ్, అంతర్జాలంలోని బ్రాజర్‌లలోనూ మరియు ఇతర ఫైల్స్ లోనూ తెలుగు భాషను టైప్ చేయవచ్చు

మాటలు చెబుతూ ఉంటే టైపింగ్ చేసే సాధనం:

గూగుల్ డాక్యుమెంట్ వాయిస్ టైపింగ్ ఉపకరణం & స్పీచ్ నోట్స్ ఉపకరణం:

గూగుల్ డాక్యుమెంట్ లో మాట్లాడుతూ ఉంటే ఆ మాటలు కంప్యూటర్ తెర పైన కనిపిస్తాయి. ఇందుకు అవసరమైన సెట్టింగ్స్ ని కంప్యూటర్ లో మార్చుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇటువంటిదే మరొక అంతర్జాల ఉపకరణం https://speechnotes.co/. స్పీచ్ నోట్స్ అనే అంతర్జాల ఉపకరణం మాటలను చెబుతూ ఉంటే తెరపైన కనిపిస్తూ ఉంది.

అభ్యాసం చేయండి 2

బ్లాగు అనేది ఒక అంతర్జాల పుటలా కనిపించే దినచర్య పుస్తకము లేదా జర్నలుగా పేర్కొంటున్నారు. బ్లాగర్లు రోజువారీ అనుభవాలను, ఆలోచనలను బ్లాగులో రాసుకుంటారు

బ్లాగుల్లో వివిధ రకాలు

వినోదపు బ్లాగులు

బ్లాగుల ద్వారా వినోదం పొందడం చాలా సులభం .వినోదపు బ్లాగుల్లో సినిమా, టీవీ, రాజకీయాలు, క్రీడలు ఇతరులకు సంబంధించిన వినోద పరమైన సమాచారం ఎక్కువగా ఉంటుంది

అభిరుచికి సంబంధించిన బ్లాగులు

అభిరుచికి సంబంధించిన బ్లాగులలో వివిధ వ్యక్తుల అభిరుచులను పాఠకులతో పంచుకునే ప్రయత్నం జరుగుతుంది..

క్రీడలకు సంబంధించిన బ్లాగులు:

క్రీడా అభిమానులకు సంబంధించి రూపొందించినవి క్రీడా బ్లాగులు. ఇందులో వివిధ రకాల క్రీడలకు సంబంధించిన అంశాలు, క్రీడాకారుల సమాచారం, విశ్లేషణ మొదలైన అంశాలు పాఠకులకు తెలియజేయడం కోసం రూపొందించిన బ్లాగులు

పిల్లల పెంపకానికి సంబంధించిన బ్లాగులు:

ఇందులో తమ పిల్లల పెంపకం కోసం ఉపయోగపడే అంశాల కోసం ఇతరుల సమాచారాన్ని చూస్తూ ఉన్నారు..

సమకాలీన అంశాలకు చెందిన బ్లాగులు:

ఈ బ్లాగుల్లో బ్లాగర్లు సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక అంశాలను వ్యాఖ్యానిస్తూ పాఠకుల దృష్టిని ఆకర్షించే ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటారు.

రాజకీయాలకు సంబంధించిన బ్లాగులు:

రాజకీయ నాయకులు పౌర సంబంధమైన చర్చల్లో పాల్గొనడం, అవసరమైనటువంటి నిధులను సేకరించడం, అవసరమైన ప్రజా ప్రతినిధులు ఎన్నుకోవడం కోసం, పౌరుల అభిప్రాయాలను సేకరించడం మొదలైన వాటి కోసం బ్లాగులను ఉపయోగిస్తున్నారు

పర్యావరణానికి సంబంధించిన బ్లాగులు :

ఈ బ్లాగుల్లో పర్యావరణంలో వస్తున్న మార్పులు మనిషి మనుగడకు ప్రమాదకరంగా ఉన్నాయని భావించి ప్రభుత్వాన్ని, ప్రజలను చైతన్యపరిచే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

అభ్యాసం చేయండి 3

తెలుగులో పలు వెబ్సైట్లు తెలుగు పుస్తకాలను ఉచితంగా అందిస్తున్నాయి. అందులో మొదటగా పేర్కొనదగిన వెబ్సైట్ http://www.archive.org/. ఇందులో వివిధ భాషలకు సంబంధించిన పుస్తకాలు కొన్ని లక్షల సంఖ్యలో ఉన్నాయి. ఆంధ్రమహాభారతం నుంచి ఆధునిక సాహిత్యం వరకు అన్ని పుస్తకాలు ఇక్కడ లభిస్తున్నాయి. సాహిత్య పుస్తకాలతో పాటు సాహిత్యేతర తెలుగు పుస్తకాలు ఇందులో ఉంచారు. పరిశోధక గ్రంథాలు లభించే వెబ్సైట్ https://shodhganga.inflibnet.ac.in. విశ్వవిద్యాలయాలలో పరిశోధక విద్యార్థులు సమర్పించిన సిద్ధాంత గ్రంథాలను అధ్యాయాలవారిగా పిడియఫ్ విధానంలో అందచేస్తున్న వెబ్సైట్. భక్తి సాహిత్య సంబంధిత పుస్తకాలు లభించే వెబ్సైట్ https://ebooks.tirumala.org. ఈ వెబ్ సైట్లు దాదాపు 1150 పుస్తకాలు ఉన్నాయి. అత్యంత ముఖ్యమైన భక్తి సాహిత్యం ఈ వెబ్సైట్లో లభిస్తుంది.

తెలుగులో ప్రముఖ కథా రచయిత కాళీపట్నం రామారావు మాస్టారు స్థాపించిన కథానిలయంలో వందల కథా సంపుటాలు ఉన్నాయి. ఆ పుస్తకాలన్నింటినీ స్కాన్ చేసి https://kathanilayam.com వెబ్సైట్లో ఉంచారు. వివిధ పుస్తకాలను స్కాన్ చేసి వెబ్సైట్లో ఉంచిన మరో సంస్థ సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రం. వీరు https://www.sundarayya.org/ అనే పేరుతో ఉన్న వెబ్సైట్లు కొన్ని వందల పుస్తకాలను స్కాన్ చేసి పెంచారు. చాలా విలువైన పుస్తకాలు ఈ వెబ్సైట్లో ఉన్నాయి. తెలుగు మరియు ఆంగ్లం లో ఉన్న పుస్తకాలను ఇందులో ఉంచారు.

తెలుగు పుస్తకాలను అందించడంతోపాటు నిఘంటువులను కూడా అందిస్తున్నటువంటి వెబ్ సైట్లు http://www.andhrabharati.com/dictionary, మరియు https://www.maganti.org/. www.andhrabharati.com ఇందులో సాహిత్యానికి సంబంధించినటువంటి వివిధ ముఖ్యమైన రచనలతో పాటు నిఘంటువులు కూడా ఉన్నాయి. ఇందులో దాదాపు 50 నిఘంటువులు ఒక చోట ఉండటం ప్రత్యేకమైన విషయంగానే పేర్కొనాలి.

విభాగ పరిచయం

విభాగం -3: తెలుగు సాహిత్య పరిచయం

మూడవ విభాగం విద్యార్థులకు తెలుగు సాహిత్యాన్ని పరిచయం చేస్తుంది. తెలుగు సాహిత్య పురోగమనంలో వివిధ సాహిత్య ఉద్యమాల నేపథ్యం, జీవితచరిత్ర మొదలైన అంశాలను పరిచయం చేయడం జరిగింది.

ignou
THE PEOPLE'S
UNIVERSITY